

Druk nr 142-1

12.05.2015

INFORMACJA
Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Lublinie
o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
Miasta Lublin
w 2014 r.

Lublin, luty 2015 r.

SPIS TREŚCI

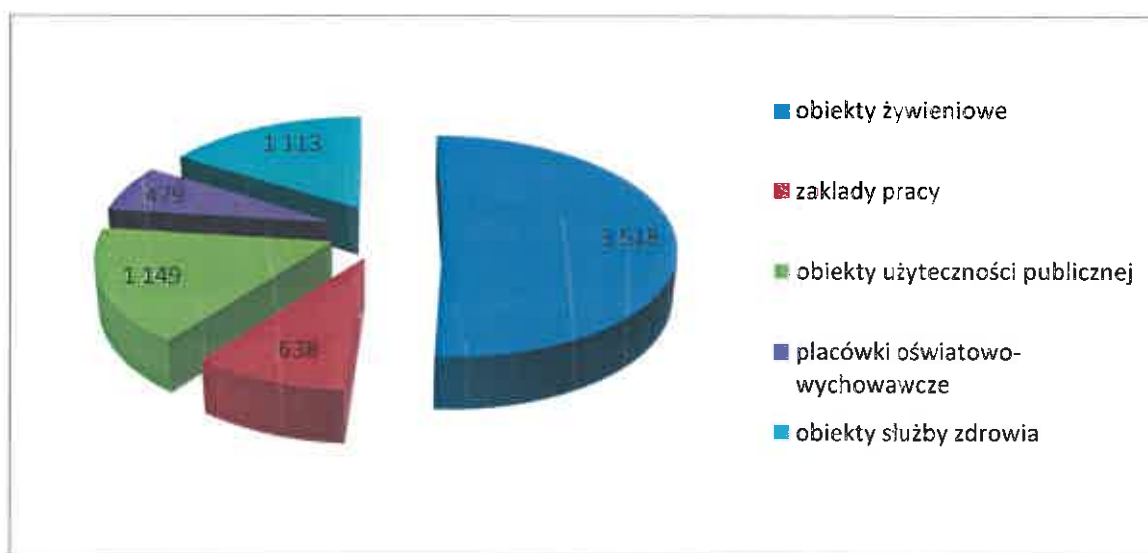
	Strona
I. Wprowadzenie	3
II. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	4
III. Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia i przedmiotów użytku	20
IV. Nadzór nad suplementami diety i środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego	28
V. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	31
VI. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	34
VII. Stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych przez podmioty prowadzące działalność leczniczą	38
VIII. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej	43
IX. Jakość wody przeznaczonej do pożycia	48
X. Ocena warunków sanitarnych w placówkach oświatowo-wychowawczych	50
XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	64

I. Wprowadzenie

Panstwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami: higieny środowiska, higieny pracy w zakładach pracy, higieny radiacyjnej, higieny procesów nauczania i wychowania, higieny wypoczynku i rekreacji, zdrowotnymi żywności, żywienia i przedmiotów użytku, higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych. Powyższe działania są realizowane przez 73 pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lublinie zatrudnionych w Oddziałach: Nadzoru Przeciwepidemicznego, Higieny Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku, Higieny Dzieci i Młodzieży, Higieny Komunalnej, Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego oraz Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia oraz 20 w Oddziale Laboratoryjnym. Ogółem zatrudnionych jest 117 pracowników (stan na 31.12.2014 r.). Łączna liczba obiektów będących pod nadzorem – 6 897.

Realizacja przedsięwzięć przyjętych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie jest gwarantem bezpieczeństwa sanitarnego mieszkańców miasta zamieszkałego przez 343 598 (dane statystyczne wg GUS na dzień 31.12.2014 r.).

Informacje o stanie bezpieczeństwa sanitarnego Miasta Lublin za 2014 r. dokonano na podstawie kontroli przeprowadzonych w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz pobranych do badań laboratoryjnych próbek wody i żywności, jak również na podstawie zarejestrowanych zgłoszeń chorób zakaźnych i zawodowych a także przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych. Równoległe do działalności kontrolnej w PSSE Lublin, w celu kształtowania wśród mieszkańców powiatu lubelskiego odpowiednich postaw i zachowań prozdrowotnych, prowadzona była działalność oświatowo-zdrowotna.

Wykres 1. Liczba obiektów na terenie Miasta Lublin pod nadzorem PPIS w Lublinie w 2014 r.

II. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

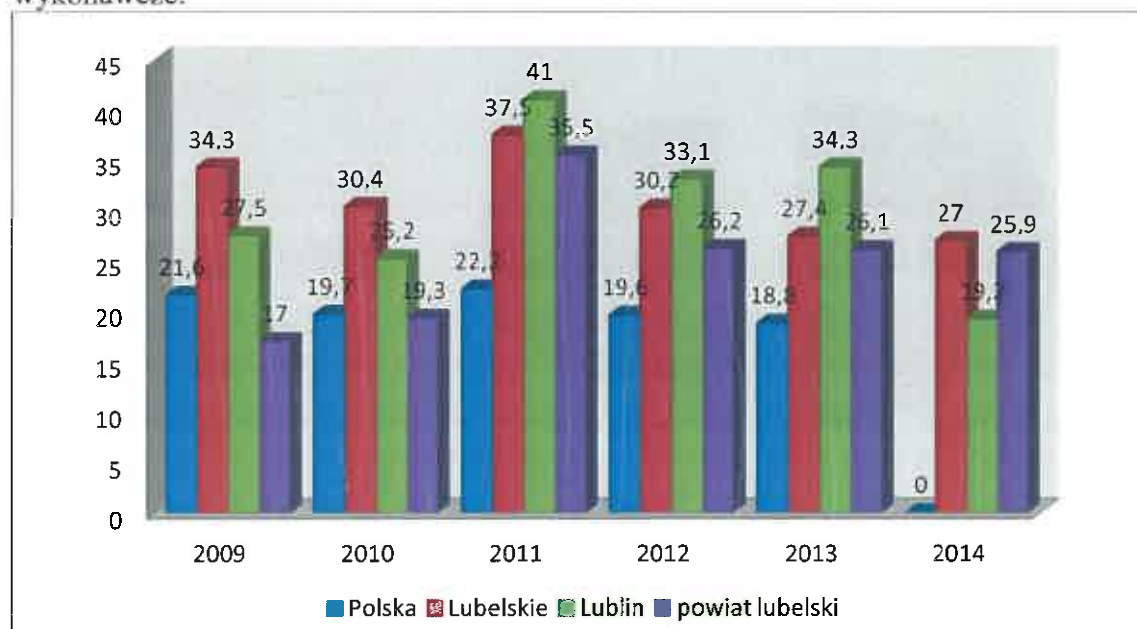
1. Zachorowalność na grype i infekcje grypopodobne.

Na terenie miasta Lublin w 2014 r. w stosunku do analogicznego okresu w ubiegłym roku wystąpił wzrost zachorowań w zakresie podejrzeń grypy i infekcji grypopodobnych - zarejestrowano 25 035 przypadków. Nie zgłoszono przypadków grypy potwierdzonych laboratoryjnie (zgodnie z obowiązującymi „definicjami przypadków chorób zakaźnych na potrzeby nadzoru epidemiologicznego”). W 2014 r. ogółem zgłoszono 18 000 przypadków podejrzeń grypy i infekcji grypopodobnych.

2. Zachorowalność na gruźlicę.

W 2014 r. zarejestrowano znaczny spadek zachorowań na gruźlicę, zgłoszono 66 przypadków zachorowań na gruźlicę (współczynnik zapadalności 19,2/100 tys.). Wśród zgłoszonych zachorowań było 39 przypadków gruźlicy płuc w okresie praktykowania, potwierdzonej laboratoryjnie. Wśród postaci klinicznych najczęściej występowała gruźlica płuc, nie zarejestrowano zachorowań u dzieci do 14 roku życia oraz ognisk zachorowań na gruźlicę. Struktura wiekowa zachorowań kształtowała się podobnie jak w latach poprzednich, większość rejestrowanych zachorowań na gruźlicę z terenu miasta Lublin dotyczy osób starszych (głównie emerytów i rencistów). Nie wydano decyzji nakazujących poddanie się leczeniu, hospitalizacji, badaniom diagnostycznym w stosunku do osób chorych, natomiast zostały wydane 2 decyzje nakazujące poddanie się badaniom diagnostycznym w stosunku do osób kontynuujących leczenie.

Porównawczo w 2013 r. na terenie miasta Lublin zarejestrowano 119 przypadków zachorowań na gruźlicę (współczynnik zapadalności 34,3/100 tys.), w tym 77 przypadków gruźlicy płuc w okresie praktykowania, potwierdzonej laboratoryjnie). Wydano 7 decyzji o zastosowaniu obowiązku hospitalizacji, obowiązku leczenia w związku z gruźlicą lub poddaniu się badaniom diagnostycznym w kierunku gruźlicy oraz 2 tytuły wykonawcze.

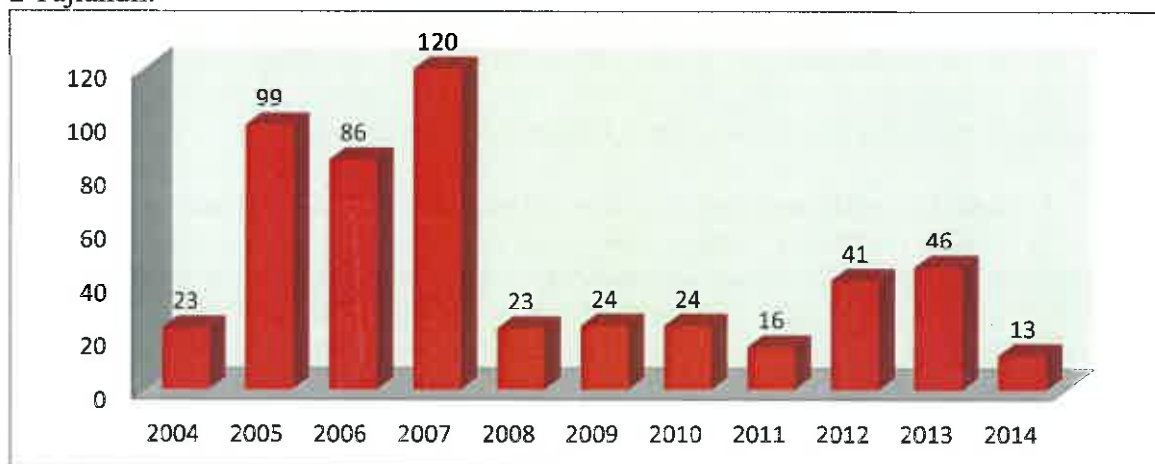
Wykres 2. Sytuacja epidemiologiczna gruźlicy na terenie miasta Lublin, powiatu lubelskiego, województwa lubelskiego i Polski (zapadalność na 100 tys. mieszkańców w latach 2009 – 2014). Opracowano na podstawie danych publikowanych przez Instytut Chorób Płuc i Gruźlicy w Warszawie oraz danych własnych; obecnie brak oficjalnych danych dotyczących Polski w 2014 r.

3. Zachorowalność na wirusowe zapalenie wątroby

W 2014 r. na terenie miasta Lublin zarejestrowano 3 przypadki zachorowania na wirusowe zapalenie wątroby typu B przewlekłe, byli to mężczyźni w wieku 35-46 lat. Szczepieniami ochronnymi przeciwko tej chorobie, zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych, objęto 6 osób z otoczenia jednego z chorych. Nie zarejestrowano zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B ostre. W 2013 r. zarejestrowano 5 przypadków zachorowań przewlekłych, które wystąpiły u 3 mężczyzn w wieku 46-56 lat i u 2 kobiet w wieku 44 i 53 lata oraz 1 przypadek zachorowania ostrego (zachorował mężczyzna w wieku 48 lat). Szczepieniami ochronnymi objęto 8 osób z otoczenia chorych.

W 2014 r. na terenie miasta Lublin nastąpił spadek zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu C, zarejestrowano 13 przypadków zachorowań (7 mężczyzn w wieku 27-76 lat i 5 kobiet w wieku 39-76 lat). Szczepieniami ochronnymi przeciwko wirusowemu zapaleniu wątroby typu B, zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych, objęto 6 osób spośród chorych. W 2013 r. zarejestrowano 46 przypadków zachorowań, zachorowało 21 mężczyzn i 25 kobiet, najwięcej osób w wieku 31 – 36 lat, szczepieniami ochronnymi objęto 29 osób spośród chorych. W latach 2013 i 2014 nie zarejestrowano przypadków zachorowań mieszanych na wzw typu B i C.

W 2014 r. nie zarejestrowano przypadków zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu A, natomiast w 2013r. zarejestrowano 1 zachorowanie zawleczone z Tajlandii.

Wykres 3. Sytuacja epidemiologiczna WZW typu C na terenie miasta Lublin w latach 2004 – 2014.

W 2014 r. kontynuowano realizację, współfinansowanego ze środków Szwajcarskiego Programu Współpracy z nowymi krajami Unii Europejskiej, projektu pn.: „Zapobieganie zakażeniom HCV”, którego celem jest ograniczenie szerzenia się zakażeń wirusem zapalenia wątroby typu C (HCV). Instytucją realizującą projekt jest Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny w Warszawie. Instytucjami partnerskimi projektu, z którymi NIZP-PZH nawiązał współpracę, są Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie, Uniwersytet Medyczny w Lublinie oraz Główny Inspektorat Sanitarny. Działania prowadzone w 2014 r. w ramach projektu polegały m.in. na badaniach środowiskowych pod nazwą „Jakościowa ocena ryzyka zakażenia HCV w świetle stosowanych procedur medycznych w wybranych zakładach opieki zdrowotnej” wykonywanych przez pracowników pionu epidemiologii Państwowej Inspekcji Sanitarnej w wybranych losowo placówkach medycznych. W projekcie brali udział pracownicy stacji sanitarno-epidemiologicznych z województw: lubelskiego (m.in. Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna w Lublinie), świętokrzyskiego i podkarpackiego.

4. Dane o zarejestrowanych przypadkach zakazonych HIV i chorych na AIDS

W 2014 r. zanotowano wzrost ilości przypadków zakażenia HIV – zarejestrowano 19 przypadków u mężczyzn w wieku 17 - 55 lat i u 1 kobiety w wieku 31 lat (najwięcej osób w grupie wiekowej 30 – 40 lat). Ponadto zarejestrowano 1 przypadek zachorowania na AIDS u mężczyzny w wieku 33 lat. Porównawczo w 2013 r. zanotowano 7 przypadków zakażenia HIV u mężczyzn w wieku 23 - 43 lata, natomiast zachorowań na AIDS nie zarejestrowano.

Jednostka chorobowa	2011		2012		2013		2014	
	liczba przyp.	wsp. zapadal.	liczba przyp.	wsp. zapadal.	liczba przyp.	wsp. zapadal.	liczba przyp.	wsp. zapadal.
AIDS	-	-	-	-	-	-	1	0,29
Nowe zak. HIV	5	1,43	3	0,86	7	2,02	20	5,83

Tabela 1. Sytuacja HIV/AIDS na terenie miasta Lublin w latach 2011- 2014.

4a. Dane o zarejestrowanych przypadkach chorób przenoszonych drogą płciową

W 2014 r. zarejestrowano 8 przypadków zachorowań na kile u mężczyzn w wieku 29 - 57 lat. Porównawczo w 2013r. zarejestrowano 3 przypadki zachorowania na rzeżączkę (mężczyźni w wieku 20 i 23 lata) oraz 6 przypadków zachorowania na kile (5 mężczyzn w wieku 19 - 43 lata oraz 1 kobieta w wieku 25 lat).

5. Ogniska zachorowań na choroby przenoszone drogą pokarmową

W 2014 r. na terenie Lublina zarejestrowano 12 ognisk zachorowań na choroby przenoszone drogą pokarmową. Czynnikiem etiologicznym w 2 ogniskach był *Rotavirus* (ogniska wystąpiły w przedszkolu oraz zlobku), w 3 ogniskach – *Norowirus* (ogniska wystąpiły w lutym 2014 r. w przedszkolu oraz po imprezach zorganizowanych w Karczmie TADAMI w Lublinie) oraz w 7 ogniskach - *Salmonella Enteritidis* (1 ognisko w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Klinicznym Nr 4 w Lublinie – prywatny poczustunek z okazji zakończenia stazu przez jednego z lekarzy, 5 ognisk w domach prywatnych i 1 ognisko w Klasztorze Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów w Lublinie Śródmieściu). Łącznie w 2014 r. w ogniskach chorób przenoszonych drogą pokarmową zachorowało 147 osób.

Porównawczo w 2013 r. zarejestrowano 6 ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową. Były to w większości kilkusobowe ogniska, które wystąpiły w domach prywatnych: w dwóch przypadkach czynnikiem etiologicznym ogniska były pałeczki *Salmonella Enteritidis*, w jednym - *Salmonella Enteritidis* i *Adenowirus*, w jednym przypadku wykryto *Salmonella Sp.* oraz w jednym z ognisk czynnikiem etiologicznym zakażenia nie został wykryty. Do zbiorowego ogniska zakażenia pokarmowego doszło ponadto w Szkole Podstawowej Nr 21 w Lublinie - zdarzenie wystąpiło w miesiącu grudniu, czynnikiem etiologicznym zakażenia był *Norowirus*. Łącznie w 2013 r. w ogniskach chorób przenoszonych drogą pokarmową zachorowało 68 osób.

Działania podjęte przez pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie w przypadkach szczególnych:

- **Karczma TADAMI w Lublinie ul. Meczenników Majdanka 177.**

W dniu 16.02.2014 r., na telefon alarmowy Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lublinie, przekazano informacje o wystąpieniu ogniska

przenieszonego droga pokarmowa wśród uczestników spotkania zorganizowanego w dniu 14.02.2014 r. przez studentów Wydziału Weterynarii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w Karczmie TADAMI. Przeprowadzono dochodzenie epidemiologiczne i kontrole sanitarna w obiekcie. W ramach przeprowadzonych czynności kontrolnych, stwierdzono szereg niezgodności z prawem żywnościowym, w tym niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń kuchennych. Wyniki badań laboratoryjnych wskazały na obecność bakterii z grupy Coli na sprzeczce kuchennym (w czterech przypadkach na piec) oraz na dłoniach dwojga pracowników (kucharza i kelnerki). W toku prowadzonego dochodzenia epidemiologicznego, za najbardziej prawdopodobny czynnik etiologiczny uznano *Norowirus*, natomiast nie wykluczono możliwości zatrucia toksyną gronkowcowa lub zakażenia pałeczkami *Salmonella*. Wykonano badania w kierunku rota-, adeno- i norowirusów oraz *Salmonella/Shigella* u osób z objawami chorobowymi. W kierunku *Salmonella/Shigella* wykonano również badania u personelu kuchni. Potwierdzono obecność norowirusów w kale u czterech uczestników spotkania, natomiast wyniki badań w kierunku rota- i adenowirusów oraz *Salmonella/Shigella* u badanych osób uzyskano ujemne. Informacje o zachorowaniach, które wystąpiły wśród uczestników przyjęcia weselnego, mającego miejsce w dniu 15.02.2014 r. w Karczmie TADAMI, uzyskano podczas prowadzenia dochodzenia związanego z pierwszym ogniskiem. W wyniku przeprowadzonych wywiadów epidemiologicznych oraz wykonanych badań laboratoryjnych, również w tym przypadku potwierdzono zakażenie norowirusowe.

- Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 4 w Lublinie ul. Jaczewskiego 8.

W związku z wystąpieniem zachorowań po prywatnym poczęstunku, który odbył się na terenie Kliniki Kardiochirurgii SPSK Nr 4 w Lublinie w czerwcu 2014 r. z okazji zakończenia stazu przez jednego z lekarzy, pracownicy PSSE w Lublinie przeprowadzili kontrole sanitarna oraz dochodzenie epidemiologiczne w ww. placówce. Kontrola objęto m.in. wdrożenie przez szpital procedur zapobiegających przeniesieniu zakażenia na pacjentów oraz personel oddziału nieuczestniczący w poczęstunku. Wykonano badania w kierunku zakażenia pałeczkami *Salmonella* wśród pacjentów i personelu Kliniki, wyniki dodatnie uzyskano wśród uczestników poczęstunku (*Salmonella Enteritidis*). Ponadto potwierdzono laboratoryjnie, że przyczyna zatrucia były ciastka - ptysie, wyprodukowane w domu prywatnym w Bilgoraju, dostarczone przez organizatora poczęstunku transportem własnym. U osoby, która przygotowała ptysie, również uzyskano w badaniach wynik dodatni – *Salmonella Enteritidis*.

5a. Zakażenia i zachorowania przenieszone droga pokarmowa spośród objętych obowiązkiem zgłaszania i rejestracji, występujące na terenie miasta Lublin (z uwzględnieniem uczestników zatruc zbiorowych).

Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu: W 2014 r. na terenie miasta Lublin zarejestrowano 367 przypadków zachorowań, w tym 191 przypadków u dzieci do lat 2. Najwięcej zachorowań wystąpiło w miesiącu styczniu. Porównawczo w 2013 r. zarejestrowano 471 przypadków zachorowań, w tym 218 przypadków u dzieci do lat 2, Najwięcej zachorowań wystąpiło w miesiącu grudniu.

Wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2: W 2014 r. zarejestrowano 125 przypadków zachorowań, natomiast w 2013 r. zarejestrowano 133 przypadków zachorowań.

Zatrucia pokarmowe wywołane pałeczkami *Salmonella*

W 2014 r. wystąpił wzrost zachorowań: zarejestrowano 77 przypadków zachorowań, w tym wykryto 68 przypadków *Salmonella Enteritidis*, 1 przypadek

Salmonella Infantis, 7 przypadków *Salmonella Spp.*, 1 przypadek *Salmonella gr. C*. Porównawczo w 2013 r. zarejestrowano 55 przypadków zachorowań: wykryto 38 przypadków *Salmonella Enteritidis*, 10 przypadków *Salmonella Spp.*, 1 przypadek *Salmonella z gr.C*, 3 przypadki *Salmonella Kentucky* oraz 3 przypadki *Salmonella z gr.D*.

Ponadto w 2014 r. zarejestrowano 1 przypadek salmonellozy pozajelitowej wywołanej przez *Salmonella Typhimurium* oraz 1 przypadek lambliozy u dziewczynki w wieku 12 lat, w 2013 r. te jednostki chorobowe nie były rejestrowane.

W latach 2013 - 2014 nie zarejestrowano przypadków duru brzuszego, durów rzekomych i czerwoni.

6. Zachorowania na inwazyjne choroby wywołane przez *Neisseria meningitidis*, *Streptococcus pneumoniae* i *Streptococcus pyogenes*

Na terenie miasta Lublin zarejestrowano 2 przypadki meningokokowego zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych w styczniu 2014 r. (osoby płci męskiej – 17 i 29 lat) oraz zgłoszono 1 podejrzenie posocznicy meningokokowej w kwietniu 2014 r. (mężczyzna w wieku 24 lat). Porównawczo w 2013 r. zarejestrowano 2 przypadki posocznicy meningokokowej (przypadek potwierdzony - dziecko płci męskiej w wieku 3 lat oraz przypadek powiązany epidemiologicznie - dziecko płci żeńskiej, również w wieku 3 lat).

W 2014 r. zarejestrowano 5 przypadków posocznicy wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* (4 mężczyzn w wieku 44 - 64 lat i 1 kobieta 58-letnia) oraz 1 przypadek zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych wywołanego przez ten patogen u mężczyzny 47-letniego. W 2013 r. zarejestrowano 2 przypadki zachorowań, zachorował mężczyzna w wieku 35 lat i kobieta w wieku 45 lat. W 2014 r. zanotowano spadek zachorowań na różę (zakazenie *Streptococcus pyogenes*) - zarejestrowano 3 przypadki, w tym 2 mężczyzn w wieku 60 lat i 1 kobieta w wieku 86 lat, natomiast w 2013 r. zarejestrowano 13 przypadków róży - zachorowało 3 mężczyzn i 10 kobiet.

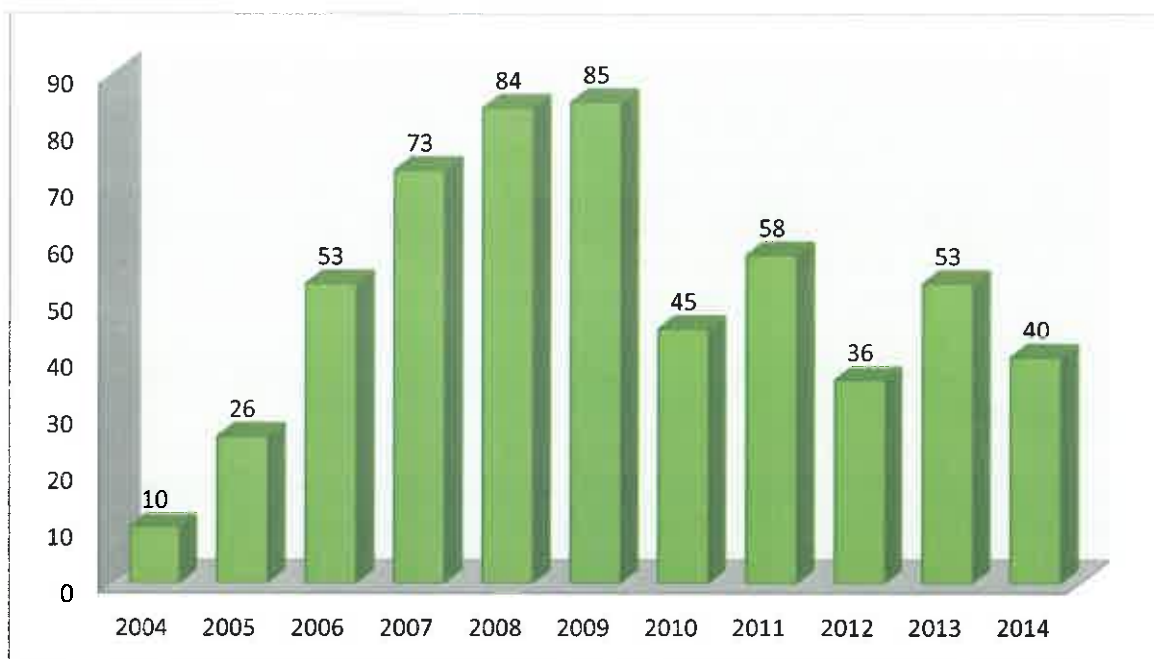
7. Dane o wystąpieniu neuroinfekcji bakteryjnych i wirusowych (z wyłączeniem *Neisseria meningitidis*).

Na terenie miasta Lublin w 2014 r. zarejestrowano 8 przypadków neuroinfekcji, w tym 5 przypadków bakteryjnego zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu (w kategorii inne i nie określone – 3 przypadki, 1 przypadek paciorkowcowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych i 1 przypadek zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych spowodowany przez *Streptococcus pneumoniae*), 1 przypadek wirusowego zapalenia mózgu nieokreślonego, 1 przypadek enterowirusowego zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych oraz 1 przypadek zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych w kategorii inne i nieokreślone.

Porównawczo w 2013 r. zarejestrowano 15 neuroinfekcji, w tym: 5 o podłożu bakteryjnym (2 przypadki pneumokokowego zapalenia opon mózgowo- rdzeniowych, 1 przypadek gronkowcowego oraz 2 przypadki w kategorii inne i nieokreślone), 5 przypadków zapalenia opon mózgowo- rdzeniowych innych i nieokreślonych, 4 przypadki wirusowego zapalenia opon mózgowych w kategorii inne określone i nieokreślone oraz jeden przypadek wirusowego zapalenia mózgu.

8. Zachorowania na boreliozę.

W 2014 r. zanotowano umiarkowany spadek zachorowań na boreliozę wśród mieszkańców Lublina. Zarejestrowano 40 przypadków zachorowań, w tym 27 kobiet i 13 mężczyzn. Najwięcej zachorowań wystąpiło u osób po 40 roku życia, w szczególności w grupie wiekowej 40-49 lat, zachorowania u dzieci rejestrowano sporadycznie (3 przypadki). Porównawczo w 2013 r. zarejestrowano 53 przypadki zachorowań, zachorowało 25 mężczyzn i 28 kobiet.

Wykres 4. Sytuacja epidemiologiczna boreliozy na terenie miasta Lublin w latach 2004 – 2014.

9. Zachorowania na choroby wirusowe (rózyczka, swinka, ospa wietrzna).

Wśród wirusowych chorób zakaźnych wieku dziecięcego w 2014 r., na terenie miasta Lublin znaczny spadek zachorowań dotyczył różyczki - zarejestrowano 14 przypadków (9 osób płci żeńskiej i 5 osób płci męskiej). Porównawczo w 2013 r. zarejestrowano 155 przypadków zachorowań - zachorowało 139 osób płci męskiej (głównie nastoletni chłopcy i młodzi mężczyźni) i 16 osób płci żeńskiej.

W 2014 r. zarejestrowano również spadek zachorowań na świnkę - zarejestrowano 13 przypadków zachorowań, w tym 10 przypadków u osób płci męskiej i 3 przypadki u osób płci żeńskiej. Porównawczo w 2013 r. zarejestrowano 22 przypadki zachorowań, zachorowało 14 osób płci męskiej i 8 osób płci żeńskiej. W 2014 r. wzrost zachorowań dotyczył ospy wietrznej - zarejestrowano 939 przypadków zachorowań, natomiast w 2013 r. - 795 przypadków. Na terenie miasta Lublin w 2014 r. oraz w analogicznym okresie 2013 r. nie zarejestrowano zachorowań ani podejrzeń zachorowań na odre.

10. Realizacja zadań z zakresu nadzoru nad ostrymi porażeniami wiotkimi.

W 2014 r. nie zgłoszono zachorowań na ostre porażenie wiotkie/poliomyelitis u osób zamieszkałych na terenie działania Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie. Pracownik Oddziału Nadzoru Przeciwepidemicznego PSSE w Lublinie odpowiedzialny za nadzór nad OPW jest w stałym kontakcie ze służbami epidemiologicznymi Dziecięcego Szpitala Klinicznego w Lublinie w celu zapewnienia jak najlepszej zgłaszalności.

11. Narazenie na wściekliznę/potrzeba szczepień.

W 2014 r. do szczepień p/wściekliznie zostało zakwalifikowanych 52 osoby, które uległy pokasaniu lub miały kontakt ze zwierzęciem nieznanego pochodzenia podejrzanym o wściekliznę na terenie miasta Lublin: psy (20 osób), koty (13 osób) i tchórzofretka (1 osoba) oraz nietoperze (18 osób). Ponadto zarejestrowano 65 pokasania lub osób, które miały kontakt ze zwierzęciem dostępnym do badania bądź obserwacji (odłowionym, szczepionym w przypadku części psów i kotów, itp), do których doszło na terenie Lublina, a osoby te nie zostały zakwalifikowane do szczepień p/wściekliznie: psy (52 osoby), koty (6 osób), nietoperze (6 osób) i kuna (1 osoba).

Porównawczo w 2013 r. do szczepień p/wściekliznie zostało zakwalifikowanych 36 osób, które uległy pokasaniu lub miały kontakt ze zwierzęciem nieznanego pochodzenia podejrzanym o wściekliznę, na terenie miasta Lublin: psy (22 osoby), koty (7 osób), szczur (3 osoby), nietoperz (1 osoba), kuna (1 osoba), chomik (1 osoba) i wiewiórka (1 osoba). Ponadto zarejestrowano 78 pokasanych przez zwierzęta, które zostały odłowione i poddane obserwacji (szczepione w przypadku części psów i kotów), do których doszło na terenie Lublina: psy (56 osób), koty (18 osób), jeź (1 osoba), mysz polna (1 osoba), kuna (1 osoba), nietoperz (1 osoba).

12. Choroby występujące sporadycznie lub zawlezione z innych stref klimatycznych

W 2014 r. oraz w analogicznym okresie w 2013 r. nie zarejestrowano zachorowań zawleczonych z innych stref klimatycznych. W związku z trwającą epidemią gorączki Ebola w Afryce Zachodniej, w okresie od kwietnia do grudnia 2014 r., podjęto szereg działań o charakterze informacyjno-edukacyjnym w celu przygotowania miasta Lublin i powiatu lubelskiego do ewentualnego zawleczenia przypadków zachorowań na choroby wysoce zakaźne i szczególnie niebezpieczne.

Na stronie internetowej PSSE w Lublinie zamieszczono i systematycznie aktualizowano linki do informacji znajdujących się na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Sanitarnego, skierowanych do personelu medycznego oraz do osób podróżujących do krajów Afryki Zachodniej. W miarę pojawiania się nowych informacji, niezwłocznie przygotowywano i przysyłało pisma do placówek lecznictwa zamkniętego, placówek całodobowej opieki medycznej oraz medycyny podróży na terenie Lublina i powiatu lubelskiego wraz z załącznikami dotyczącymi sytuacji epidemiologicznej zachorowań na gorączkę krwotoczną Ebola i szczegółowych wytycznych. Przekazywane informacje i wytyczne dotyczyły m.in. badań diagnostycznych w kierunku wirusa Ebola (algorytmy diagnostyczne), wykazu laboratoriów wykonujących badania w tym kierunku, sposobu pobierania i transportu materiału klinicznego do badań, środków ochrony osobistej wymaganych dla osób mających kontakt z osobą chora na wirusową gorączkę Ebola w celu zabezpieczenia przed zakażeniem, schematów postępowania dla personelu medycznego w przypadku zgłoszenia się podejrzanego pacjenta do różnego rodzaju placówek medycznych a ponadto aktualnych informacji dla podróżujących do krajów objętych epidemią.

Wystosowano pisma do placówek lecznictwa zamkniętego na terenie miasta Lublin i powiatu lubelskiego z prośbą o opracowanie lub zaktualizowanie procedur postępowania w przypadku zagrożenia chorobą wysoce zakaźną i szczególnie niebezpieczną oraz przesłanie informacji zwrotnej do Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Lublinie na temat posiadanych miejsc hospitalizacji przeznaczonych dla pacjentów chorych lub podejrzanych o zachorowanie na gorączkę krwotoczną Ebola, liczby łóżek pełnej izolacji oddechowej, boksów malcerowskich i innych posiadanych rozwiązań zapewniających bezpieczne warunki hospitalizacji (dotyczyło to w szczególności placówek posiadających w swojej strukturze oddziały zakaźne i obserwacyjno – zakaźne). Odpowiedź poszczególnych placówek na powyższe pismo przekazano niezwłocznie do Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie.

We wrześniu 2014 r. wystosowano pismo do Wydziału Strategii i Obsługi Inwestorów Referat ds. współpracy ze środowiskiem naukowym Urzędu Miasta Lublin z prośbą o udostępnienie listy uczelni wyższych na terenie miasta Lublin, które zajmują się kształceniem obcokrajowców, ze szczególnym uwzględnieniem studentów pochodzących z krajów Afryki Zachodniej, liczby studentów oraz danych kontaktowych osób wyznaczonych przez rektorów do współpracy z obcokrajowcami, a następnie pism

do uczelni wyższych na terenie Lublina (Katolicki Uniwersytet Lubelski, Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Marii Curie – Skłodowskiej, Politechnika Lubelska, Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji, Wyższa Szkoła Społeczno – Przyrodnicza im. Wincentego Pola w Lublinie, Uniwersytet Przyrodniczy, Wyższa Szkoła Nauk Społecznych) w powyższej sprawie. Z koordynatorami ds. obcokrajowców, wyznaczonymi przez rektorów, nawiązano współpracę w celu pozyskiwania aktualnych informacji na temat pobytu na terenie Lublina i powiatu lubelskiego studentów pochodzących z krajów Afryki Zachodniej.

Nawiązano również współpracę z Kuria Metropolitalna w Lublinie w celu pozyskiwania informacji dotyczących planowanych powrotów na teren Lublina i powiatu lubelskiego księży, misjonarzy, zakonników i zakonnice, którzy pełnili lub pełnią posługę w krajach objętych epidemią.

13. Dane o zarejestrowanych zgonach z powodu zakażeń i chorób zakaźnych

W 2014 r. zgłoszono 12 przypadków zgonów z powodu zakażeń i chorób zakaźnych: 4 zgony z powodu gruźlicy płuc (mężczyźni w wieku 49, 59, 61 i 71 lat), 4 zgony z powodu posocznicy wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae* (mężczyźni w wieku 44, 55, 64 lat, kobieta - 58 lat), 1 zgon z powodu paciorkowego zapalenia płuc (kobieta - 45 lat), 1 zgon z powodu posocznicy nieokreślonej (kobieta - 79 lat), 1 zgon z powodu bakteryjnego zapalenia opon mózgowych i/lub mózgu (kobieta - 83 lata) oraz 1 zgon z powodu innego wirusowego zapalenia mózgu (mężczyzna - 66 lat).

W 2013 r. również zgłoszono 12 zgonów z powodu zakażeń i chorób zakaźnych, w tym 2 zgony z powodu gruźlicy płuc (kobieta w wieku 79 lat i mężczyzna w wieku 75 lat), 1 zgon z powodu bakteryjnego zapalenia opon mózgowych i rdzenia kręgowego (mężczyzna w wieku 70 lat), 1 zgon z powodu gruźlicy (kobieta w wieku 67 lat), 1 zgon z powodu gronkowcowego zapalenia opon mózgowych (kobieta w wieku 66 lat), 1 zgon z powodu ostrej posocznicy meningokokowej (przypadek prawdopodobny: dziecko płci męskiej w wieku 3 lat), 1 zgon z powodu zapalenia opon mózgowo - rdzeniowych wywołanego przez *Streptococcus pneumoniae* oraz 5 zgonów z powodu grypy A/H1N1/v.

Lp.	Jednostka chorobowa		Liczba przypadków		Współczynnik	
			2013	2014	2013	2014
	2		3	4	5	6
1	Cholera					
2	Dur brzuszny					
3	Dury rzekome A, B, C					
4	Salmoneloza	zatrucie pokarmowe	54	77 ↑	15,56	22,44
5		posocznica	1	0	0,29	0
6		inne zakazenie pozajelitowe	0	1	0	0,29
7	Czerwonka bakteryjna (szigelozja)					
8	Inne bakteryjne zakazenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez <i>E. coli</i> biegunkotwórcza				
9		wywołane przez <i>E. coli</i> enterokrwotoczna				
10		wywołane przez <i>E. coli</i> inna i bno				
11		wywołane przez <i>Campylobacter</i>				
12		wywołane przez <i>Yersinia enterocolitica</i> lub <i>pseudotuberculosis</i>				
13		wywołane przez <i>Clostridium difficile</i>	3	13 ↑	0,86	3,79
14		inne określone				
15		nie określone	1	0	0,29	0
16	Inne bakteryjne zakazenia jelitowe u dzieci do lat 2					
17	Inne Bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	gronkowcowe				
18		jadem kielbasianym (botulizm)				
19		wywołane przez <i>Cl. perfringens</i>				
20		inne określone				
21		nie określone				
22	Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe u dzieci do lat 2					
23	Lamblioza (giardioza)		0	1	0	0,29
24	Kryptosporidioza					
25	Wirusowe zakazenia jelitowe (ogółem)	wywołane przez rotawirusy	117	148 ↑	33,72	43,13
26		wywołane przez norowirusy	16	34 ↑	4,61	9,90
27		inne określone	33	12 ↓	9,51	3,49
28		nie określone	28	5 ↓	8,07	1,46
29	Wirusowe zakazenia jelitowe u dzieci do lat 2		133	125 ↓	133,67	127,7
30	Biegunka i zapalenie zoladkowo-jelitowe bno, o prawdopodobnie zakaznym pochodzeniu	ogółem	471	367 ↓	135,76	106,96
31		w tym u dzieci do lat 2	218	191 ↓	219,09	195,27
32	Dzuma					
33	Tularemia					
34	Waglik					

35	Bruceloza: nowe zachorowania					
36	Nosacizna					
37	Leptospiroza					
38	Jersinioza pozajelitowa					
39	Mikobakteriozy - inne i bno		1	0	0,29	0
40	Listerioza					
41	Tezec	ogółem				
42		noworodków				
43	Blonica					
44	Krzusiec		8	4 ↓	2,30	1,16
45	Plonica (szkarlatyna)		114	91 ↓	32,86	26,52
46	Choroba meningokokowa, inwazyjna	ogółem	2	2	0,58	0,58
47		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	0	2 ↑	0	0,58
48		posocznica	2	0 ↓	0,58	0
49		inna określona i nie określona				
50	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pyogenes</i> , inwazyjna	ogółem	13	3 ↓	3,75	0,87
51		róża	13	3 ↓	3,75	0,87
52		zespół wstrząsu toksycznego				
53		gorączka pologowa				
54	inna określona i nie określona					
55	Legioneloza	choroba legionistów				
56		gorączka z Pontiac				
57	Kila	wrodzona i noworodków				
58		wczesna	3	6 ↑	0,86	1,74
59		późna	0	1	0	0,29
60	inne postacie kily i kila nieokreślona	3	1 ↓	0,86	0,29	
61	Rzezaczka		3	0	0,86	0
62	Ziarnica weneryczna wywołana przez Chlamydie					
63	Inne choroby przenoszone drogą płciową wywołane przez Chlamydie					
64	Borelioza z Lyme		53	40 ↓	15,28	11,65
65	Ornitozy (zakażenia <i>Chlamydia psittaci</i>)					
66	Dur wysypkowy					
67	Gorączka Q					
68	Gorączka płamista i inne riketsjozy					
69	Poliomyelitis	wywołane dzikim wirusem				
70		wyw. wirusem pochodzenia szczepionkowego				
71	Ostre porażenia wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat					
72	Encefalopatie gąbczaste	choroba Creutzfeldta-Jakoba (CJD)				
73		wariant choroby Creutzfeldta-Jakoba (vCJD)				
74		inne i nie określone				
75	Wścieklizna					

76	Styczność i narażenie na wściekliczne / potrzeba szczepień		36	52 ↑	10,38	15,15
77	Kleszczowe zapalenie mózgu					
78	Inne wirusowe zapalenie mózgu	opryszczkowe				
79		inne określone				
80		nie określone	1	1	0,29	0,29
81		w innych chorobach objętych MZ-				
82	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	enterowirusowe	0	1	0	0,29
83		opryszczkowe				
84		inne określone i nie określone	4	0 ↓	1,15	0
85		w innych chorobach objętych MZ-				
86	Gorączka denga (klasyczna lub krwotoczna)					
87	Gorączka zachodniego Nilu					
88	Żółta gorączka					
89	Wirusowe	Ebola, Marburg, Lassa				
90	Gorączki krwotoczne	inna określona i nie określona				
91	Choroba wywołana przez hantawirusy					
92	Ospa wietrzna		795	939 ↑	229,14	273,67
93	Ospa prawdziwa					
94	Odra					
95	Różyczka		155	14 ↓↓	44,68	4,08
96	Pryszczycza					
97	Wirusowe zapalenie watroby	typu A	1	0	0,29	0
98		typu B – ostre	1	0	0,29	0
99		typu B – przewlekłe	1	3 ↑	0,29	0,87
100		typu C	46	13 ↓	13,40	3,78
101		typu B+C (zakazenie mieszane)				
102		inne i nie określone				
103	AIDS – Zespół nabytego upośledzenia odporności		0	1	0	0,29
104	Nowo wykryte zakażenia HIV		7	20 ↑	2,02	5,82
105	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)		22	13 ↓	6,34	3,78
106	Malaria (zimnica)					
107	Bablowica (echinokokoza)					
108	Wągrzyca (cysticerkoza)					
109	Włośnica					
110	Choroba wywołana przez <i>Streptococcus pneumoniae</i> , inwazyjna	ogółem	2	6 ↑	0,58	1,74
111		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2	1	0,58	0,29
112		posocznica	0	5	0	1,45
113		inna określona i nie określona				
114	Zespół hemolityczno-mocznicowy w przebiegu zak. <i>E. coli</i>					
115	Choroba wywołana przez <i>Haemophilus influenzae</i> , inwazyjna	ogółem				
116		zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu				
117		posocznica				
118		inna określona i nie określona				
119	Bakteryjne zapalenie	w innych chorobach objętych MZ-56				
120	opon mózgowych i/lub	inne określone	1	3 ↑	0,29	0,87

121	mózgu	inne, nie określone	2	1	0,58	0,29
122	Zapalenie opon mózgowych	inne i nie określone	5	1 ↓	1,44	0,29
123	Zapalenie mózgu	inne i nie określone				
124	Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1	u ludzi				
125	Grypa i zakażenia grypopodobne		18000	25035 ↑	5246	7297
126	Wrodzone choroby	różyczka wrodzona				
127		inne określone i nie określone				
128	Inne wrodzone zakażenia i choroby	toksoplazmoza				
129		listerioza				
130		inne określone i nie określone				
131	SARS – Zespół ostrej niewydolności oddechowej					
132	Zatrucia pestycydami – ostre		3	0 ↓	0,86	0
133	Zatrucia naturalnie toksycznymi substancjami spożytymi jako pokarm	ryby, skorupiaki i inne produkty morza				
134		grzyby	1	0	0,29	0
135		jabłoty i inne części roślin				
136	Ostre zatrucia żywnością skażoną biologicznie i/lub chemicznie	mikotoksyny				
137		dioksyny				
138		polichlorowane bifenyle				
139		inne określone i nie określone				
Liczba ludności zamieszkującej miasto Lublin – 343 102 (dane statystyczne wg GUS na dzień 30.09.2014 r.)						

Tabela nr 2. Sytuacja epidemiologiczna za 2014 r. – miasto Lublin (ilość przypadków oraz współczynnik na 100 tys. mieszkańców)

14. Ogniska zakażeń w placówkach szpitalnych

Raporty o ogniskach zakażeń szpitalnych są gromadzone i przekazywane w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie listy czynników alarmowych, rejestrów zakażeń szpitalnych czynników alarmowych oraz raportów o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala (Dz. U. Nr 294 poz. 1741). Powyższe rozporządzenie zobowiązuje kierownika podmiotu leczniczego do przekazywania właściwemu państwowemu inspektorowi sanitarnemu raportu wstępnego o podejrzeniu lub wystąpieniu ogniska epidemicznego w podmiocie wykonującym działalność leczniczą, raportu końcowego z czynności podejmowanych w celu wygaszenia ogniska epidemicznego w podmiocie wykonującym działalność leczniczą oraz raportu okresowego o bieżącej sytuacji epidemiologicznej szpitala.

W 2014 r. zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie z nadzorowanych placówek lecznictwa zamkniętego na terenie Lublina 13 ognisk epidemicznych zakażeń szpitalnych, to jest o 24 % mniej niż w 2013 r., w którym liczba ta wynosiła 17 ognisk. W 2014 r. w ogniskach łącznie zachorowało 163 osoby, w tym 24 osoby spośród personelu oddziałów, ogniska wystąpiły w 3 placówkach szpitalnych, natomiast w 2013 r. ogniska wystąpiły w 4 placówkach szpitalnych - łącznie zachorowały 132 osoby, w tym 18 osób spośród personelu.

Spśród zgłoszonych ognisk epidemicznych zakażeń szpitalnych etiologie zakażenia: w 46% (6 ognisk) ustalono w oparciu o przeprowadzone badania laboratoryjne, w 23% (3 ogniska) - na podstawie typowych objawów klinicznych (ospa wietrzna, zakażenie świerzbowcem ludzkim, adenowirusowe zapalenie spojówek), a w 31 % (4 ogniska) nie ustalono czynnika zakaźnego. W 8 przypadkach ogniska obejmowały zakażenia przewodu pokarmowego, które wystąpiły w oddziałach dla dorosłych o charakterze zachowawczym oraz zabiegowym – w 3 przypadkach czynnikiem

wywołującym zakazenie był *Rotawirus*, w 2 przypadkach – *Clostridium difficile*, natomiast w 3 przypadkach czynnika etiologicznego nie ustalono (prawdopodobnie zakazenie wirusowe o charakterze kontaktowym).

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie otrzymał w 2014 r. następujące zgłoszenia ognisk epidemicznych: 1 ognisko wywołane przez świerzbowca ludzkiego w oddziale neurologicznym, 1 ognisko zakazen układu oddechowego (czynnika nie ustalono) i 1 ognisko adenowirusowego zapalenia spojówek w oddziałach psychiatrycznych dla dorosłych, 1 ognisko ospy wietrznej w oddziale psychiatrycznym dla dzieci i młodzieży oraz 1 ognisko zakazen wywołanych czynnikiem alarmowym – *Acinetobacter baumannii* oporny na karbapenemy w oddziale intensywnej terapii.

Z informacji nadesłanych z podmiotów leczniczych wynika, że we wszystkich zgłoszonych do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie przypadkach ognisk epidemicznych zakazen szpitalnych podjęto skuteczne działania w celu szybkiego wygaszenia tych ognisk i zapobieżenia szerzeniu się czynników etiologicznych na innych pacjentów. Działania pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej w ogniskach epidemicznych obejmowały prowadzenie dochodzenia epidemiologicznego oraz ocene zagrożeń epidemiologicznych. W szczególności w ogniskach zakazen przenoszonych droga pokarmowa prowadzone dochodzenie obejmowało narazenie na kontakt z osobami chorymi, zakazonymi lub zakazona żywnością. Ponadto dane dotyczące ognisk zakazen przenoszonych droga pokarmowa wprowadzane są do ogólnopolskiego systemu nadzoru nad tymi ogniskami, który jest od 2013 r. wdrażany i stale udoskonalany przez Główny Inspektorat Sanitarny.

Sytuacja w zakresie szczepień ochronnych

Obowiązkowi poddawania się szczepieniom podlegają osoby przebywające na terenie Polski przez okres dłuższy niż 3 miesiące zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych (PSO) publikowanym w formie komunikatu Głównego Inspektora Sanitarnego na podstawie art. 17 ust. 11 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakazen i chorób zakaznych u ludzi (t.j. Dz. U. 2013 r. Nr 947). Program Szczepień Ochronnych uwzględnia choroby zakazne objęte obowiązkiem szczepień ochronnych, osoby i grupy osób obowiązane do poddawania się szczepieniom ochronnym oraz jednolity schemat stosowania poszczególnych preparatów szczepionkowych oraz uwzględnia wskazania do szczepień obowiązkowych i zalecanych.

Uzyskanie wysokiego odsetka osób uodpornionych (sięgającego dla poszczególnych chorób 95–98%) w wyniku powstania odporności zbiorowiskowej, zapewnia bowiem ochronę przed zakazaniem również osobom nie szczepionym, osobom, które pomimo szczepień ochronnych, nie uzyskały odporności przeciwko tym chorobom, lub które nie mogły być szczepione z powodu trwałych przeciwwskazań do wykonania szczepienia. Dla uzyskania wysokiego stopnia uodpornienia populacji znaczenie ma przekazanie rodzicom i opiekunom dzieci wyczerpujących informacji o wskazaniach, korzyściach i zasadach prowadzenia szczepień oraz o możliwości wystąpienia niepożądanych odczynów poszczepiennych, co może być znaczącą przeciwwagą dla ruchów antyszczepionkowych, prowadzących nie zawsze rzetelną, społeczną dyskusję wokół znaczenia szczepień ochronnych dla zdrowia ludzi.

Osoby uchylające się od szczepień ochronnych

W 2014 r. świadczeniodawcy realizujący Program Szczepień Ochronnych (poradnie podstawowej opieki zdrowotnej) zgłosili do PSSE w Lublinie 129 dzieci zamieszkałych na terenie miasta Lublin, których rodzice lub opiekunowie prawni uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych. Jako powód uchylania się od szczepień ochronnych część osób deklaruje m.in. wpływ ruchów antyszczepionkowych, wpływ

środowisk propagujących medycynę alternatywną, odrębność kulturową lub religijną oraz wystąpienie niepożądanego odczynu poszczepiennego przy wcześniejszym szczepieniu.

W rejestrze prowadzonym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Lublinie na dzień 31.12.2014 r. znajdowało się ogółem 278 dzieci zamieszkałych na terenie miasta Lublin, których rodzice lub opiekunowie prawni uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych. W stosunku do ww. osób prowadzone są przez pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej następujące działania: pisma przypominające, wezwania, upomnienia oraz wystawiane są tytuły wykonawcze. W chwili obecnej postępowanie egzekucyjne jest prowadzone przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie w stosunku do rodziców 15 dzieci z terenu Lublina.

Szczepienia ochronne obowiązkowe dzieci i młodzieży wykonywane zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych

Corocznie w PSSE w Lublinie dokonywana jest szczegółowa analiza wykonania szczepień ochronnych i sporządzane jest sprawozdanie roczne. Analiza uwzględnia stan zaszczepienia przeciwko poszczególnym chorobom zakaźnym dzieci z poszczególnych roczników oraz osób z określonych grup zawodowych i grup ryzyka podlegających obowiązkowi szczepień.

W 2014 r. na terenie Lublina w stosunku do 2013 r. zanotowano wzrost odsetka dzieci zaszczepionych w 1 roku życia przeciwko WZW typ B oraz w 2 roku życia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuscowi, poliomyelitis i zakażeniom *Haemophilus influenzae* typ B. W przypadku pozostałych szczepień obowiązkowych zanotowano spadek odsetka zaszczepionych dzieci i młodzieży. Znaczny spadek wyszczepialności dzieci w 6 roku życia przeciwko błonicy, tężcowi, krztuscowi oraz poliomyelitis jest związany z okresowymi problemami z dostępnością preparatów szczepionkowych przeznaczonych dla tej grupy wiekowej.

Rok sprawozdawczy	Szczepienia i terminy podania dawek							
	1 rok życia		2 rok życia		6 rok życia	10 rok życia	14 rok życia	19 rok życia
	BCG	WZW B szczepienie podstawowe	Odra Świnka Różyczka I dawka	DTP IPV HIB szczepienie podstawowe	DTaP, OPV dawka przypominająca	Odra Świnka Różyczka II dawka	Td II dawka przypominająca	Td III dawka przypominająca
2011	99,2%	98%	82,8%	42,9%	76,2%	55,1%	81,8%	67,4%
2012	98,7%	89,4%	80,1%	43,6%	76,5%	75,5%	83,1%	74,7%
2013	98,3%	85,6%	79,2%	42,9%	78,8%	78,7%	83,9%	70,7%
2014	97,1%↓	86,6%↑	72,4%↓	43,8%↑	66,6%↓↓	75,9%↓	81,8%↓	68,8%↓

Tabela 3. Stan zaszczepienia dzieci i młodzieży do 20 r.z. na terenie miasta Lublin (wg MZ-54 Rocznych sprawozdań ze szczepień ochronnych za 2014 r. - dane statystyczne opracowane w cyklu rocznym)

Szczepienia ochronne zalecane przeciwko wybranym chorobom zakaźnym

Szczepienia ochronne zalecane są od wielu lat propagowane wśród mieszkańców Lublina przez personel medyczny pracujący w placówkach ochrony zdrowia oraz przez Państwową Inspekcję Sanitarną. W latach 2011 – 2013 następował systematyczny spadek

zainteresowania szczepieniami przeciw grypie, zalecanymi osobom starszym i dzieciom, osobom z obnizona odpornoscia i obciazonym chorobami przewleklymi. W 2014 r. w porownaniu z rokiem 2013 zanotowano wzrost liczby osob zaszczepionych w przypadku szczepien przeciw grypie i durowi brzuszemu, natomiast spadek liczby osob zaszczepionych zanotowano w przypadku szczepien przeciwko zakazeniom *Neisseria meningitidis* i zakazeniom wirusem brodawczaka ludzkiego. W przypadku pozostalych szczepien zalecanych liczba osob zaszczepionych pozostawala na poziomie porownywalnym z 2013 rokiem.

Jednostka chorobowa	Ilosc osob zaszczepionych w 2011 roku	% populacji	Ilosc osob zaszczepionych w 2012 roku	% populacji	Ilosc osob zaszczepionych w 2013 roku	% populacji	Ilosc osob zaszczepionych w 2014 roku	% populacji
WZW typ A	277	0,08	292	0,08	429	0,12	542	0,16
Biegunka rotawirusowa	831	0,24	716	0,21	928	0,27	1011	0,29
Grypa	14 714	4,21	11 624	3,33	10 034	2,89	1101 4 ↑	3,21
Zakazeni a <i>Neisseria meningitidis</i>	817	0,23	561	0,16	1050	0,3	756 ↓	0,22
Zakazeni a wirusem brodawczaka ludzkiego	639	0,18	670	0,19	1034	0,3	761 ↓	0,22
Zolta goraczka	264	0,08	133	0,04	154	0,04	208	0,06
Dur brzuszny	224	0,06	170	0,05	199	0,06	375 ↑	0,11
Kleszczowe zapalenie mozgu	362	0,1	358	0,1	597	0,17	530	0,15

Tabela 4. Liczba osob zaszczepionych w 2011-2014 r. przeciwko wybranym chorobom zakaznym w ramach realizacji szczepien ochronnych zalecanych (wg MZ-54 Roczego sprawozdania ze szczepien ochronnych za lata 2011-2014 - dane statystyczne opracowane w cyklu rocznym). Liczba ludnosci w 2014 r. – 343 598 mieszkancow (dane statystyczne wg GUS na dzien 31.12.2014 r.).

W trakcie kontroli sanitarnych prowadzonych w gabinetach szczepien u swiadczeniodawcow realizujacych Program Szczepien Ochronnych na terenie miasta Lublin sprawdzano prawidlowosc postepowania z preparatami szczepionkowymi w miejscu udzielania swiadczen zdrowotnych, zachowanie lancucha chlodniczego w trakcie transportu i zapewnienie prawidlowej gospodarki szczepionkami.

Podczas kontroli sanitarnych przeprowadzonych w 2014 r. stwierdzono poprawe w zakresie warunkow przechowywania preparatow szczepionkowych. W znacznej wiekszosci placowek zapewniono monitorowanie temperatury w urzadzeniach chlodniczych sluzacych do przechowywania preparatow szczepionkowych, w szczegolnosci w dni wolne od pracy, udokumentowane wpisem do rejestru – nieprawidlowosci w tym zakresie wystepowaly sporadycznie. Ponadto stwierdzano nieprawidlowosci w zakresie powiadamiania osob zobowiazanych do poddania sie

obowiązkowym szczepieniom ochronnym lub ich rodziców bądź opiekunów o obowiązku poddania się tym szczepieniom oraz w zakresie opracowania i wdrożenia w placówce procedury postępowania na wypadek przerw w dostawie energii elektrycznej lub awarii urządzenia chłodniczego, w którym przechowywane są preparaty szczepionkowe. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydawano decyzje administracyjne.

Podsumowanie:

W 2014 r. na terenie miasta Lublin nadal problem epidemiologiczny stanowiła znaczna liczba zachorowań na grype i infekcje grypopodobne (zarejestrowano ok. 25 000 przypadków w stosunku do 18 000 przypadków w 2013 r.).

W 2014 r. zarejestrowano znaczny spadek zachorowań na gruźlicę (współczynnik zapadalności 19,2/100 tys. w stosunku do 34,3/100 tys. w roku poprzednim), nie wydano decyzji nakazujących poddanie się leczeniu, hospitalizacji, badaniom diagnostycznym w stosunku do osób chorych, natomiast zostały wydane 2 decyzje nakazujące poddanie się badaniom diagnostycznym w stosunku do osób kontynuujących leczenie. Ponadto nie zarejestrowano zachorowań u dzieci do 14 roku życia oraz ognisk zachorowań na gruźlicę.

W zakresie chorób zakaźnych wieku dziecięcego zanotowano poprawę sytuacji epidemiologicznej w przypadku różyczki (znaczny spadek zachorowań), świnki, błonicy i krztusca, natomiast w przypadku ospy wietrznej wystąpił wzrost zachorowań.

Problemem dotyczącym zarówno miasta Lublin, powiatu lubelskiego, jak i całego kraju jest wzrost liczby osób uchylających się od szczepień ochronnych. W 2014 r. świadczeniodawcy realizujący Program Szczepień Ochronnych (poradnie podstawowej opieki zdrowotnej) zgłosili do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie 129 nowych przypadków dzieci zamieszkałych na terenie miasta Lublin, których rodzice lub opiekunowie prawni uchylają się od obowiązku szczepień ochronnych, natomiast w rejestrze prowadzonym przez PSSE w Lublinie na dzień 31.12.2014 r. znajdowało się ogółem 278 takich dzieci.

Uchylanie się od szczepień jest jednym z powodów stopniowego obniżania się odsetka dzieci i młodzieży, u których wykonano obowiązkowe szczepienia ochronne. Jako powód uchylania się od szczepień ochronnych część osób deklaruje m.in. wpływ ruchów antyszczepionkowych, które zdobywają coraz większą popularność w mediach, co w najbliższej przyszłości będzie powodowało nasilanie się zjawiska i spadek zaufania do szczepień jako metody profilaktycznej. Jako przykład można podać niewielkie zainteresowanie szczepieniami zalecanymi, w tym szczepieniami przeciwko grypie (tabela nr 3). Niezbędne jest zatem stałe propagowanie idei szczepień ochronnych w środowiskach medycznych i poza medycznych z uwzględnieniem szczepień ochronnych zalecanych oraz przekazywanie rodzicom i opiekunom dzieci wyczerpujących informacji o wskazaniach, korzyściach i zasadach prowadzenia szczepień.

III. Stan sanitarny zakładów żywności, żywienia i przedmiotów użytku

Pod nadzorem Oddziału Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej w Lublinie znajduje się 3 518 obiektów na terenie miasta Lublina. W 2014 r. Oddział Higieny Żywności Żywienia i Przedmiotów Użytku skontrolował 1 189 obiektów co stanowi 33,8% ogólnej liczby obiektów.

Liczba obiektów ujętych w ewidencji	3 518
Zatwierdzonych	473
Skontrolowanych	1 189
Ocenionych na podstawie arkusza	931
Niezdanych	33
Stwierdzone niezgodności najczęściej dotyczyły	<ul style="list-style-type: none"> - niewłaściwe warunki magazynowania żywności, - wprowadzanie do obrotu/produkcji środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia/daty minimalnej trwałości, - brak zabezpieczenia zakładu przed szkodnikami; - brak identyfikowalności surowców używanych do produkcji, - brak aktualnej dokumentacji lekarskiej do celów sanitarno – epidemiologicznych, - brak do wglądu dokumentów potwierdzających zagospodarowanie odpadów, - zły stan sanitarno - techniczny pomieszczeń i sprzętu, - nieprawidłowe znakowanie wyrobów gotowych pakowanych jednostkowo, - braku prawidłowych warunków do zachowania higieny personelu (brak środków myjących i/lub dezynfekujących do rąk), - brak warunków do prowadzenia skutecznej dezynfekcji sprzętu i wyposażenia, - brak wdrożonego systemu zapewnienia jakości GHP/GMP oraz systemu HACCP, - niewystarczająca wiedza personelu w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego żywności

Tabela nr 5. Liczba obiektów będąca pod nadzorem PSSE w Lublinie

Liczba wydanych decyzji administracyjnych	845
Zamknięcia	35
Najczęstsze powody wydania decyzji zamknięcia	<ul style="list-style-type: none"> - obecność żywych szkodników zbożowo-mącznych, - odchody gryzoni lub inne ślady bytowania szkodników, - niewłaściwy układ funkcjonalny pomieszczeń, - zły stan sanitarno-higieniczny i/lub techniczny, - zanieczyszczenia krzyżowe, - niewłaściwy układ funkcjonalny pomieszczeń
Zakaz wprowadzania do obrotu	90
Najczęstsze powody wydania decyzji zakazu wprowadzania do obrotu	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystanie do produkcji środków spożywczych, surowców po upływie terminu przydatności do spożycia/dat minimalnej trwałości, - brak znakowania umożliwiającego identyfikację żywności wykorzystywanej w procesach produkcyjnych,
Liczba nałożonych mandatów	467
Kwota nałożonych mandatów	88 450 zł
Najczęściej stwierdzane uchybienia (karane mandatami)	<ul style="list-style-type: none"> - obecność szkodników zbożowo-mącznych i/lub oznak bytowania szkodników, - brak aktualnej dokumentacji lekarskiej do celów sanitarno-epidemiologicznych, - wykorzystanie do produkcji środków spożywczych, surowców po upływie terminu przydatności do spożycia/dat minimalnej trwałości, - naruszenie ciągłości łańcucha chłodniczego dla środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie; - brak prawidłowych warunków dla zachowania higieny personelu (brak środków myjących i/lub dezynfekujących do rąk), - brak bieżącej czystości pomieszczeń i wyposażenia, - brak warunków do prowadzenia skutecznej dezynfekcji maszyn i urządzeń wykorzystywanych w procesie produkcji, - brak wdrożenia GHP/GMP, HACCP
Liczba wniosków o ukaranie	19
Liczba wniosków do sądu	1
Liczba aktów oskarżenia kierowanych do prokuratury	0

Tabela nr 6. Działania represyjne

Liczba pobranych i przebadanych próbek	373
Liczba próbek kwestionowanych	34
Najczęstsze powody kwestionowania próbek	<p>1. Próbkę żywności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ocena organoleptyczna i analiza sensoryczna, - obecność pleśni, - obecność pasożytów, - obecność Salmonelli Enteritidis, - liczba przypuszczalnych Bacillus cereus, - liczba gronkowców koagulazo-dodatnich, - liczba Enterobacteriaceae, - obecność Campylobacter coli, - przekroczona zawartość arsenu. <p>2. Próbkę sanitarne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obecność bakterii z grupy coli, - obecność gronkowców chorobotwórczych, - ogólna liczba drobnoustrojów.

Tabela nr 7. Urzędowy pobór prób

KOSMETYKI	
Liczba obiektów ujętych w ewidencji	37
Liczba obiektów skontrolowanych	10
Liczba wydanych decyzji administracyjnych	2
Liczba nałożonych mandatów	2/1000

Tabela nr 8. Nadzór nad kosmetykami

1. Ocena obiektów żywności i żywienia zlokalizowanych na szlakach turystycznych

W 2014 r. na terenie miasta Lublina najważniejszymi trasami turystycznymi posiadającymi zaplecze gastronomiczne wraz z zakładami produkcyjnymi (piekarnie, ciastkarnie, zakłady garmazeryjne sklepy spożywcze są:

- a) Muzeum Wsi Lubelskiej,
- b) Ogród Botaniczny,
- c) Zamek Lubelski,
- d) Stare Miasto,
- e) Zalew Zemborzycki obejmujący ośrodek wypoczynkowy „Wrotków” i „Dąbrowa”.

W 2014 r. kontrola obiektów żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych przy następujących ulicach: al. Warszawska, ul. Sławinkowska, ul. Zbozowa, ul. Tarasowa, ul. Willowa, ul. Sławinek, ul. Krakowskie Przedmieście, ul. Bramowa, ul. Rynek, ul. Rybna, ul. Żłota, ul. Grodzka, Pl. Zamkowy, ul. Bernardyńska, ul. Nalkowskich, ul. Janowska, ul. Kreznicka, ul. Prawiednicka.

Skontrolowano 74 obiekty żywnościowo – żywieniowe, w 52 przypadkach stwierdzono niezgodności:

- brak środków do mycia i dezynfekcji rąk personelu oraz brak bieżącej ciepłej wody przy punktach wodnych,
- brak środków do dezynfekcji powierzchni mających kontakt z żywnością,
- nieidentyfikowalność środków spożywczych wprowadzanych do obrotu oraz stosowanych w procesie produkcji,
- niezachowanie ciągłości łańcucha chłodniczego przy przechowywaniu środków spożywczych nietrwałych mikrobiologicznie,
- brak dokumentacji lekarskiej do celów sanitarno-epidemiologicznych osób wykonujących prace w styczności z żywnością,
- wprowadzanie do obrotu oraz używanie do produkcji środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej, w tym środków spożywczych przeterminowanych;
- zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, sprzętu, wyposażenia mającego kontakt z żywnością,
- nieprzestrzeganie dokumentacji systemowej w zakresie procedur, instrukcji GHP/GMP oraz zasad bezpieczeństwa żywności HACCP.

3. Obiekty żywienia zbiorowego zamkniętego

Szczególne miejsce wśród zakładów żywienia zbiorowego zajmują zakłady żywienia zamkniętego, głównie z tego powodu, że odbiorca posiłków jest w tym przypadku szczególnie wrażliwy konsument, min.: pacjenci szpitali, pensjonariusze i podopieczni domów opieki społecznej, dzieci i młodzież. Ponadto w skład obiektów żywienia zamkniętego wchodzi stolówki pracownicze, bufety przy zakładach pracy, stolówki szkolne, przedszkolne, w domach małego dziecka i złobkach, stolówki studenckie, bursy i internaty, bloki żywienia w szpitalach oraz zakłady cateringowe produkujące posiłki dla innych podmiotów. Zgodnie z przepisami obowiązującymi w całej Unii Europejskiej to przedsiębiorcy są zobowiązani do zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, poprzez wdrożenie i stosowanie zasad dobrej praktyki higienicznej (GHP), dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) oraz systemu analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli (HACCP). Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniany był zgodnie z procedurami urzędowej kontroli żywności w ramach wdrożonego systemu jakości w działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie w 2014 r. znajdowało się 8 bloków żywienia w szpitalach, w których prowadzona jest pełna produkcja posiłków dla hospitalizowanych pacjentów:

1. Samodzielny Publiczny Szpital Klinicznym Nr 4 w Lublinie ul. Jaczewskiego 8,
2. Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej ul. Jaczewskiego 7,
3. Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki w Lublinie ul. Biernackiego 9,
4. Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny w Lublinie ul. Staszica 1,
5. Wojewódzki Szpital Kliniczny w Lublinie Al. Krasnicka 100,
6. Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny w Lublinie ul. Staszica 1,
7. Okręgowy Szpital Kolejowy w Lublinie ul. Kruczkowskiego 21,
8. Uniwersytecki Szpital Dzieciecy – Lublin ul. prof. Antoniego Gebali 6.

W trzech szpitalach kuchnie główne prowadziły podmioty zewnętrzne, tj.:

1. Kuchnia Główna Wojewódzkiego Szpitala Klinicznego przy al. Krasnickiej 100 w Lublinie prowadzona jest przez firmę CATERMED S.A. z siedzibą w Krakowie przy ul. Siemaszki 15A,

2. Kuchnia Główna Okręgowego Szpitala Kolejowego w Lublinie przy ul. Kruczkowskiego 21 prowadzona jest przez firmę PRZYSMAK Sp. z o. o., Lublin ul. Wertera 8,
3. Kuchnia Główna Dziecięcego Szpitala Klinicznego w Lublinie przy ul. prof. Antoniego Gebali 6 prowadzona jest przez firmę VENDI SERVIS Sp. z o. o. z siedzibą w Łodzi, ul. Traktorowa 126.

Ponadto pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie znajdowała się, kuchnia mleczna prowadzona przez podmiot zewnętrzny w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Lublinie przy ul. prof. Antoniego Gebali 6 oraz Punkt Wydawania Posiłków w Szpitalu CRH Zagiel MED., ul. Tetmajera 21 w Lublinie.

W 2014 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie przeprowadził kontrole we wszystkich szpitalnych blokach żywienia. W wyniku zaniedban sanitarnych nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 350 zł. Wydano 7 decyzji nakazujących podmiotom usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie objął nadzorem sanitarnym 45 punktów wydawania posiłków (kucharki oddziałowe). W 14 z nich przeprowadzono kontrole kompleksowe. Nałożono 4 mandaty karne na łączną kwotę 350 zł. Prowadzono 8 postępowań administracyjnych.

Przeprowadzono również kontrole sanitarna w kuchni mlecznej, w wyniku, której na podmiot prowadzący wydano decyzję administracyjną, a za zaniedbania natury sanitarnej kierownik został ukarany mandatem karnym w wysokości 100 zł.

W większości placówek nieprawidłowości stwierdzane podczas kontroli dotyczyły stanu technicznego pomieszczeń i wyposażenia, oraz braku właściwej przestrzeni roboczej, która znacząco wpływa na bezpieczeństwo żywności produkowanej w obiektach.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie w wyniku prowadzonych postępowań administracyjnych nakazał doprowadzić obiekty do stanu zapewniającego bezpieczną produkcję żywności.

Oprócz stanu technicznego najczęściej kwestionowano procesy mycia i dezynfekcji naczyń stołowych, sprzętu produkcyjnego, transporterów żywności, warunki transportu posiłków, ochronę obiektów przed dostępem szkodników oraz bieżący stan sanitarny i wiedzę personelu.

W 2014 r. prowadzono postępowania w następujących szpitalach:

- Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 4 w Lublinie ul. Jaczewskiego 8,
- Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki w Lublinie ul. Biernackiego 9,
- Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny w Lublinie ul. Staszica 1,
- Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny w Lublinie ul. Staszica 1,
- Okręgowy Szpital Kolejowy w Lublinie ul. Kruczkowskiego 21,
- Uniwersytecki Szpital Dziecięcy – Lublin ul. prof. Antoniego Gebali 6.

Lp.	Nazwa i adres szpitala	Liczba kontroli kompleksowych	Liczba kontroli tematycznych	Liczba kontroli interwencyjnych	Liczba kontroli sprawdzających	Mandaty w zł
1.	Kuchnia Główna Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Lublinie, ul. Radziwillowska 13, 20-080 Lublin Podlega: Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1 w Lublinie, ul. Staszica 1	1	-	-	1	1 / 100
2.	Kuchnia Główna Szpitala Neuropsychiatrycznego SPZOZ ul. Abramowicka 2, Lublin	1	-	-	-	-
3.	Kuchnia Główna Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Lublinie, al. Krasnicka 100 Podlega: CATERMED S.A., ul. Ks. Siemaszki 15A, 31-201 Kraków	1	-	-	1	-
4.	Kuchnia Główna Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego w Lublinie ul. Biernackiego 9	1	-	-	-	1 / 50
5.	Kuchnia główna Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie ul. Chodzki 2 Podlega: VENDI SERVIS Sp. z o. o., ul. Traktorowa 126, 91-204 Łódź	1	-	-	-	-
6.	Blok żywienia Okręgowego Szpitala Kolejowego w Lublinie ul. Kruczkowskiego 21 Podlega: PRZYSEMAK Sp. z o.o., ul. Wertera 8, 20-713 Lublin	1	-	-	1	1 / 100
7.	Blok żywienia Szpitala Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej Lublin ul. Jaczewskiego 7	1	-	-	-	-
8.	Kuchnia Główna Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 4 w Lublinie, ul. Jaczewskiego 8	1	-	-	2	1 / 100
9.	Punkt wydawania posiłków w Instytucie Medycyny Wsi ul. Jaczewskiego 2, Lublin Podlega: IN-PAK Sp. z o.o., ul. Parysa 79, 20-712 Lublin	1	-	-	1	-
10.	Punkt Wydawania Posiłków w Kuchence Oddziału Pneumologii w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Wojewódzkim w Lublinie, ul. Biernackiego 9	1	-	-	-	-
11.	Punkt Wydawania Posiłków w Kuchence Oddziału Chorób Zakaznych Dziecięcych w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Wojewódzkim w Lublinie, ul. Biernackiego 9	1	-	-	2	-
12.	Punkt Wydawania Posiłków w Kuchence Oddziału Internistycznego Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego w Lublinie, ul. Biernackiego 9	1	-	-	2	-

13.	Kuchenska Oddzial Chorób Pluc i Gruzlicy Szpitala Wojewódzkiego ul. Biernackiego 9 (II pietro)	1	-	-	1	-
14.	Punkt Wydawania Posilków w Kuchence Oddzialu Ginekologicznego Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego w Lublinie, ul. Lubartowska 81	1	-	-	-	-
15.	Punkt Wydawania Posilków w Kuchence Oddzialu Patologii Ciazy Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego w Lublinie, ul. Lubartowska 81	1	-	-	-	-
16.	Punkt Wydawania Posilków w Kuchence Oddzialu Polozniczego Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego w Lublinie, ul. Lubartowska 81	1	-	-	-	-
17.	Punkt Wydawania Posilków w Kuchence Oddzialu Chorób Zakaznych Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Lublinie, ul. Staszica 16	1	-	-	-	-
18.	Punkt Wydawania Posilków w Kuchence Oddzialu Intensywnej Terapii w Klinice Anestezjologii i Intensywnej Terapii Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 4 w Lublinie, ul. Jaczewskiego 8	1	-	-	-	-
19.	Punkt Wydawania Posilków w Kuchence Oddzialowej Kardiologii Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 4 w Lublinie, ul. Jaczewskiego 8	1	-	-	-	-
20.	Punkt Wydawania Posilków w Kuchence Oddzialu ZOL Nr 1 Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego w Lublinie, ul. Biernackiego 9	1	-	-	-	-
21.	Punkt Wydawania Posilków w Kuchence Oddzialu ZOL Nr 2 Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego w Lublinie, ul. Biernackiego 9	1	-	-	-	-
22.	Kuchnia mleczna Uniwersyteckiego Szpitala Dzieciacego w Lublinie, ul. Prof. Antoniego Gebali 6 Podlega: VENDI SERVIS Sp. z o. o., ul. Traktorowa 126, 91-204 Łódź	1	-	-	2	1 / 100
RAZEM		22	0	0	13	5 / 450

Tabela nr 9. Wykaz obiektów skontrolowanych w 2014 r.

Ocena stanu sanitarnego bloków żywienia w domach opieki społecznej

- w rejestrze znajduje się 9 obiektów, w tym 5 obiektów funkcjonujących w systemie cateringowym, skontrolowano 6, w tym 2 punkty wydawania posiłków dostarczanych w ramach cateringu, Przeprowadzono 1 kontrolę interwencyjną. Nie prowadzono postępowań administracyjnych

4. Ocena stanu sanitarnego bloków żywienia w placówkach oświatowych

Panstwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie objął szczególnym nadzorem bloki żywienia w żłobkach, przedszkolach, szkołach, bursach i internatach, domach dziecka, stolówki studenckie.

■ szkoły

Na terenie miasta Lublin nadzorowanych jest 68 bloków żywienia w szkołach z czego 24 prowadzi działalność w systemie cateringowym. Skontrolowano łącznie 18 obiektów, w tym 5 punktów wydawania posiłków dostarczanych w ramach cateringu. W 2014 r. zatwierdzono 4 nowe placówki, w tym 2 działające w systemie cateringowym. W trzech placówkach przeprowadzono kontrole interwencyjne. W 20 obiektach prowadzono postępowanie administracyjne.

Nalozono 7 mandatów na kwotę 950 zł.

- przedszkola

Pod nadzorem 146 placówek, w tym 75 korzysta z żywienia w systemie cateringowym. Skontrolowano 32 obiekty, w tym 14 prowadzonych w systemie cateringowym.

W 2014 r. działalność rozpoczęło 7 nowych placówek (system cateringowy). Przeprowadzono 5 kontroli interwencyjnych. Nalozono 14 mandatów karnych na sumę 1 700 zł. Prowadzono 28 postępowań administracyjnych.

- żłobki i domy małego dziecka

W 2014 r. w rejestrze PSSE w Lublinie znajdowało się 18 placówek z czego skontrolowanych zostało 3. Zezwolono na prowadzenie działalności prowadzenia żywienia dzieci w systemie cateringowym w dwóch placówkach. Przeprowadzono jedną kontrolę interwencyjną w Punkcie Opieki nad dziećmi, którego działalność nie została zgłoszona i wpisana do rejestru PSSE Lublin. W wyniku kontroli wydano decyzje unieruchomienia oraz skierowano wnioski o ukaranie do Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

Najczęściej stwierdzano nieprawidłowości w zakresie:

- niewłaściwego stanu technicznego pomieszczeń, sprzętu, wyposażenia, nieprawidłowego wykorzystywania stanowisk pracy, braku zachowania higieny personelu przy produkcji posiłków, nieprawidłowego pobierania i przechowywania próbek kontrolnych produkowanych potraw, nieprawidłowości związanych z myciem i dezynfekcją naczyń i sprzętu, złego stanu higieniczno-sanitarny pomieszczeń, urządzeń, sprzętu.

- brak wystarczającej wiedzy personelu,

- brak przestrzegania zasad GHP/GMP oraz systemu HACCP.

W celu usunięcia niezgodności wydano we wszystkich skontrolowanych placówkach szkolno – wychowawczych 56 decyzji administracyjnych mających na celu wyeliminowanie stwierdzanego podczas kontroli niewłaściwego stanu technicznego i sanitarnego.

Analiza dokumentacji jednoznacznie wskazuje, że w każdym zakładzie gdzie wystawiano mandat, dobra praktyka higieniczna i dobra praktyka produkcyjna (GHP i GMP) nie była prawidłowo prowadzona.

W dalszym ciągu trudno jest przekonać zarządzających placówkami o konieczności opracowania, wdrożenia i przestrzegania GHP i GMP ze względu na bezpieczeństwo zdrowotne produkowanej i serwowanej żywności. Inspekcja Sanitarna podczas kontroli szczegółowo analizuje także jakość i ilość środków spożywczych dostarczanych do zakładów żywienia zbiorowego typu zamkniętego, a także prawidłowość ich przechowywania i znakowania.

Podczas kontroli zwracano uwagę na jadłospisy, które niejednokrotnie poddawano skróconej ocenie. Przeprowadzano rozmowy instruktazowe mające na celu wprowadzanie w placówkach szkolno – wychowawczych zdrowych i racjonalnych zasad żywienia.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie w wyniku zgłoszeń licznych zachorowań dzieci przeprowadził kontrole w placówkach prowadzących żywienie zbiorowe typu zamkniętego: w Żłobku nr 8 przy ul. Nalkowskich w Lublinie, : Przedszkolu Nr 58 przy ul. Radzyskiej 16, Niepublicznym Przedszkolu AKADEMIA PRZEDSZKOLACZKA przy ul. Popieluszki 28D. U dzieci występowały objawy chorobowe ze strony układu pokarmowego, głównie wymioty, biegunka, ból głowy

i brzucha. Kontrole interwencyjne wykazały szereg niezgodności z obowiązującym prawem żywnościowym, jednak odpowiedzialnym za zachorowania dzieci był czynnik wirusowy.

W 2014 r. na podstawie przeprowadzonych kontroli sanitarnych stwierdzono, iż stan sanitarno-higieniczny bloków żywienia w placówkach szkolno – wychowawczych był bardzo zróżnicowany. Na terenie miasta Lublin znajdują się zarówno obiekty nowoczesne jak i stare. Nie wszystkie obiekty spełniają wymogi unijne i krajowe. Często decyzje wydawane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, które nakazują poprawę technicznego i sanitarnego stanu są realizowane z dużym opóźnieniem (po wielokrotnych przedłużeniach terminu wykonania), gdyż placówki często borykają się z kłopotami finansowymi.

Nie mniej jednak należy stwierdzić, że stan techniczny obiektów i ich wyposażenie, dzięki wydawanym decyzjom administracyjnym i staraniom właścicieli i zarządzających ulegają systematycznej poprawie. Również procedury wewnętrznej kontroli jakości zdrowotnej żywności zgodnie z GMP/GHP, wymuszają modernizację pionów kuchennych wzmacniając bezpieczeństwo żywienia.

Nadzorem objęte były także **firmy cateringowe** zajmujące się produkcją posiłków i dostarczaniem ich do placówek oświatowych i wychowawczych. W rejestrze znajduje się 9 obiektów, skontrolowany został jeden zakład, w którym wydano 3 decyzje administracyjne. Stwierdzonymi uchybieniami były: zły stan techniczny pomieszczenia, wyposażenia, sprzętu produkcyjnego, zły stan sanitarno-higieniczny sprzętu i wyposażenia, brak identyfikowalności środków spożywczych używanych w procesie produkcji oraz niewłaściwe jej przechowywanie, niewłaściwie prowadzone procesy mycia i dezynfekcji, niewłaściwe warunki magazynowania żywności, brak przestrzegania zasad GHP/GMP oraz systemu HACCP.

IV. Nadzór nad suplementami diety i środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego

Na terenie podległym Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Lublinie funkcjonuje łącznie 20 zakładów produkujących (w tym dystrybuujących) środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywnościowego, suplementy diety oraz żywność wzbogaconą.

1) Zakład „Laboratoria Natury” Sp. z o.o. ul. Zawieprzycka 8 D, 20-228 Lublin, który jest producentem i konfekcjonerem suplementów diety. W roku 2013 r. działalność firmy została rozszerzona o produkcję środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego.

W 2014 r. przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową dotyczącą oceny warunków produkowanej żywności, 2 kontrole sprawdzające, 4 kontrole tematyczne. Wydano decyzję administracyjną, która dotyczyła zapewnienia gładkich, łatwo zmywalnych powierzchni podłóg w magazynie produktów gotowych oraz magazynie opakowań oraz zapewnienia gładkich, łatwo zmywalnych powierzchni ścian w pomieszczeniu produkcyjnym z terminem wykonania 31.12.2014 r. – nakaz decyzji został wykonany. Przeprowadzone 2 pozostałe kontrole tematyczne w zakresie składu oraz znakowania produkowanych suplementów diety nie wykazały nieprawidłowości.

2) „HERBAPOL” Lublin S.A. ul. Diamentowa 25, 20-954 Lublin

Zakład prowadzi działalność w zakresie wytwarzania i dystrybucji ziół jednorodnych, mieszanek i herbat ziołowych FIX, kropli i syropów farmaceutycznych, syropów spożywczych i suplementów diety – formy stałe i płynne oraz usługowo napojów energetyzujących. Suplementy diety stanowią 18 % ogólnej produkcji wyrobów spożywczych.

W 2014 r. przeprowadzono 1 kontrolę kompleksową, 1 kontrolę tematyczną oraz 2 kontrole sprawdzające. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie otrzymał pismo od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Walbrzychu dotyczące nieprawidłowości w zakresie znakowania suplementu diety pn. „Zuravit” 60 kapsulek, producent: HERBAPOL – Lublin S.A. ul. Diamentowa 25. Wystosowano pismo do firmy z prośbą o wyjaśnienia i wzór opakowania, na tej podstawie wydano decyzję administracyjną w zakresie znakowania - nieprawidłowości usunięto.

3) Zakład konfekcjonowania środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementów diety ul. Farbiarska 7, 20-107 Lublin, podlega KLEMENT REAL ESTATE Mariusz Klementowski ul. Jana Rosoła 58 lok. 95, 02-786 Warszawa

Zakład został zatwierdzony w 2013 r. w zakresie konfekcjonowania środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego i suplementów diety (przeznaczone dla sportowców).

W 2014 r. przeprowadzono 2 kontrole sprawdzające nakazy decyzji w zakresie znakowania produkowanych preparatów oraz 1 kontrolę kompleksową. Nieprawidłowości usunięto został skierowany wniosek o ukaranie. Lubelski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Lublinie wymierzył karę pieniężną w wysokości 10 000 zł.

4) Zakład produkcji i konfekcjonowania suplementów diety, Luszczów II 107A, 20-258 Lublin. Podległy: „ARKONA” TRADE AND SCIENCE GRZEGORZ KALBARCZYK SPÓŁKA JAWNA, Nasutów 99C, 21-025 Niemce

Zakres działania zakładu obejmuje produkcję, konfekcjonowanie i sprzedaż suplementów diety w postaci kapsulek oraz w formie płynnej.

5) Zakład produkcji i konfekcjonowania suplementów diety, Luszczów II 107A, 20-258 Lublin. Podległy „ARKONA” Laboratorium Farmakologii Stomatologicznej GRZEGORZ KALBARCZYK, Nasutów 99C, 21-025 Niemce

Zakres działania zakładu obejmuje produkcję, konfekcjonowanie i sprzedaż suplementów diety w postaci kapsulek oraz w formie płynnej.

6) Hurtowa sprzedaż środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego EURO-MED ul. Berbersowa 9, 20-136 Lublin.

Właściciel jest importerem środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego pochodzących z PROTEIN SYSTEM S.A. Luxemburg. Są to witaminy, makroelementy, błonnik o zmniejszonej wartości kalorycznej, batony, napoje. Produkty oferowane są do sprzedaży w formie saszetek z proszkiem, spożywane po rozpuszczeniu w wodzie lub mleku. Prowadzi dystrybucję tych produktów w programie EURODIETA www.eurodieta.pl.

7) Produkcja suplementów diety oraz Magazyny „Biomed” Wytwórnia Surowic i Szczepionek Spółka Akcyjna 20-029 Lublin, ul. Uniwersytecka 10 oraz 20-829 Lublin ul. Główna 34.

Zakład zajmuje się wytwarzaniem surowic i szczepionek oraz szczepów bakteryjnych przeznaczonych do produkcji suplementów diety. W chwili obecnej produkcja suplementów diety nie jest prowadzona.

8) Magazyn suplementów diety INVENT FARM Sp. z o. o. ul. Karpacka 66, 20-868 Lublin.

W 2013 r. wydano decyzję administracyjną nakazującą prawidłowe oznakowanie produkowanych preparatów oraz treści zamieszczanych na stronie internetowej z terminem wykonania do 31.05.2013 r. Nakazy decyzji zostały wykonane. Skierowano wniosek o ukaranie do Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie. W 2014 r. nałożono karę pieniężną za nieprawidłowe znakowanie w wysokości 10 000 zł.

9) Dystrybutor suplementów diety "HF SOLINEA" Sp. z o. o. S.K.A. 20-006 Lublin, ul. Kollataja 3, magazyn firmy Hala I Lubelski Rynek Hurtowy S.A. Elizówka 65, 21-003 Ciecierzyn.

Dystrybucja suplementów diety produkowanych usługowo, środka spożywczego specjalnego przeznaczenia medycznego.

W 2014 r. przeprowadzono kontrolę tematyczną w zakresie znakowania wprowadzanego do obrotu suplementu diety pn. SINUZYM w związku z interwencją Kancelarii Prawnej. Wydana została decyzja administracyjna. Nieprawidłowości usunięto, skierowano wnioski o ukaranie do Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie za nieprawidłowe znakowanie – sprawa w toku.

10) Dystrybutor suplementu diety "CONPROSTA" (Pulean Pian) "SIMPOL" Import Export PHU Tadeusz Wlizio 20-857 Lublin, ul. Harnasie 17/33 tel. (081) 441-99-04 adres e-mail phu.simpol@op.pl.

11) Dystrybutor suplementu diety „Calcium Complex” DIAGNOSTYKA ZDROWIA Jarosław Stanczak Lesce 43, 21-080 Garbów.

12) Centr Vivasan Sp. z o.o., 20-632 Lublin ul. Jana Sawy 6/lok.7- siedziba ul. Chopina 14, 20-023 Lublin <http://www.vivasan-centr.pl/>.

Dystrybucja suplementów diety Szwajcarskiej firmy VIVASAN.

13) Dystrybutor preparatów białkowych – środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego firma EFFECTIV Sp. z o.o. ul. Grodzka 16/3, 20-112 Lublin.

14) CAN – POL BORUTUTU Elzbieta Baryluk ul. Tulipanowa 96, 20-869 Lublin www.borututu.pl – dystrybucja i sprzedaż internetowa suplementu diety, zawierającego korzeń drzewa Borututu.

15) PACO ATHLETIC SHOP Andrzej Stachura ul. 1 Maja 12 Lublin, - dystrybutor środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego dla sportowców.

Dystrybucja preparatów białkowych, węglowodanowych i witaminowych dla sportowców produkowanych usługowo.

16) OPTINER S.A. Dragany 24 B, 23-145 Wysokie.

Dystrybucja suplementów diety „Thermo Max dla mężczyzn” i „Thermo Max dla kobiet”.

Na stronach internetowych <http://mmo.pl>, <http://optin.pl>, <http://disport.pl> przy prezentacji łącznie 354 preparatów sprzedawanych preparatów stwierdzono nieprawidłowości w zakresie - oświadczeń, które odwołują się do szybkości lub wielkości obniżenia masy ciała, oraz oświadczeń zdrowotnych przypisujących środkom spożywczym właściwości lecznicze.

Firma usunęła nieprawidłowości. Skierowano wnioski o ukaranie do Lubelskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Lublinie na podstawie art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914 z późn. zm.) za popełnienie czynu określonego w art.103 ust.1, pkt. 1 powołanej wyżej ustawy tj. za nie przestrzeganie wymagań w zakresie znakowania środków spożywczych w tym w zakresie prezentacji, reklamy i promocji określonych w art. 46 ust. 2. - sprawa w toku.

17) TEREZIA COMPANY POLSKA Sp. z o. o. ul. Lubartowska 71, 20-123 Lublin

Dystrybucja suplementu diety pn. B17 APRICARC- sprzedaż za pośrednictwem strony internetowej www.b17.net.pl.

18) ESTABLO PHARMA Sp. z o. o. ul. Wojciechowska 9 B/9, 20-704 Lublin

Dystrybucja suplementu diety pn. INOFEM oraz środka spożywczego specjalnego przeznaczenia medycznego pn. PROFERTIL. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną wydano decyzje administracyjną w zakresie znakowania ww. preparatów z terminem wykonania do 31.12.2014 r. Sprawa w toku.

19) AMIL Sp. z o. o. ul. M. Brzeskiej 9/4, 20-640 Lublin

Dystrybucja suplementu diety pn. MULTIMAG B6 – MAGNEZ Z WITAMINA B6.

20) LUBELLA Sp. z o. o. S.K.A. ul. Wrotkowska 1, 20-469 Lublin - Wytwórnia Galanterii Sniadaniowej ul. Wrotkowska 3, 20-469 Lublin – żywność wzbogacana.

Zakład prowadzi działalność w zakresie produkcji, magazynowania i sprzedaży galanterii śniadaniowej: płatki zbożowe prażone (kukurydziane, ryżowe, pszenne, mieszane) z dodatkami i bez dodatków smakowych, chrupki zbożowe prażone (kulczki, muszelki, pierścionki, gwiazdeczki), chrupki zbożowe nadziewane (poduszki i inne), mieszanki płatków zbożowych z dodatkami smakowymi. Prowadzi sprzedaż na rynku polskim oraz na eksport na rynki UE. Firma produkuje żywność wzbogacaną o następujące witaminy: witamina C, niacyna, kwas pantotenowy, witamina B6, witamina B2, witamina B1, kwas foliowy, witamina B12. Wymagana wartość odżywcza umieszczana na opakowaniu wyznaczana jest w oparciu o wyniki analiz laboratoryjnych.

V. Warunki sanitarno- higieniczne środowiska pracy

Nadzór sanitarny nad warunkami pracy ma na celu wzmocnienie ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy, w tym przede wszystkim zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych.

Na terenie miasta Lublin nadzorem objętych jest 638 zakładów pracy. Zakres przedmiotowy kontroli obejmował: warunki zdrowotne środowiska pracy, stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalnych, narażenie pracowników na czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy, przestrzeganie przepisów związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy przy usuwaniu, zabezpieczaniu i transporcie wyrobów zawierających azbest, przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, o produktach biobójczych oraz przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W czasie kontroli szczególną uwagę zwracano na narażenie zawodowe pracowników zatrudnionych w przemyśle drzewnym i w zakładach produkujących artykuły spożywcze.

W 2014 r. na terenie miasta Lublin przeprowadzono ogółem 230 kontroli, w 117 obiektach objętych nadzorem, w tym:

- 101 kontroli poza harmonogramem nadzoru nad obiektami na rok 2014, t. j.: 62 kontrole sprawdzające wykonanie nałożonych na stronę obowiązków oraz 39 kontroli interwencyjnych w związku z powiadomieniem o nieprawidłowościach, w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy z prośbą o interwencje.

W związku ze stwierdzonymi podczas czynności kontrolnych nieprawidłowościami wydano 36 decyzji nakładających na stronę obowiązek ich usunięcia.

W 6 przypadkach na wniosek strony został zmieniony termin wykonania wydanych nakazów.

Wydano również:

- 33 zezwolenia na wywóz prekursorów narkotyków do krajów trzecich,
- 51 decyzji płatniczych,
- 1 tytuł wykonawczy z postanowieniem o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia wykonania obowiązków nałożonych decyzją administracyjną,
- poprawę warunków higieniczno-sanitarnych uzyskano w 36 obiektach,

- w 13 obiektach stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte bez wydania decyzji administracyjnej.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych zakładach pracy to:

- brak aktualnych badań i pomiarów środowiska pracy
- brak odpowiednich rejestrów,
- brak lub nieprawidłowo dokonana ocena ryzyka zawodowego związanego z wykonywaną pracą w zakładzie,
- nieprawidłowości w zakresie stosowania substancji i preparatów chemicznych m.in.
 - brak spisu stosowanych w zakładzie substancji i preparatów chemicznych,
 - nie oznakowane miejsca stosowania powyższych substancji i preparatów,
 - nieprawidłowe lub brak kart charakterystyk,
- brak instrukcji o udzielaniu pierwszej pomocy w razie wypadku lub wykazu pracowników przeszkolonych w udzielaniu pierwszej pomocy,
- brak aktualnych zaświadczeń lekarskich o braku przeciwwskazań do pracy na danym stanowisku,
- nieodpowiedni stan higieniczno-sanitarny pomieszczeń.

Obecnie można zauważyć, iż stan techniczny pomieszczeń w kontrolowanych zakładach pracy uległ znacznej poprawie. Pracodawcy większą wagę przywiązują do warunków pracy zatrudnionych pracowników i dokładają wszelkich starań, aby miejsce pracy było bezpieczne i przyjazne dla pracownika. Budowanie większej świadomości pracodawcy w omawianym obszarze to również efekt wcześniejszych działań prowadzonych przez organ inspekcji sanitarnej.

Pracownia Sanitarnej Kontroli Środowiska Pracy w 2014 r. dokonała kontroli 188 stanowisk pracy, na których występują czynniki szkodliwe i uciążliwe dla zdrowia, wykonano 501 badań, w tym 401 badań na zlecenie i 100 badań w ramach nadzoru.

Liczba wykonanych pomiarów na zlecenie:

- pomiary hałasu – 595,
- pomiary frakcji wdychalnej – 56,
- pomiary respirabilnej – 32.

oraz w ramach nadzoru sanitarnego:

- pomiary hałasu – 155,
- pomiary frakcji wdychalnej – 8,
- pomiary frakcji respirabilnej – 6.

Liczba stanowisk, na których stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i nateżeń czynników szkodliwych dla zdrowia:

- hałas – 20 stanowisk z przekroczeniami NDS (w 2013 r. przekroczenia wystąpiły w 31 stanowiskach pracy),
- frakcja wdychalna – nie stwierdzono przekroczeń NDS (w 2013 r. przekroczenia wystąpiły na 3 stanowiskach pracy),
- frakcja respirabilna - nie stwierdzono przekroczeń NDS (w 2013 r. również nie stwierdzono przekroczeń NDS).

Choroby zawodowe

Oddział Higieny Pracy prowadził ogółem 125 postępowań w sprawie chorób zawodowych.

W 2014 r. wpłynęło 60 zgłoszeń związanych z podejrzeniem choroby zawodowej. W ramach prowadzonych postępowań w sprawie chorób zawodowych, w celu dokonania oceny narazenia zawodowego, przeprowadzono:

- 52 wizytacje w zakładach pracy,
- 17 przesłuchan stron.

Sporządzono 81 ocen narazenia zawodowego.

Wydano 69 decyzji dotyczących chorób zawodowych, w tym:

- 38 decyzje stwierdzające chorobę zawodową;
- 31 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej,

Ponadto wydano 3 postanowienia.

Liczba prowadzonych postępowań w sprawie chorób zawodowych	Liczba zgłoszonych podejrzeń chorób zawodowych w 2014 r.	Liczba sporządzonych ocen narazenia	Liczba stwierdzonych chorób zawodowych	Liczba wydanych decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej	Liczba odwołań do LPWIS od decyzji w sprawie chorób zawodowych
125	60	81	38	31	5

Tabela nr 10. Choroby zawodowe w 2014 r.

Srodki zastepcze.

W 2014 r. w ramach nadzoru nad środkami zastępczymi obejmującego zakaz wytwarzania i wprowadzania ich do obrotu przeprowadzono 5 kontrole sanitarnych w jedynym funkcjonującym na terenie miasta punkcie sprzedaży oznaczonym jako HINDU POINT i „Wszystko po 2 zł, 4 zł, 6 zł i inne” zlokalizowanym przy ul. Furmanskiej 8.

W przedmiotowym lokalu działalność równoległe prowadziło 2 przedsiębiorców, co zdecydowanie utrudniało prowadzenie postępowania administracyjnego.

Ponadto przeprowadzono 2 kontrole punktu sprzedaży środków, co do których istniało uzasadnione podejrzenie, że spełniają definicje środka zastępczego, zlokalizowanego przy ul. 1 Maja 9.

Kontrole sanitarne przeprowadzono w asyście policji na mocy porozumienia z dnia 26 października 2011 r. pomiędzy Głównym Inspektorem Sanitarnym, Szefem Służby Celnej, Komendantem Głównym Policji i Głównym Inspektorem Farmaceutycznym o współpracy w zakresie przeciwdziałania wprowadzaniu do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych.

Wydano 16 decyzji administracyjnych – w tym m.in. 4 zakazujące wprowadzania do obrotu środków zastępczych i nakazujące jednocześnie wycofanie z obrotu środków zastępczych, 2 decyzje nakazujące zaprzestania prowadzenia działalności, 4 decyzje wymierzające kary pieniężne za wprowadzanie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej środków zastępczych, ponadto 1 tytuł wykonawczy i 6 postanowien.

Panstwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie, działając jako organ egzekucyjny oraz wierzyciel obowiązku podlegającego zabezpieczeniu, zarządził zabezpieczenie środków, co do których zachodziło podejrzenie, że są środkami zastępczymi. Zabezpieczono 53 opakowania jednostkowe 3 rodzajów Czastek Boga Z nad Indyjskich gór i doliny Gangesu oraz 237 opakowań 11 rodzajów produktów. Łącznie zabezpieczono 290 opakowań.

W/w produkty zostały przekazane za pośrednictwem funkcjonariuszy KMP do Magazynu Środków Narkotykowych Wydziału Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie ul. Narutowicza 73.

Pobrane próby poddano analizie składu jakościowego. W wyniku ekspertyzy „Czastek Boga” wykonanej przez Pracownię Toksykologii Zakładu Medycyny Sądowej Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w badanych produktach zidentyfikowano następujące związki: UR-144 i pentedron. Związki te są analogami strukturalnymi substancji wymienionych w Załącznikach do ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 ze zm.). Wszystkie te substancje wykazują działanie psychoaktywne, stanowią zagrożenie dla zdrowia i życia nastolatków. Analiza 11 produktów zabezpieczonych w Punkcie sprzedaży przy ul. 1 Maja 9 nie wykazała obecności substancji stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia.

Ponadto Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie prowadzi monitoring zatruc środkami zastępczymi w oparciu o współpracę z oddziałami toksykologicznymi lubelskich szpitali. W minionym roku odnotowano 10 przypadków zatruc.

Z uwagi na właściwość terytorialną – zdarzenie w Okunince - otrzymaliśmy od PPIS we Włodawie 1 sprawę dotyczącą zatrucia mieszkańca Lublina środkiem zastępczym. Wezwany nie stawiał się do siedziby PSSE w Lublinie.

W ramach współpracy z Policją i Prokuraturą poddano analizie 17 spraw otrzymanych z ww. jednostek w formie postanowień o wyłączeniu materiałów dochodzenia do odrębnych postępowań, w 3 przypadkach prowadzono postępowania administracyjne uzasadnione naruszeniem ustawowego zakazu produkcji bądź wprowadzania do obrotu środków zastępczych, w 1 ze spraw wezwano osobę podejrzaną o wprowadzanie do obrotu środków zastępczych do siedziby PSSE (sprawa w toku).

VI. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

W trakcie prowadzonych w 2014 r. na terenie miasta Lublin postępowań administracyjnych wydano stanowiska w następującym zakresie:

- 1) uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy – 7,
- 2) uzgodnienie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy – 10,
- 3) wydanie opinii w sprawie potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – 61,
- 4) wydanie opinii w sprawie zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko - 2
- 5) uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko – 11,
- 6) uzgodnienie dokumentacji projektowej obiektów budowlanych – 264 (w tym m.in. 128 dot. obiektów związanych z działalnością leczniczą; 11 dot. szkół, przedszkoli i żłobków, 51 dot. obiektów branży spożywczo – gastronomicznej, 24 dot. zakładów produkcyjnych, 18 dot. obiektów usługowo – handlowo – magazynowych, 2 dot. aptek
- 7) odstępstwa od warunków technicznych - 3,

- 8) Liczba zajetych stanowisk dotyczących:
 - dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego w trybie art.56 Prawa budowlanego (stanowiska, pisma) – 135,
 - pełnienia wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (decyzje) – 79,
 - innych spraw (apteki, hurtownie farmaceutyczne, cementarze, placówki oświatowe) – 147,
- 9) ilość wykonanych kontroli (wizytacji) w obiektach – 220 w tym współdziałanie w kontrolach z innymi komórkami (nadzór zapobiegawczy nie jest komórką wiodącą) – 7,
- 10) liczba przeprowadzonych kontroli budów – 17.

W trakcie prowadzonych w 2014 r. na terenie miasta Lublin postępowań administracyjnych przeprowadzono następujące kontrole obiektów budowlanych:

- 1) apteka – 12,
- 2) budynek produkcyjno- handlowo -magazynowy- 12,
- 3) budynek usługowy / budynek handlowo-usługowy – 25,
- 4) budynek socjalno – biurowy / budynek biurowy – 7,
- 5) obiekt gastronomiczno - hotelarski – 5,
- 6) obiekty związane z działalnością leczniczą (gabinety, przychodnie, szpitale, laboratoria) – 93,
- 7) dom pomocy społecznej - 1,
- 8) obiekt oświatowy – (złobek, klub dziecięcy, przedszkole , szkoła , placówka szkoleniowa, placówka opiekuńczo – wychowawcza, poradnia psychologiczno-pedagogiczna) – 40,
- 9) warsztaty – 3,
- 10) sklep spożywczy – 6,
- 11) stacja paliw – 1,
- 12) budynki szkolnictwa wyższego i naukowe – 7,
- 13) obiekty sportowe (boiska, pływalnia, stadion) – 3.

Razem przeprowadzono 260 kontroli (w tym: 220 kontrole obiektów, 16 rekontroli, 17 kontroli budów i 7 współdziałanie w kontroli z innymi komórkami, w których nadzór zapobiegawczy nie jest komórką wiodącą) – przy czym częściej kontrolowanymi obiektami były obiekty związane z działalnością leczniczą, a wśród najczęściej stwierdzanych nieprawidłowości były:

- a) niezakończenie wykonania robót budowlanych – głównie robót wykończeniowych
- b) brak zabezpieczenia instalacji wodociągowej przed wtórnym zanieczyszczeniem wody
- c) brak protokołów pomiarów: skuteczności wentylacji, aktualnych wyników badania wody w kierunku jej przydatności do spożycia pomiarów kompletnych dokumentów wymaganych do czynności odbiorowych.

Podsumowanie.

Na terenie miasta Lublin w 2014 r. zauważalne było duże zainteresowanie Inwestorów organizacją nowych obiektów związanych z działalnością leczniczą – przy czym ok. 80% ww. inwestycji zaplanowano i zrealizowano w budynkach lub lokalach nowych, wcześniej nie użytkowanych, a ok. 20% była to rozbudowa, przebudowa lub adaptacja istniejących budynków lub lokali.

Wśród obiektów budowlanych zgłoszonych do oceny w zakresie higieniczno – zdrowotnym szczególna uwagę zwrócili:

- 1) Budynek produkcyjno – magazynowy z częścią biurowo – socjalną, Lublin, ul. Vetterów 22-24,
- 2) Budynek handlowo – usługowy, Lublin, ul. Jana Pawła II,
- 3) Hipermarket AUCHAN – CH Felicity, Lublin, ul. W. Witosa 30,
- 4) Market budowlany - CH Felicity, Lublin, ul. W. Witosa,
- 5) Galeria Handlowa - CH Felicity, Lublin, ul. W. Witosa,
- 6) Market budowlany LIROY MARLIN (sprzedaz hurtowa)- CH Felicity, Lublin, ul. W. Witosa 30,
- 7) Laboratorium PZ CORMAY S.A., Lublin, ul. Rapackiego 19b,
- 8) Budynek handlowo – produkcyjny (produkcja maszyn rolniczych), Lublin, ul. Vetterów 8,
- 9) Budynek produkcyjno – magazynowy (produkcja nalewek), Lublin, ul. Smoluchowskiego 9,
- 10) Rozbudowa Hospicjum, Lublin, ul. Bernardynska,
- 11) Ośrodek rehabilitacji dziennej w CRH ZAGIEL, Lublin, ul. Tetmajera 21,
- 12) Budynek usług komercyjnych ochrony zdrowia, Lublin, ul. Krasinskiego/Zana,
- 13) Hotel „ALTER”, Lublin, ul. Grodzka 30,
- 14) Oddział Intensywnej Terapii Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii SPSK 4, Lublin, ul. Jaczewskiego 8,
- 15) Podstacja zespołu karetek wyjazdowych, Lublin, ul. Towarowa 3/2a,
- 16) Budynek Centrum Elektroniki i Automatyki i Teleinformatyki Politechniki Lubelskiej, Lublin, ul. Nadbystrzycka 38a,
- 17) Szpital jednodniowy w Centrum Medycznym „SANITAS”, Lublin, ul. Hempla 5,
- 18) Supermarket „BIEDRONKA”, Lublin, ul. Gesia (Granatowa) 16,
- 19) Przebudowa pomieszczeń Kliniki Ortopedii i Traumatologii SPSK 4 , Lublin, ul. Jaczewskiego 8,
- 20) Poradnia ogólna okulistyczna SPSK 1, Lublin, ul. Chmielna 1,
- 21) Budynek Centrum Innowacji Politechniki Lubelskiej – Lublin, ul. Nadbystrzycka,
- 22) Hotel „ROYAL”, Lublin, ul. Północna 219,
- 23) Chirurgia jednego dnia - Lublin, ul. Braci Wieniawskich 12B,
- 24) Hotel „PIANO”– Lublin, ul. Jana Pawła II 19,
- 25) Stadion miejski – Lublin, ul. Krochmalna,
- 26) Złobek – Lublin, ul. Krasinskiego 19,
- 27) Przedszkole – Lublin, ul. Zygmunta Augusta 17/13,
- 28) Zespół Szkół (przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum) - Lublin, ul. Sławinkowska,
- 29) Budynek usługowo -biurowo-handlowy – Lublin, ul. Sadowa,
- 30) Budowa Centrum B+R - tworzenie innowacyjnych maszyn rolniczych (SIPMA), Lublin, ul. Ciepłownicza 4,
- 31) Hospicjum (rozbudowa) - Lublin, ul. Ledzian 49,
- 32) Centrum Handlu Hurtowego SELGROS I etap –Lublin, ul. Jana Pawła II 59,
- 33) Budynek Ośrodka Medycyny Doswiadczałnej – Lublin, ul. Chodźki – dz.32/18,
- 34) Budynek „Centrum Transferu Wiedzy” KUL – Lublin, Al. Raclawickie 14,
- 35) Pracownia Terenowa Katedry Nasiennictwa Szkółkarstwa Ogrodn. Wydziału Ogrodnictwa i Architektury Krajobrazu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, ul. Doswiadczałna 50,
- 36) Rehabilitacja –Centrum Rehabilitacyjno – Sportowe, Lublin, ul. Labeledzia 4,
- 37) Budynek handlowo – usługowy „Biedronka”, Lublin, ul. Naleczowska 130,

- 38) Bud. handlowo – usługowy („STOKROTKA”, „ROSSMAN”)v- Lublin, Al. Warszawska 25-27,
- 39) Hala lodowa MOSiR, Lublin, Al. Zygmuntowskie 4,
- 40) Rozbudowa i nadbudowa Domu Pomocy Społecznej, Lublin, ul. Kalinowszczyzna 84,
- 41) Budynek Laboratorium Centrum Badawczo – Innowacyjnego Uniwersytetu Przyrodniczego, Lublin, ul. Doswiadczalna 4,
- 42) Budynek handlowy „BIEDRONKA”, Lublin, ul. Krzemionki 1,3,3B,
- 43) Budynek handlowo-usługowy („ALDIK”, Przychodnia Zdrowia), Lublin, ul. Węglarza 16,
- 44) Pawilon handlowo – Usługowy „LIDL”, Lublin, ul. Węglarza/Spółdzielczosci Pracy – dz. 63, 63A,
- 45) Innowacyjne Centrum Patologii i Terapii Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego – Lublin, ul. Gleboka 30,
- 46) Centrum Handlowe OUTLET, Lublin, ul. Melgiewska 16D,
- 47) Zakład Produkcji Srodków Dezynfekcyjnych i Myjących, Lublin, ul. Spiessa 4,
- 48) Salon samochodowy BMW z serwisem oraz zapleczem socjalno - administracyjnym, Lublin, ul. Metalurgiczna 54-60,
- 49) Zajezdnia Trolejbusowa, Lublin, ul. Grygowej,
- 50) Hala produkcyjno – magazynowa z czescia administracyjna (pod wynajem), Lublin, ul. Melgiewska,
- 51) Hala produkcyjno – magazynowa (produkcja i regeneracja turbin gazowych), Lublin, ul. Plewskiego.

Kontrola budowy dotyczyła nw. obiektów:

- 1) Budynek szkoły podstawowej z oddziałami przedszkolnymi Lublin, ul. Swierkowa 1,
- 2) Kryta pływalnia – Lublin, ul. Labeledzia,
- 3) Hotel – Lublin, ul. Grodzka 30,
- 4) Rozbudowa Hospicjum – Lublin, ul. Bernardynska 11A,
- 5) Lokal gastronomiczny – Lublin, ul. Wyzwolenia 26,
- 6) Przychodnia ginekologiczna – Lublin, ul. Pileckiego (blok B4, lok.1),
- 7) Budowa stadionu miejskiego – Lublin, ul. Krochmalna (dwukrotna kontrola budowy),
- 8) Pensjonat – Lublin, ul. Grodzka 20,
- 9) Hospicjum – Lublin, ul. Ledzian 49,
- 10) Budynek usługowy (usługi psychologiczne) – Lublin, ul. Kreznicka 3,
- 11) Innowacyjne Centrum Patologii i Terapii Zwierząt Uniwersytetu Przyrodniczego – Lublin, ul. Gleboka 30,
- 12) Laboratorium Genetyki i Immunologii GENIM - Lublin, ul. Pana Balcera,
- 13) Centrum Handlu Hurtowego SELGROS CASH&CARRY –Lublin, ul. Jana Pawla II 59,
- 14) Przychodnia stomatologiczna MEDICUM DENT-Lublin, ul. Pana Balcera/Filaretów,
- 15) Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej - Budynek Nr 4 , Lublin, ul. Jaczewskiego 7,
- 16) Praktyka lekarska, Lublin, ul. Bajkowa 2/3,
- 17) Pawilon handlowo – Usługowy „LIDL”, Lublin, ul. Węglarza/Spółdzielczosci Pracy dz. 63, 63A.

VII. Stan sanitarny pomieszczen i urzadzen wykorzystywanych przy udzielaniu swiadczen zdrowotnych przez podmioty prowadzace dzialalnosc lecznicza

W 2014 r. Oddzial Nadzoru Przeciwepidemicznego posiadal pod nadzorem 1 113 obiektow w 880 placowkach ochrony zdrowia na terenie miasta Lublin. Kontrole stanu sanitarnego przeprowadzono w 385 obiektach na terenie miasta Lublin, w ktorych prowadzona jest dzialalnosc lecznicza, czyli w 34,6 % sposrod 1 113 obiektow ujetych w ewidencji (stan na dzien 31.12.2014 r.)

1. Podmioty lecznicze ogolem

W 2014 r. w 52 sposrod 152 skontrolowanych podmiotow leczniczych (w tym w 14 placowkach szpitalnych) na terenie miasta Lublin stwierdzono zly stan sanitarno-techniczny, co stanowi 34,2%.

Na negatywna ocene placowek zarowno szpitalnych, jak i ambulatoryjnych, mialy wplyw liczne nieprawidlowosci m.in.:

- niewlasciwy stan sanitarno-techniczny scian, sufitow i podlog,
- uszkodzona, zniszczona powierzchnia mebli, sprzetow i wyposazenia,
- brak gladkiej powierzchni stolarki drzwiowej i futryn,
- brak lub niepelne wyposazenie punktow wodnych do mycia rak w odpowiednie dozowniki i pojemniki, w tym niepelne wyposazenie sluz umywalkowo-fartuchowych,
- brak wydzielonych lub prawidlowo wyposazonych pomieszczen porzadkowych lub miejsc sluzacych do tego celu oraz brudownikow,
- brak poszczegolnych odcinkow ciagow technologicznych sterylizatorni, w tym gabinetowych,
- zbyt mala ilosc sprzetu sluzacego do utrzymania czystosci (szczegolnie zapasowych nakladek na mopy) w stosunku do ilosci sprzatanych pomieszczen,
- brak niektorych pomieszczen wchodzacych w sklad zespolu pomieszczen pielegnacyjnych w oddzialach szpitalnych (m.in. punkty pielegniarskie i pokoje przygotowawcze pielegniarskie, pomieszczenia higieniczno-sanitarne, w tym dostosowane dla potrzeb osob niepełnosprawnych),
- nieprawidlowa organizacja udzielania swiadczen zdrowotnych w oddzialach szpitalnych w sposob narazajacy pacjentow na mozliwosc przeniesienia zakazen szpitalnych (wykonywanie zabiegow medycznych typu pobieranie materialu do badan, iniekcji oraz innych drobnych zabiegow zwiazanych z naruszeniem ciaglosci tkanek, wylacznie w pokojach lozkowych pacjentow).

Ponadto w jednej z placowek lecznictwa szpitalnego stwierdzono brak pelnego skladu zespolu kontroli zakazen szpitalnych (zbyt mala liczba pielegniarek w odniesieniu do ilosci lozek szpitalnych), a w wiekszosci placowek lecznictwa ambulatoryjnego stwierdzono brak opracowanej i/lub wdrozonej procedury kontroli wewnetrznej w obszarze realizacji dzialan zapobiegajacych szerzeniu sie zakazen i chorob zakaznych oraz brak prowadzonych kontroli wewnetrznych w w/w obszarze. Natomiast w czesci praktyk lekarza rodzinnego stwierdzono przechowywanie preparatow szczepionkowych w sposob nie gwarantujacy zapewnienia lancucha chlodniczego.

1.1. Szpitale

Panstwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie w 2014 r. posiadal pod nadzorem 240 jednostek organizacyjnych (oddzialy lozkowe, bloki operacyjne, trakty porodowe, izby przyjec, laboratoria itp.) w 16 placowkach lecznictwa szpitalnego na terenie Lublina. W 2014 r. skontrolowano 14 tego typu placowek, co stanowi ogolem

87,5% (w tym 104 jednostki organizacyjne, co stanowi 43,3% wszystkich jednostek organizacyjnych w szpitalach). W 57 jednostkach zlokalizowanych na terenie 11 placówek szpitalnych stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno - techniczny, co stanowi 54,8% wszystkich skontrolowanych jednostek organizacyjnych w szpitalach.

W październiku 2014 r. przeprowadzono kontrole sanitarne w Klinice Chorób Zakaznych Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 1 w Lublinie, ul. Staszica 16 w związku z wytypowaniem tego szpitala przez Ministra Zdrowia jako jednego z ośrodków wiodących w Polsce, przewidzianych do udzielania świadczeń zdrowotnych pacjentom podejrzewanym o zakażenie wirusem gorączki krwotocznej Ebola. Kontrole w szczególności miały na celu sprawdzenie wymagań zawartych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 22 kwietnia 2005 r. w sprawie szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy oraz ochrony zdrowia pracowników zawodowo narażonych na te czynniki (Dz. U. Nr 81, poz. 716 z późn. zm.), dotyczących narażenia na czynnik biologiczny grupy 4 – wirus Ebola. Kontrole wykazały, że obiekt nie jest przystosowany do hospitalizacji pacjenta podejrzanego o zachorowanie na chorobę wysoce zakaźną i szczególnie niebezpieczną. Wydano decyzje administracyjną nakazującą dostosowanie Kliniki Chorób Zakaznych do wymagań w zakresie wyposażenia w środki i stopnie hermetyczności pomieszczeń izolacyjnych dla ludzi wymagane w przypadku narażenia na czynnik biologiczny grupy 4 zagrożenia.

1.2. Hospicja

W 2014 r. skontrolowano, będące pod nadzorem, 2 zakłady opieki hospicyjnej, w tym przeprowadzono kontrole w związku z wnioskiem o wydanie decyzji administracyjnej o spełnieniu wymagań dla nowo wybudowanego budynku hospicjum dla dorosłych oraz dla nowo utworzonego oddziału stacjonarnego w hospicjum dla dzieci (w obu przypadkach wydano decyzje pozytywne). W skontrolowanych obiektach stwierdzono ponadto niewłaściwy stan sanitarno – techniczny.

1.3. Podmioty lecznicze wykonujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne

Spośród 412 podmiotów leczniczych wykonujących działalność ambulatoryjną na terenie miasta Lublin w 2014 r. skontrolowano 135 placówek, co stanowi 32,8% ogółu. W 39 przypadkach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny – co stanowi 28,8 % skontrolowanych obiektów.

2. Działalność lecznicza wykonywana przez praktyki zawodowe

2.1. Indywidualne praktyki lekarskie, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie i grupowe praktyki lekarskie

W 2014 r. na 211 tego typu praktyk zawodowych funkcjonujących na terenie miasta Lublin skontrolowano 87 obiektów, co stanowi 41,2 % ogółu. W 41 placówkach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny, co stanowi 47,1% skontrolowanych obiektów.

2.2. Indywidualne praktyki lekarzy dentyków, indywidualne specjalistyczne praktyki lekarzy dentyków i grupowe praktyki lekarzy dentyków

W 2014 r. skontrolowano 56 praktyk zawodowych dentyckich na 239 funkcjonujących, znajdujących się w ewidencji (23,4% ogółu), w 34 przypadkach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-techniczny, co stanowi 60,7 % skontrolowanych obiektów.

2.3. Indywidualne i grupowe praktyki pielęgniarek i położnych

W 2014 r. skontrolowano jedną, znajdującą się w ewidencji, grupową praktykę zawodową pielęgniarek, w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ogółem w praktykach zawodowych (w tym w szczególności stomatologicznych), na negatywną ocenę placówek miały wpływ liczne nieprawidłowości sanitarno-techniczne, m.in.:

- niewłaściwy stan sanitarno-techniczny ścian, sufitów i podłóg,
- uszkodzona, zniszczona powierzchnia mebli, sprzętów i wyposażenia,
- brak gładkiej powierzchni stolarki drzwiowej,
- brak pełnego wyposażenia punktów wodnych do mycia rąk w odpowiednie dozowniki i pojemniki,
- brak wydzielonych lub prawidłowo wyposażonych pomieszczeń porządkowych lub miejsc służących do tego celu,
- brak poszczególnych odcinków ciągów technologicznych sterylizatorów, w tym gabinetowych,
- brak bezpośredniego połączenia gabinetów ginekologicznych z pomieszczeniami higieniczno-sanitarnymi wyposażonymi dodatkowo w bidet,
- brak wentylacji w gabinetach lekarskich,
- nieprawidłowe przechowywanie odpadów medycznych (brak urządzeń chłodniczych, monitoringu temperatury, pojemników do transportu odpadów medycznych oraz brak zabezpieczenia przed dostępem do odpadów medycznych osób nieupoważnionych),
- brak procedur sanitarno-higienicznych oraz brak opracowanej i/lub wdrożonej procedury kontroli wewnętrznej w obszarze realizacji działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych.

Ocena placówek w zakresie prawidłowości procedur dekontaminacji i postępowania ze sprzętem medycznym

W wyniku kontroli przeprowadzonych w 2014 r. na terenie miasta Lublin w większości kontrolowanych obiektów stwierdzono właściwe zaopatrzenie placówek ochrony zdrowia w preparaty dezynfekcyjne oraz przestrzeganie procedur dekontaminacji narzędzi i sprzętu medycznego wielokrotnego użycia. Natomiast podczas kilku kontroli w placówkach lecznictwa zamkniętego stwierdzono nieprawidłowe przechowywanie sterylnych wyrobów medycznych i sterylnego sprzętu medycznego w warunkach narazenia na ich wtórna kontaminacje oraz brak szczelnych opakowań do transportu brudnych narzędzi. Ponadto w dwóch przypadkach stwierdzono nieprawidłowe postępowanie ze sprzętem medycznym wielokrotnego użycia (endoskopy) po jego użyciu. W placówkach lecznictwa otwartego problem stanowił brak zestawów do resuscytacji posiadających aktualne daty ważności. Usunięcie ww. nieprawidłowości nastąpiło w trybie pilnym z inicjatywy placówki lub było egzekwowane w drodze decyzji administracyjnych.

W trakcie kontroli podmiotów świadczących usługi stomatologiczne, przeprowadzonych w 2014 r., stwierdzono prawidłowe zaopatrzenie w sprzęt stomatologiczny. Ponadto w podmiotach leczniczych stwierdzano aktualne daty sterylizacji na kontrolowanych pakietach ze sterylnymi narzędziami wielokrotnego użytku oraz szczelnie zamykane pojemniki do transportu wewnętrznego narzędzi medycznych. W kontrolowanych podmiotach zapewniono prawidłowe warunki przechowywania sterylnego sprzętu medycznego jednorazowego i wielokrotnego użytku.

Procesy sterylizacji narzędzi i sprzętu medycznego wielokrotnego użycia przeprowadza się w lecznictwie otwartym w autoklawach umieszczonych w gabinetach specjalistycznych (stanowiska sterylizacji gabinetowej) lub w wydzielonych pomieszczeniach do sterylizacji oraz na zasadzie umowy z placówką posiadającą centralną sterylizatornię - w większości z placówkami szpitalnymi. Na terenie miasta Lublin placówki ambulatoryjne posiadają w sumie 498 sterylizatorów parowych (202

w podmiotach leczniczych i 296 w prywatnych praktykach zawodowych). W 2014 r. w Oddziale Laboratoryjnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie przeprowadzono 736 biologicznych testów kontroli sterylizacji na zlecenie placówek posiadających sterylizatory parowe w ramach prowadzonej przez te placówki kontroli wewnętrznej (uzyskano 733 wyniki prawidłowe i 3 nieprawidłowe). Poza okresowa kontrola biologiczna, procesy sterylizacji prowadzone w placówkach podlegają kontroli wewnętrznej za pomocą testów kontroli chemicznej oraz w części placówek rejestracji parametrów fizycznych.

W placówkach lecznictwa zamkniętego w 2014 r. procesy sterylizacji przeprowadzane były w centralnych sterylizatorniach (Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1, Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 4, Okręgowy Szpital Kolejowy SPZOZ, Dziecięcy Szpital Kliniczny, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny SPZOZ, ZAGIEL-MED. Sp. z o.o. ul. Tetmajera 21), sterylizatorniach lokalnych lub na zasadzie umowy z placówką posiadającą centralną sterylizatornię. Na wyposażeniu sterylizatorni w placówkach lecznictwa zamkniętego znajdują się w większości sterylizatory parowe oraz sterylizatory na tlenek etylenu, parowo-formaldehadowe oraz 1 sterylizator plazmowy.

Podsumowanie:

Analiza stanu sanitarnego podmiotów leczniczych wykazała, że w 2014 r. stan sanitarny jednostek prowadzących działalność leczniczą na terenie Lublina w stosunku do roku ubiegłego uległ istotnym zmianom szczególnie w placówkach lecznictwa zamkniętego – przeprowadzane są prace budowlane i remontowe w szpitalach (m.in. oddziałów, bloków operacyjnych, poradni, pracowni), co wynika z realizacji programów dostosowania, realizacji obowiązków zawartych w decyzjach administracyjnych oraz rozbudowy podmiotów leczniczych. Natomiast kontrole przeprowadzone w związku z oceną przygotowania jednej z placówek lecznictwa zamkniętego miasta Lublin na ewentualność wystąpienia przypadku gorączki krwotocznej Ebola, wykazały, że obiekt nie jest przystosowany do hospitalizacji pacjenta podejrzanego o zachorowanie na chorobę wysoce zakaźną w zakresie wyposażenia w środki i stopnie hermetyczności pomieszczeń izolacyjnych dla ludzi wymagane w przypadku narazenia na czynnik biologiczny grupy 4 zagrożenia.

Stwierdzono również poprawę stanu sanitarno-technicznego wielu obiektów ambulatoryjnych. Uzyskano ją poprzez prowadzenie remontów, przebudowy i modernizacji obiektów, polegających m.in. na zapewnieniu brakujących pomieszczeń, a także zakup nowego wyposażenia podmiotów leczniczych. W części placówek warunki funkcjonowania uległy poprawie w związku z przeniesieniem działalności leczniczej do nowych pomieszczeń w pełni dostosowanych do wymagań określonych w przepisach prawa.

Najlepiej wypada działalność leczniczą wykonywana w podmiotach leczniczych. Największy odsetek zakładów ocenionych negatywnie pod względem sanitarno-technicznym (60,7%) odnotowano w grupie praktyk zawodowych stomatologicznych. Na uwagę zasługuje również problem czystości na terenie podmiotów leczniczych (szpitali, przychodni) i praktyk zawodowych, za którą w 2014 r. nałożono 12 grzywien w drodze mandatu karnego oraz niewłaściwa gospodarka odpadami medycznymi, za którą nałożono 4 grzywiny w drodze mandatu karnego. Ponadto 1 grzywnę w drodze mandatu karnego nałożono w związku z problemem palenia tytoniu na terenie izby przyjęć jednego ze szpitali.

Realizacja działań dostosowawczych podmiotów prowadzących działalność leczniczą do obowiązujących przepisów prawa

W ramach dostosowania podmiotów prowadzących działalność leczniczą do zapisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. poz.739), w części placówek wykonano następujące prace:

Lecznictwo zamknięte:

- zapewniono: umywalki wyposażone w odpowiednie dozowniki i pojemniki w pokojach łóżkowych, szluzach i izolatkach, gładkie, łatwozmywalne ściany; połączenie ścian z podłogami wykonane z materiałów gładkich, łatwo zmywalnych; powierzchnie mebli, sprzętów, wyposażenia i stolarki drzwiowej wykonane z materiałów gładkich, łatwo zmywalnych umożliwiającymi mycie i dezynfekcję, szczelne opakowania transportowe; dostęp do łóżek z trzech stron w pokojach łóżkowych części oddziałów; wentylację, klimatyzację; okna wykonane ze szkła bezpiecznego; aparaty prądowe i dodatkowe źródła wody dla potrzeb szpitali; spalarkę tlenu etylenu w jednym z działów sterylizacji.

- wydzielono: pomieszczenia higieniczno-sanitarne dostosowane dla pacjentów niepełnosprawnych, w tym poruszających się na wózkach inwalidzkich; pomieszczenia porządkowe i brudowniki wraz z wyposażeniem dla potrzeb jednostek organizacyjnych; pomieszczenia na odpady medyczne; gabinety diagnostyczno-zabiegowe; izolatki; pokoje przygotowawcze pielęgniarstwa; pomieszczenia higieniczno-sanitarne dla rodziców i osób odwiedzających, pomieszczenie przygotowawcze w jednej ze stacji dializ.

Ponadto przeprowadzono liczne remonty generalne jednostek organizacyjnych szpitali m.in. oddziałów, bloku operacyjnego, pracowni endoskopowej, sal pooperacyjnych, pokoi łóżkowych, banku tkanek oka, izb przyjęć, szpitalnego oddziału ratunkowego, działu krwiodawstwa, poradni specjalistycznych na terenie szpitala oraz poszczególnych pomieszczeń - magazyny, myjnia środków transportu, rejestracja, kucharki oddziałowe itp. Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 4 w Lublinie nie uzyskał pozytywnej decyzji o programie dostosowania ze względu na nieterminowe złożenie przedmiotowego programu do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie, jednak w placówce w ostatnich latach przeprowadzono liczne generalne i częściowe remonty oddziałów i innych jednostek organizacyjnych oraz budowę nowych budynków na potrzeby bloku operacyjnego, OIOM i sterylizatorni oraz Zakładu Medycyny Nuklearnej z PET. Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej w Lublinie nie zrealizowało programu dostosowania w całości ze względu na trwającą od stycznia 2011 r. rozbudowę i modernizację obiektu, która w końcowym efekcie ma zapewnić dostosowanie poszczególnych jednostek organizacyjnych do Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. poz. 739); zakończenie inwestycji przewidywane jest na listopad 2016 r.

Lecznictwo otwarte:

- zapewniono: podłogi oraz połączenia ścian z podłogami wykonane z materiałów umożliwiającymi ich mycie i dezynfekcję; meble umożliwiające ich mycie i dezynfekcję; prawidłowe ciągi technologiczne w wydzielonych pomieszczeniach sterylizatorni oraz sterylizatorniach gabinetowych; system wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach, w których stosowany jest podtlenek azotu, dostępność dla osób niepełnosprawnych do pomieszczeń rehabilitacji leczniczej, pomieszczenia porządkowe oraz zlewy gospodarcze wraz z wyposażeniem w pomieszczeniach porządkowych, umywalki do mycia rąk w gabinetach, w których wykonywane są badania lub zabiegi,

= wydzielono: pomieszczenia sterylizatorni, pomieszczenia higieniczno-sanitarne wyposażone dodatkowo w bidet przy gabinetach ginekologicznych, gabinety diagnostyczno-zabiegowe, odrębne pomieszczenia dla diatermii krótkofalowych i mikrofalowych, szatnie dla personelu, pomieszczenia gipsowni.

W części placówek lecznictwa otwartego dostosowanie do obowiązujących przepisów odbywa się poprzez przeniesienie działalności do nowych pomieszczeń, spełniających wymagania, natomiast w części przypadków wykonano projekty budowy, przebudowy modernizacji pomieszczeń, zgodne z obowiązującym rozporządzeniem.

Problemem w placówkach ambulatoryjnej opieki medycznej nadal stanowi brak dostosowania większości kontrolowanych placówek (zarówno praktyk zawodowych jak i przedsiębiorstw podmiotów leczniczych) do wymagań rozporządzenia odnośnie zapewnienia ciągu technologicznego sterylizatorni, zarówno gabinetowej jak i stanowiącej wydzielone pomieszczenie oraz zapewnienie wydzielonego pomieszczenia lub miejsca służącego do przechowywania i dekontaminacji sprzętu służącego do utrzymania czystości w placówce. Nieprawidłowości dotyczące ciągu technologicznego sterylizatorni polegają na braku poszczególnych odcinków (blatów), brak zachowania kolejności i kierunku ciągu oraz zorganizowanie stanowisk higieny rąk w blatach roboczych ciągu. Problemem w gabinetach ginekologicznych jest również brak bezpośredniego połączenia gabinetu ginekologicznego z pomieszczeniem higieniczno-sanitarnym wyposażonym dodatkowo w bidet. Na powyższe nieprawidłowości wydawane są decyzje administracyjne.

VIII. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej

Na terenie miasta Lublin pod nadzorem Oddziału Higieny Komunalnej znajduje się 1 378 obiektów, w tym:

- 222 podmioty wykonujące działalność leczniczą,
- 1 149 innych obiektów użyteczności publicznej,
- 7 wodociągów.

Ilość obiektów użyteczności publicznej	Zaplanowana ilość kontroli	Ilość wykonanych kontroli	% skontrolowanych obiektów
1 149	442	461	34,81

Ilość nadzorowanych placówek lecznictwa zamkniętego (szpitale)	Zaplanowana ilość kontroli	Ilość wykonanych kontroli	% skontrolowanych obiektów
17	48	59	76,47

Ilość obiektów w ewidencji podmioty lecznicze	Zaplanowana ilość kontroli	Ilość wykonanych kontroli	% skontrolowanych obiektów
205	68	80	28,29

Ilość obiektów w ewidencji wodociągi (wodociągi lokalne i wodociągi zbiorowego zaopatrzenia)	Zaplanowana ilość kontroli	Ilość wykonanych kontroli	% skontrolowanych obiektów
7	19	19	100
1 378		619	

Obiekty użyteczności publicznej

Nadzorem sanitarnym objęte są obiekty użyteczności publicznej o różnej specyfice, w tym związane z ruchem turystycznym, obiekty hotelarskie, stacje paliw, baseny, szalety, zakłady świadczące usługi w zakresie fryzjerstwa, kosmetyki i odnowy biologicznej, jak również cmentarze i usługi pogrzebowe. Stan sanitarny obiektów określany jest na podstawie oceny warunków technicznych pomieszczeń oraz warunków sanitarno-higienicznych, panujących podczas świadczenia usług.

Zauważono, że w stosunku do lat poprzednich baza turystyczna na terenie miasta Lublin uległa rozbudowie. W roku 2014 r. powstały nowe inwestycje o wysokim standardzie tj. 3 hotele oraz 3 inne obiekty świadczące usługi hotelarskie.

W sezonie letnim 2014 r. kontrola objęła obiekty związane z bieżącym ruchem turystycznym tj. lubelski dworzec autobusowy oraz dworzec kolejowy. Łącznie przeprowadzono 4 kontrole. W wyniku kontroli wyegzekwowano poprawę stanu sanitarno-higienicznego dworca autobusowego PKS przy Al. Tysiąclecia 6 w Lublinie. W obiekcie odmalowano ściany oraz wymieniono zniszczoną, uszkodzoną wykładzinę PVC w pomieszczeniach kas, na zapleczu i pokoju socjalnym, odmalowano ściany w toalecie dla pracowników w kabinie ustępowej oraz w korytarzu na parterze i I piętrze.

Podczas kontroli dworca PKP Lublin ul. Plac Dworcowy 1 w Lublinie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto w sezonie letnim 2014 r. dokonywano kontroli środków transportu publicznego. Skontrolowane pojazdy utrzymane były we właściwym stanie sanitarno - porządkowym.

W sezonie letnim 2014 r. nad Zalewem Zemborzyckim w Lublinie funkcjonowały Ośrodki Wypoczynkowe „Wrotków”, „Marina”, „Reland”. Podczas przeprowadzonej kontroli Ośrodka Wypoczynkowego „Marina” ul. Kreznicka 6 w Lublinie stwierdzono zacieki i zabrudzenia na ścianach w przedsiionku do toalet w pawilonie sanitarnym - nieprawidłowości zostały usunięte. Stan sanitarno – porządkowy pozostałych ośrodków i ich wyposażenia nie budził zastrzeżeń. Obiekty zostały właściwie przygotowane do wypoczynku letniego.

Podczas kontroli cmentarzy, domów pogrzebowych, środków transportu do przewozu zwłok i szczątków ludzkich nie stwierdzono nieprawidłowości. Stan sanitarno-techniczny obiektów oceniono jako dobry.

Oddział Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lublinie prowadzi stałą współpracę z Wydziałem Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Lublin w zakresie wydawania postanowień na sprowadzenie zwłok/szczątków ludzkich do Polski. W 2014 r. wydano 135 decyzji na ekshumację zwłok i szczątków ludzkich oraz 35 postanowień na sprowadzenie zwłok i szczątków ludzkich.

W przypadku funkcjonowania zakładów świadczących usługi w zakresie fryzjerstwa, kosmetyki i odnowy biologicznej należy stwierdzić, iż warunki świadczenia usług ulegają sukcesywnej poprawie. W zakładach kosmetycznych w dalszym ciągu egzekwowany jest proces sterylizacji narzędzi naruszających ciągłość tkanek oraz kładziony jest nacisk na wdrażanie i przestrzeganie procedur, zapewniających ochronę przed zakażeniami oraz chorobami zakaźnymi.

Obiekty	Ilość w ewidencji	Ilość przeprowadzonych kontroli	Ilość obiektów ze złym stanem sanitarno-higienicznym

Zakłady fryzjerskie	307	91	11
Zakłady fryzjersko - kosmetyczne	141	68	9
Zakłady kosmetyczne	170	90	18
Gabinety tatuazu	11	11	0
Odnowa biologiczna	67	26	2

Tabela nr 12. Zestawienie zakładów usługowych

Na terenie miasta Lublin funkcjonują 2 hale sportowe. Hala sportowo-widowiskowa, zlokalizowana przy ul. Kazimierza Wielkiego 4 jest obiektem nowoczesnym, w którym organizowana jest większość imprez masowych. W 2014 r. zakończono budowę i oddano do użytku Stadion Miejski Arena Lublin zlokalizowany w Lublinie przy ul. Stadionowej 1. Pozostałe obiekty sportowe – stadiony, ze względu na brak gruntownych modernizacji są nadal obiektami o niskim standardzie. W 2014 r. kontrola objęła 5 stadionów, w 4 obiektach stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarno – technicznej, w związku z czym wydano 2 decyzje administracyjne, a w 2 przypadkach wystosowano wystąpienia do dzierżawców obiektów. Baza sportowa powiększyła się w 2014 r. o nowe sztuczne lodowisko, zlokalizowane przy al. Piłsudskiego 4. Jest to obiekt spełniający wymogi sanitarno-techniczne.

Utrzymanie czystości i porządku

Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie miasta Lublin określa Uchwała Rady Miasta Lublin z dnia 20 grudnia 2012 r. Zawarte w uchwale postanowienia zobowiązują wszystkich właścicieli nieruchomości oraz podmioty gospodarcze, świadczące usługi w zakresie usuwania i unieszkodliwiania nieczystości do określonych działań w zakresie utrzymania bieżącej czystości.

Pod nadzorem Oddziału Higieny Komunalnej na terenie Lublina znajduje się 6 firm zajmujących się odbiorem odpadów komunalnych, opróżnianiem zbiorników bezodpływowych, utrzymaniem czystości dróg, placów, chodników i terenów zielonych, które zostały poddane kontroli tj. PIXI ul. Strojnowskiego 25, WC Serwis ul. Turystyczna 9k, Toy-Toy ul. Budowlana 26, Sita Wschód sp. z o.o. ul. Ciepłownicza 6, KOM-EKO ul. Wojenna 3, Suk-POL ul. Skowronkowa 88. W 2014 r. wydano jedną decyzję na formę Sita Wschód sp. z o.o. ul. Ciepłownicza 6 nakazującą zapewnić czyste powierzchnie ścian w szatniach dla pracowników, zapewnić czyste, łatwozmywalne powierzchnie ścian w toaletach dla pracowników, zapewnić czyste, łatwozmywalne powierzchnie ścian w pomieszczeniach z prysznicami dla pracowników, czyste powierzchnie ścian w pomieszczeniach spożywania posiłków dla pracowników. Kontrola sprawdzająca wykazała wykonanie nakazów zawartych w decyzji.

Nieczystości płynne z terenu miasta Lublin odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Hajdowie. Nieczystości płynne ze zbiorników bezodpływowych, znajdujących się na terenach nieskanalizowanych usuwane są w centralnym punkcie zlewnym nieczystości, zlokalizowanym przy ul. Zawilcowej w Lublinie. Opróżnianiem zbiorników bezodpływowych i transportem nieczystości ciekłych zajmują się specjalistyczne firmy posiadające zezwolenia. W 2014 r. na terenie Miasta Lublin odnotowano jedną interwencję na niewłaściwe odprowadzenie nieczystości płynnych, nie potwierdzono podnoszonych zarzutów.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Lublinie prowadzi ścisłą współpracę ze Strażą Miejską Miasta Lublin oraz powołanym w 2014 r. Patrolem Ekologicznym w zakresie rozpatrywania interwencji mieszkańców na niewłaściwy stan porządkowy posesji i nieruchomości. W 2014 r. wpłynęło 41 interwencji na stan porządkowy posesji i nieruchomości na terenie miasta, w związku z powyższym przeprowadzono 44 kontrole.

Nadzór nad wodami powierzchniowymi (miejsca wykorzystywane do kąpieli)

W sezonie letnim 2014 r. nad Zalewem Zemborzyckim w Lublinie zorganizowane były 2 miejsca wykorzystywane do kąpieli tj. na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Wrotków” przy ul. Osmolickiej i Ośrodka Wypoczynkowego „Marina” przy ul. Kreznickiej.

Organizator miejsc wykorzystywanych do kąpieli - Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji „Bystrzyca” Sp. z o.o. ul. Filaretów 44 w Lublinie wykonał badania jakości wody przed rozpoczęciem sezonu kąpieliskowego oraz jeden raz w trakcie jego trwania. Przeprowadzone przez organizatora badania jakości wody w miejscach wykorzystywanych do kąpieli, nie wykazały przekroczenia parametrów mikrobiologicznych. W związku z powyższym w dniach 27.06.2014 r. i 07.08.2014 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie, na podstawie uzyskanych wyników badań wody oraz oceny organoleptycznej/wizualnej wody dopuścił do rekreacyjnego użytkowania miejsca wykorzystywane do kąpieli na terenie Ośrodka Wypoczynkowego „Wrotków” i „Marina”.

Nadzór nad basenami kąpielowymi

Na terenie miasta Lublin funkcjonuje 16 basenów krytych (w tym 4 baseny rehabilitacyjne na terenie szpitali) oraz 1 kompleks basenów odkrytych (w sezonie letnim). Nadzór nad basenami prowadzony jest w oparciu o analizę jakości mikrobiologicznej wody oraz ocenę stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń basenowych. W 2014 r. rozpoczęły swoją działalność 3 nowe obiekty tj. Basen w Hotelu „ALTER” ul. Grodzka 30 w Lublinie, Pływalnia kryta MOSiR ul. Labeledzia 4 w Lublinie, Zespół Szkół nr 7 ul. Roztocze 14 w Lublinie.

Badania wody basenowej odbyły się zgodnie z ustalonym harmonogramem. Na podstawie uzyskanych wyników badań wody stwierdzono, że procesy uzdatniania wody w basenach są prowadzone w sposób właściwy. W 2014 r. łącznie pobrano 228 próbek wody basenowej, przekroczenia parametrów mikrobiologicznych wody stwierdzono w 15 próbkach, co stanowi 6,5% zakwestionowanych próbek wody. Z związku z tym wydano 2 decyzje nakazujące unieruchomienie basenów oraz wystosowano 12 pism do właścicieli basenów, nakazujących podjęcie natychmiastowych działań, zmierzających do uzyskania właściwych wskaźników mikrobiologicznych wody. Przedmiotowe działania wyegzekwowano poprzez czasowe wyłączenie z użytkowania basenów, w których stwierdzono złą jakość wody. Po uzyskaniu kontrolnych wyników badań wody, wszystkie obiekty zostały dopuszczone do użytkowania.

W 2014 r. przeprowadzono kontrole stanu sanitarno – technicznego wszystkich basenów. Nieprawidłowości natury technicznej stwierdzono w 4 obiektach. W 3 obiektach nieprawidłowości zostały usunięte, w 1 obiekcie wszczęto postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji. W 1 obiekcie stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarnej, w związku z tym wydano 1 decyzję administracyjną, nakazującą zapewnić i stosować preparat do dezynfekcji powierzchni w pomieszczeniu basenu i zaplecza szatniowo-sanitarnego z aktualnym terminem ważności - decyzja została wykonana.

Obiekty kultury

Pod nadzorem Oddziału Higieny Komunalnej znajdują się: 4 teatry, 3 kina, 9 obiektów muzealnych. W 2014 r. kontrola objęła 2 muzea, 1 kino. W tej grupie obiektów nie stwierdzono nieprawidłowości natury higieniczno-sanitarnej.

Dane statystyczne z zakresu działalności kontrolno-represyjnej

W 2014 r. pracownicy Oddziału Higieny Komunalnej przeprowadzili na terenie miasta Lublin łącznie 619 kontroli sanitarnych, w tym:

- 461 kontroli w obiektach użyteczności publicznej,
- 139 kontroli w obiektach wykonujących działalność leczniczą,
- 19 kontroli obiektów wodociagowych.

Wydano 57 decyzji administracyjnych:

- 15 decyzji w obiektach wykonujących działalność leczniczą (w tym 4 decyzje w placówkach lecznictwa zamkniętego i 11 decyzji w placówkach lecznictwa otwartego) tj: 2 decyzje, dotyczące poprawy stanu sanitarno-technicznego basenów rehabilitacyjnych - basen Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego Al. Krasnicka 100 w Lublinie oraz basen Samodzielnego Publicznego Szpitala Klinicznego Nr 4 ul. Jaczewskiego 4 w Lublinie,
- 1 decyzje, dotycząca poprawy stanu sanitarno-technicznego w Katedrze i Zakładzie Medycyny Sadowej Uniwersytetu Medycznego przy ul. Ceramicznej 1 w Lublinie,
- 1 decyzje zmieniająca termin wykonania nakazów, dotycząca apteki szpitalnej Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego przy Al. Krasnickiej 100 w Lublinie.

W placówkach lecznictwa otwartego wydano 7 decyzji nakazujących. Decyzje dotyczyły zapewnienia właściwych warunków termicznych magazynowania odpadów medycznych, właściwego oznakowania pojemników i worków z odpadami medycznymi, uaktualnienia procedur postępowania z odpadami medycznym, zapewnienia właściwego stanu sanitarno – technicznego ścian, sufitów, podłóg w pomieszczeniach.

Ponadto w związku z usunięciem nieprawidłowości, stwierdzonych podczas kontroli sanitarnych w obiektach przed wydaniem decyzji administracyjnej wydano 3 decyzje umarzające postępowanie, 1 decyzje zmieniająca termin wykonania nakazów.

W powyższych obiektach nałożono 8 mandatów karnych na kwotę 2 000 zł.

W październiku 2014 r. pracownicy Oddziału Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie przeprowadzili kontrole sanitarna, tematyczna w zakresie postępowania z odpadami szpitalnymi wytwarzanymi w SPSK-1 w Lublinie w Oddziale Kliniki Chorób Zakaźnych ul. Staszica 16 w Lublinie oraz przygotowania placówki do udzielania świadczeń zdrowotnych osobom podejrzanym o zakażenie wirusem Ebolą. Kontroli pod kątem stosowanych procedur w zakresie zabezpieczenia i transportu odpadów medycznych wysoce zakaźnych poddano również firmę „Utylimed” Sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie przy ul. Turystycznej 9.

Ponadto wydano 40 decyzji w obiektach użyteczności publicznej. Nałożono 48 mandatów karnych na kwotę 9 500 zł.

Wydano 2 decyzje dotyczące poprawy jakości wody w wodociągu lokalnym.

W związku ze złożoną interwencją na niewłaściwą gospodarkę odpadami komunalnymi z PUB-u przy ul. Kreznickiej w Lublinie podczas kontroli nałożono grzywnę w postaci mandatu karnego w kwocie 500 zł. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

W związku ze złożoną interwencją na niewłaściwy stan sanitarny pomieszczeń ogólnodostępnych w bloku mieszkalnym przy ul. Lwowskiej 16 w Lublinie nałożono grzywnę w postaci mandatu karnego w kwocie 200 zł. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości.

Łącznie nałożono 58 mandatów karnych na łączną kwotę 12 200 zł.

IX. Jakość wody przeznaczonej do spożycia

Nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia

Nadzór sanitarny nad jakością wody prowadzony był w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417 z późn. zm.).

Woda przeznaczona do spożycia, dostarczana mieszkańcom Lublina pochodzi wyłącznie z ujęć glebinowych. Średnia dobowa produkcja wody wynosi ok. 47 tys. m³/dobe, a liczba zaopatrywanej ludności to ok. 343 tys. mieszkańców.

Nazwa wodociągu zbiorowego zaopatrzenia					Liczba ludności korzystającej		
L.p.	Gmina	Miejscowość	Produkcja [m ³ /d]	Ocena wody [dobra/zła]	z wody odpowiadającej wymaganiom	z wody nieodpowiadającej wymaganiom ogółem	z wody nieodpowiadającej wymaganiom
1.	Lublin	MPWiK Pilsudskiego 15	47 346	Dobra	343 598	-	-

Tabela nr 13. Wodociąg zbiorowego zaopatrzenia w wodę

Woda do spożycia dostarczana przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Lublinie w 2014 r. była stabilna pod względem fizykochemicznym i mikrobiologicznym. Jakość wody oceniana była w 7 ujęciach, 2 studniach eksploatacyjnych i 25 stałych punktach monitoringowych sieci wodociągowej. Badania wody w ramach monitoringu kontrolnego i monitoringu przeglądowego wykonywane przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Lublinie oraz właściciela wodociągu w ramach kontroli wewnętrznej odbyły się zgodnie z ustalonymi harmonogramami. W 2014 r. pobrano łącznie 216 próbek do badań w zakresie mikrobiologicznym i fizykochemicznym. W 2014 r. odnotowano interwencje od mieszkańców miasta na złą jakość wody zasilającej obszar osiedli mieszkaniowych LSM, Czuby. Czasowe pogorszenie jakości wody pod względem fizykochemicznym (mętność, żelazo) związane było z pracami rozruchowymi na magistrali Ø 800 w dniach 02-03.12.2014 r.

Za wyjątkiem przypadków chwilowego pogorszenia jakości wody, w wyniku awarii o zasięgu lokalnym jakość wody z wodociągu MPWiK Lublin nie była kwestionowana.

W 2014 r. przeprowadzono 13 kontroli stanu sanitarno – technicznego urządzeń wodociągowych, który oceniono jako dobry.

Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie współpracuje z inspekcją sanitarną w zakresie wymiany informacji, dotyczących nadzoru nad jakością wody, stanem technicznym wodociągu oraz awarii i przerw w dostawie wody. Współpraca ta polega również na uzgadnianiu harmonogramów pobierania próbek wody oraz wspólnym pobieraniu próbek w ramach badań międzylaboratoryjnych.

Nazwa wodociagu zbiorowego zaopatrzenia					Liczba ludności korzystającej (stałych mieszkańców)		
L.p.	Gmina	Miejscowosc	Produkcja [m ³ /d]	Ocena wody [dobra/zla]	z wody odpowiadającej wymaganiom	z wody nieodpowiadającej	z wody nieodpowiadającej wymaganiom
1.	Lublin	Okregowy Szpital Kolejowy ul. Kruczkowskiego 21	<100	Zla – w zwiazku ze stwierdzonym przekroczeniem parametru tetrachlorometan z wodociagu lokalnego szpitala zasilanie odbywa sie przez wode z MPWiK Lublin	-	-	-
2.	Lublin	SPSK Nr 1 ul. Staszica 16	<100 (ujecie awaryjne)	Dobra	-	-	-
3.	Lublin	Gospodarstwo Doswiadczalne FELIN ul. Doswiadczalna 50	44	Dobra	190	-	-
4.	Lublin	Szpital Neuropsychiatryczny ul. Abramowicka 2	150	Dobra	-	-	-
5.	Lublin	Wojewodzki Szpital Specjalistyczny al. Krasnicka 100	250	Dobra	-	-	-
6.	Lublin	SPSK Nr 4 ul. Jaczewskiego 8	567	Dobra	-	-	-

Tabela nr 14. Wodociagi zaopatrujace szpitale w wode

Ponadto na terenie Miasta Lublin pod nadzorem Oddzialu Higieny Komunalnej Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Lublinie znajduje sie 6 wodociagów lokalnych tj. 5 wodociagów lokalnych na terenie pieciu szpitali oraz 1 wodociag lokalny Uniwersytetu Przyrodniczego przy ul. Doswiadczalnej w Lublinie.

W 2014 r. przeprowadzono 6 kontroli stanu sanitarno – technicznego urzadzen wodociagowych, w wyniku których usterki natury technicznej stwierdzono w 2 wodociagach. W przypadku 1 wodociagu wystosowano wystapienie, w wyniku którego uzgodniono termin realizacji dzialan naprawczych na dzien 30.04.2015 r. W przypadku drugiego wodociagu wszczeto postepowanie administracyjne w celu wydania decyzji.

W 2014 r. z wodociągów lokalnych pobrano 28 próbek w zakresie mikrobiologicznym i fizykochemicznym. Jakość wody była kwestionowana w 1 wodociągu lokalnym tj. Szpitala Neuropsychiatrycznego przy ul. Abramowickiej 2 w Lublinie. Ze względu na zanieczyszczenia mikrobiologiczne wody - bakterie grupy coli, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie wydał 2 decyzje warunkowej przydatności wody do spożycia przez ludzi, nakazujące podjęcie natychmiastowych działań naprawczych oraz prowadzenie dezynfekcji wody. Powyższe decyzje obowiązywały w dniach 13.06.2014 r. - 08.08.2014 r., 02.09.2014 r. - 23.10.2014 r. W wyniku podjętych działań naprawczych woda z przedmiotowego wodociągu osiągnęła właściwe parametry mikrobiologiczne.

Wodociąg lokalny Okręgowego Szpitala Kolejowego przy ul. Kruczkowskiego 21 w Lublinie – z uwagi na stwierdzone w 2013 r. przekroczenie parametru chemicznego tetrachlorometan szpital nie korzysta z wody ujęcia własnego, lecz zasilany jest przez wodociąg zbiorowego zaopatrzenia Miejskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie. W dniu 13.01.2014 r. pobrano kontrolnie 5 próbek w kierunku parametru tetrachlorometan z wodociągu lokalnego zasilanego przez wodę z WZZ MPWiK Lublin – wyniki bez przekroczeń.

X. Ocena warunków sanitarnych w placówkach oświatowo – wychowawczych

1. Informacje ogólne

Pod nadzorem Oddziału Higieny Dzieci i Młodzieży Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Lublinie w 2014 r. znajdowało się 479 placówek.

Do nadzorowanych placówek należały: żłobki, kluby dziecięce, przedszkola, punkty przedszkolne, wszystkie typy szkół, placówki opiekunczo - wychowawcze, centra zabaw, bursy i internaty, 89 gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej mieszczących się w placówkach oświatowych, uczelnie wyższe publiczne i niepubliczne, pozaszkolne placówki specjalistyczne (poradnie) oraz placówki wypoczynku zimowego i letniego.

W roku 2014 r. przeprowadzono na terenie Miasta Lublin 385 kontroli sanitarnych w 266 obiektach tj. 55,5 % (w tym kontrole sprawdzające, tematyczne i interwencyjne, w związku z wydaniem opinii do celów rejestracji placówek).

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizując swoje zadania przeprowadzała kontrole w zakresie:

- przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących higieny pomieszczeń i wymagań w stosunku do sprzętu używanego w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych, szkołach wyższych oraz w ośrodkach wypoczynku, a także higieny procesów nauczania,
- przestrzegania przez osoby stosujące substancje chemiczne obowiązków wynikających z ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach z dnia 25 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 63, poz. 322) oraz rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych,
- bieżącego nadzoru nad warunkami higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, prowadzenia działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych w odniesieniu do kontrolowanych gabinetów podstawowej opieki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w placówkach oświatowych.

Rodzaj placówki	Liczba placówek w ewidencji	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba przeprowadzonych kontroli
Żłobki	24	9	12

Przedszkola	148	106	138
Szkoły Podstawowe	33	22	59
Gimnazja	14	9	28
Licea Ogólnokształcące	1	1	1
Ponadgimnazjalne Szkoły Zawodowe	2	0	0
Szkoły Specjalne	3	0	0
Szkoły Policealne	7	3	3
Zespoły Szkół	21	7	17
Szkoły Wyższe publiczne	4/53	3/11	11
Szkoły Wyższe niepubliczne	5/14	3/9	9
Domy Studenta	25	12	12
Bursy i Internaty	3	2	2
Domy Dziecka	1	0	0
Placówki Opiek.-Wych. Całodobowe (SOS Wioski Dziecięce)	1	1	1
Plac. Opiek.-Wych. Wsparcia Dziennego świetlice, ogniska)	29	17	19
Plac. Wych. Pozaszk.- Młodz. Domy Kultury	9	7	8
Plac. Wych. Pozaszk.- Młodz. Osr. Sportowe	1	0	0
Plac. Wych. Pozaszk.-Ogn. Pracy Pozaszk.	5	4	4
Plac. Wych. Pozaszk.- inne (centra zabaw + poradnie)	10	1	1
Gabinety POZiPP	89	15	15
Kontrole wypoczynku zimowego 11.02-22.02.2014 r.	6	6	6
Kontrole wypoczynku letniego 01.07-30.08.2014 r.	38	38	38
Razem	479	266	385

Tabela 15. Ilość przeprowadzonych kontroli z podziałem na grupy obiektów

2. Stan techniczno – sanitarny obiektów

Przedszkola

Sposród 148 przedszkoli i punktów przedszkolnych, zlokalizowanych na terenie Miasta Lublin w 2014 r. skontrolowano 106 placówek tj. 71,6%. W niezadawalającym stanie technicznym znajduje się 8 placówek tj. 7,5% ze skontrolowanych:

Przedszkole Nr 2 ul. Lawinowa 7 w Lublinie - zły stan techniczny ścian, podłóg, ścianek działowych sedesów, umywalek i brodzika.

Przedszkole Nr 5 Aleje Raclawickie 42b w Lublinie - zły stan techniczny ścian, sufitu na klatce schodowej, brak zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochroniającymi przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym.

Przedszkole Nr 10 ul. Zuchów 4 w Lublinie - brak zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochroniającymi przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym.

Przedszkole Nr 14 ul. Bronowicka 3 w Lublinie - brak zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochroniającymi przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym.

Przedszkole Nr 48 ul. Leonarda 15 w Lublinie – zły stan techniczny alejek na placu zabaw, tarasów, brak zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochroniającymi przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym, brak zabezpieczenia przed nadmiernym nasłonecznieniem.

Przedszkole Nr 58 ul. Radzyska 16 w Lublinie - zły stan techniczny ścian, podłóg, ścianek działowych i drzwiczek do kabin ustępowych oraz przewodów instalacji wodno-kanalizacyjnej, kratek sciekowych, umywalek, sedesów i brodzika w sanitariatach.

Przedszkole Nr 70 ul. Smyczkowa 2 w Lublinie – zły stan techniczny alejek na placu zabaw, tarasów, brak zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochroniającymi przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym, brak szyb posiadających atest w drzwiach.

Przedszkole Nr 75 ul. Żelazowej Woli 24 w Lublinie - zły stan techniczny ścian, podłóg, ścianek działowych i drzwiczek do kabin ustępowych oraz przewodów instalacji wodno-kanalizacyjnej, kratek sciekowych, umywalek, sedesów w sanitariatach, niedostosowanie krzeseł i stolików w sali do zasad ergonomii.

Przedszkola – 5 placówek funkcjonuje w budynkach nieprzystosowanych, budowanych z przeznaczeniem innym niż działalność dydaktyczno-wychowawcza, które nie spełniają wszystkich wymagań stawianych placówkom oświatowo-wychowawczym.

Niewystarczający kompleks pomieszczeń sanitarnych, niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych, wąskie korytarze (w budynkach mieszkalnych), w porównaniu do ilości dzieci przemieszczających się, sale zajęć przejściowe do innych pomieszczeń dydaktycznych i do sanitariatów posiada: Przedszkole Nr 64 Dr. Meczenników Majdanka 55.

Małe powierzchnie szatni, wąskie korytarze i klatki schodowe - Przedszkole Nr 12 Pl. Bychawski 4, Przedszkole Nr 15 ul. Bohaterów Monte Casino 7, Zespół Przedszkolny Nr 1 ul. Nadbystrzycka 42 (dot. Przedszkola w budynku ul. Nadbystrzycka 42) pomieszczenia zagłębione z jednej strony budynku (nierówność terenu), Przedszkole Sióstr Urszulanek SJK ul. Orlanda 17.

Powierzchnie sal zajęć dla dzieci niedostosowane do ilości dzieci zapisanych do placówki Prywatne Przedszkole ul. Sekutowicza 33.

Ponadto 32 placówki przedszkolne (w tym w większości placówki niepubliczne), nie posiadają własnych placów zabaw, przedszkola te korzystają z osiedlowych placów zabaw.

Szkoły

Na terenie miasta Lublin spośród 81 placówek objętych nadzorem (szkoły podstawowe, gimnazja, zespoły szkół, licea ogólnokształcące, szkoły specjalne, ponadgimnazjalne szkoły zawodowe, szkoły policealne) skontrolowano 42 placówki tj. 51,9 %.

Z posród skontrolowanych w 2014 r., 7 placówek oświatowych pozostaje w niezadawalającym stanie technicznym tj. 16,7 %:

Szkola Podstawowa Nr 10 ul. Kalinowszczyzna 70 - brak zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochraniającymi przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym, brak zabezpieczenia przed stłuczeniem szyb w oknach oraz punktów świetlnych w sali rekreacyjno – zastępczej.

Szkola Podstawowa Nr 52 ul. W. Jagielly 11 - brak zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochraniającymi przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym.

Szkola Podstawowa Sióstr Urszulanek ul. Narutowicza 10 - brak zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochraniającymi przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym, brak kontroli bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki.

Gimnazjum Nr 9 ul. Lipowa 25 – zły stan techniczny: ścian i sufitów w korytarzu, szatni, na klatkach schodowych.

Gimnazjum Nr 11 ul. Radosci 13 – brak oświetlenia elektrycznego o parametrach zgodnych z Polska Norma.

Zespół Szkół Nr 9 ul. Zdrowa 1 – zły stan techniczny podłóg w salach oraz szatni, brak wentylacji zgodnej z Polska Norma w pomieszczeniach szatni, brak zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochraniającymi przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym.

Ogólnokształcaca Szkoła Muzyczna I i II stopnia ul. Muzyczna 10 - brak zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochraniającymi przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym.

Ocena środowiska szkolnego

Ocenię podlegało zapewnienie właściwej wentylacji, temperatury pomieszczeń, oświetlenia sal dydaktycznych. W związku ze sprawowaniem nadzoru nad jakością mikroklimatu zwracano uwagę na możliwość wietrzenia pomieszczeń poprzez otwieranie okien.

Mikroklimat

W 2014 r. w pomieszczeniach, z których korzystały dzieci i młodzież dokonywany był pomiar temperatury w okresie grzewczym.

Ogółem zmierzono temperaturę w 123 placówkach (przedszkolach, szkołach podstawowych, zespołach szkół, w bursach, internatach, w domach studenta, domach kultury, placówkach wsparcia dziennego) w 246 pomieszczeniach. W placówkach zapewniono temperaturę zgodną z wymaganiami co najmniej 18⁰C, w większości wynosiła ok. 20⁰C.

Nie odnotowano problemów związanych z niedogrzeniem placówek w okresie zimy, zwracano uwagę na potrzeby wyposażenia sal dydaktycznych w termometry umożliwiające prowadzenie monitoringu w tym zakresie. Placówki przedszkolne posiadają termometry w salach dydaktycznych.

W większości pomieszczeń dydaktycznych przeznaczonych dla dzieci i młodzieży zapewniona jest wentylacja grawitacyjna, w 2 przypadkach w 2014 r. wydane zostały decyzje administracyjne nakazujące: zapewnienie wentylacji zgodne z Polska Norma PN-83B-03430 i przedstawienia wyników badań potwierdzających zapewnienie właściwej wentylacji:

1. Złobek Nr 4 ul. Pulawska (wentylacja w pomieszczeniach magazynu czystej pościeli),
2. Zespół Szkół Nr 9 ul. Zdrowa 1 w pomieszczeniach szatni dla klas młodszych.

Do końca 2014 r. wykonana została 1 decyzja w Złobku Nr 4 ul. Pulawska 7 (dec. z 2014 r.) – zapewniono wentylację w pomieszczeniu magazynu czystej pościeli zgodnie z Polska Norma PN-83B-03430, przedstawiono wyniki badań potwierdzających zapewnienie właściwej wentylacji.

Ponadto wykonano wentylację w 1 placówce – decyzja z 2012 r., Złobek Nr 6 ul. Kruczkowskiego 12). Zapewniono wentylację we wszystkich pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych przeznaczonych dla dzieci.

Ważnym elementem środowiska szkolnego jest zapewnienie właściwego, zgodnego z obowiązującymi normami oświetlenia, które jest niezbędne w zapewnieniu higieny procesu nauczania. Corocznie przeprowadzone pomiary natężenia oświetlenia elektrycznego przez Pracownię Sanitarnej Kontroli Środowiska Pracy PSSE w Lublinie wykazują niedoświetlenie stanowisk pracy ucznia, w związku z tym w dalszym ciągu występuje konieczność poprawy natężenia oświetlenia w placówkach oświatowych. Wydano 1 decyzję dotyczącą poprawy natężenia oświetlenia elektrycznego Gimnazjum Nr 11 ul. Radości 13.

Z lat ubiegłych kontynuowane są decyzje w Gimnazjum Nr 5 ul. Smyczkowa 3, Gimnazjum Nr 7 ul. Krasńskiego 7, Gimnazjum Nr 10 ul. Wajdeloty 12, (termin realizacji w 2015 r.).

Zapewniono prawidłowe natężenie oświetlenia elektrycznego, zgodnie z Polska Norma na poziomie 300 lx, w Szkole Podstawowej Nr 29 ul. Wajdeloty 1.

Wszawica w placówkach oświatowo-wychowawczych

W 2014 r. zgłoszono 27 interwencji dotyczących podejrzenia wystąpienia wszawicy. Z 27 zgłoszonych 18 okazało się uzasadnionych, czyli takich, które potwierdzono podczas kontroli w placówce lub w wyniku rozmowy telefonicznej z dyrektorem placówki. W przypadkach interwencji związanych z występowaniem na terenie placówek wszawicy stwierdzono, że placówki przed przeprowadzonymi kontrolami sanitarnymi podjęły działania edukacyjne skierowane do dzieci i rodziców, w większości zbieżne z zaleceniami Głównego Inspektora Sanitarnego (Przedszkole Nr 2 ul. Lawinowa 7, Przedszkole Nr 4 ul. Narutowicza 8, Przedszkole Nr 10 ul. Zuchów 4, Przedszkole Nr 28 ul. Krucza 6, Przedszkole Nr 44 ul. Maszynowa 6 (x2), Przedszkole Nr 53 ul. Zachodnia 7, Przedszkole Nr 78 ul. Samsonowicza 9 (x2), Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Hiacyntowa 69, Szkoła Podstawowa Nr 10 ul. Kalinowszczyzna 70, Szkoła Podstawowa Nr 27 ul. Kresowa 1 (x2), Szkoła Podstawowa Nr 30 ul. Nalkowskich 110, Szkoła Podstawowa Nr 34 ul. Kosmowskiej 3, Szkoła Podstawowa Nr 51 ul. Bursztynowa 22, Szkoła Podstawowa Sióstr Urszulanek ul. Narutowicza 8, Gimnazjum Nr 9 ul. Lipowa 25). W placówkach tych zostały przeprowadzone kontrole sanitarne, które potwierdziły występowanie wszawicy. Obecnie wszystkie placówki, w których wystąpił problem wszawicy, postępują zgodnie ze stanowiskiem Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącym profilaktyki i zwalczania wszawicy oraz Stanowiskiem Departamentu Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia w sprawie zapobiegania

i zwalczania wszawicy u dzieci i młodzieży. Z posród zgłoszonych interwencji tylko w trzech przypadkach rodzice podali swoje dane, pozostałe były anonimowe, wpłynęły drogą telefoniczną lub mailową do PSSE w Lublinie, w 3 przypadkach zostały przekazane do rozpatrzenia przez LPWIS w Lublinie. W każdym przypadku powzięcia informacji o występowaniu wszawicy zobowiązano dyrekcje szkół do stałego nadzoru nad działaniami mającymi na celu zapobieganie i zwalczanie wszawicy, prowadzenia akcji informacyjnej oraz powiadomienia Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie o podjętych działaniach.

Ocena warunków zdrowotnych w pracowniach komputerowych

Podczas kontroli ocenie poddawano warunki pracy ucznia przy stanowisku komputerowym, dostosowanie ich do zasad ergonomii, zwracano uwagę na elementy wyposażenia, w tym powierzchnie przypadające na stanowisko komputerowe, ustawienie i odległość sprzętu od sąsiedniego monitora oraz odległości między uczniem, a tyłem sąsiedniego monitora, właściwa powierzchnie elementów wyposażenia – blatów stolów, oświetlenia elektrycznego, oświetlenia naturalnego i zapewnienia prawidłowej wentylacji. W zakresie wyposażenia w sprzęt meble - stoliki i krzesła stwierdzono, że nie wszystkie pracownie są wyposażone w sprzęt zróżnicowany, regulowanej wysokości. Z jednej pracowni komputerowej w szkole korzystają wszystkie roczniki uczniów o bardzo zróżnicowanym wzroście. Niewiele placówek posiada przenosne komputery - notebooki, z których uczniowie korzystają nie zmieniając stanowiska pracy odpowiadającego wymaganiom ergonomii. Obecnie placówki wyposażone są w monitory (stacjonarne) ciekłokrystaliczne zapewniające większy komfort pracy i nauki dzieciom i młodzieży.

Ocena realizacji wymogów w zakresie stosowania substancji i mieszanin chemicznych w klasopracowniach szkolnych

W ostatnich latach szkoły wycofały znaczne ilości przeterminowanych substancji chemicznych i ich mieszanin i przekazały je do utylizacji. Substancje chemiczne i ich mieszaniny będące w posiadaniu szkół są używane wyłącznie przez nauczycieli chemii do celów demonstracyjnych. Bezpieczeństwo użytkowania niebezpiecznych substancji chemicznych i ich mieszanin w placówkach oświatowych uległo poprawie.

Placówki opiekunczo-wychowawcze

W ewidencji PSSE w Lublinie na terenie miasta znajdują się 2 placówki opiekunczo – wychowawcze: dom dziecka i dom młodzieży Wioski Dziecięcej Dom Młodzieży SOS ul. Jutrzenki 1. Placówki te posiadają wydzielone pomieszczenia do nauki, wypoczynku, do zajęć terapeutycznych, świetlice, pokoje gościnne, bloki żywieniowe lub aneksy kuchenne. Pokoje mieszkalne wyposażone są w sprzęt w dobrym stanie technicznym i sanitarnym.

W 2014 r. do Oddziału HDM wpłynęła interwencja dotycząca Domu Młodzieży SOS w Lublinie, ul. Jutrzenki 1 wpłynęła interwencja dotycząca niewłaściwych warunków sanitarno- higienicznych w sanitariatach placówki oraz uszkodzonych, niebezpiecznych schodów wejściowych. Interwencja zgłoszona anonimowo, drogą telefoniczną przez osobę podającą się za rodzica dziecka. Przeprowadzona w placówce kontrola nie potwierdziła niewłaściwych warunków sanitarno - higienicznych w sanitariatach placówki, natomiast sformulowano nieprawidłowości dotyczące niewłaściwego stanu technicznego schodów wejściowych. Placówka nieprawidłowości usunęła bezpośrednio po przeprowadzonej kontroli i powiadomiła o tym fakcie PPIS w Lublinie.

Ogólnie warunki sanitarno - techniczne placówek oceniono jako dobre.

Placówki wychowania pozaszkolnego

W ewidencji na terenie miasta znajdują się 44 placówki, skontrolowano 28 z nich. Należą do nich placówki wsparcia dziennego, domy kultury, kluby osiedlowe, młodzieżowy ośrodek sportowy. Stan sanitarny placówek nie budził zastrzeżeń. W 2014 r. została wydana i wyegzekwowana jedna decyzja administracyjna na Dom Kultury „Bronowice” ul. Krancowa 106, nakazująca zapewnienie w sali baletowej luster szklanych posiadających atest bezpieczeństwa i zabezpieczenie grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochroniającymi przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym na I piętrze w korytarzu, w sali o charakterze wielofunkcyjnym oraz w sali plastyczno-swieclicowej. Stan sanitarno-higieniczny placówek nie budził zastrzeżeń.

Domy studenckie, bursy i internaty

Na terenie Lublina znajduje się 25 domów studenckich, 3 bursy i internaty. W 2014 r. skontrolowano 12 domów studenckich oraz 2 bursy. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

Szkoły wyższe

Pod nadzorem znajduje się 9 wyższych uczelni (4 publiczne i 5 niepublicznych). Skontrolowano 3 wyższe uczelnie publiczne 11 budynków i 3 uczelnie niepubliczne 9 budynków. W ostatnich latach następuje poprawa bazy lokalowej wyższych uczelni. Wydziały lub Instytuty ze starych budynków i starych adaptowanych pomieszczeń, lub pomieszczeń wymagających remontu są przenoszone do nowych, wyremontowanych przystosowanych na potrzeby uczące się młodzieży.

W 2014 r. wystosowano wystąpienie skierowane do Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego dotyczące konieczności poprawy stanu technicznego ścian w salach wykładowych Wydziału Matematyki Informatyki i Architektury Krajobrazu ul. Konstantynów 1H. Do końca 2014 r. stan uległ poprawie - wyremontowano ściany pomieszczeń wykładowych co potwierdziła kontrola sprawdzająca.

W 2014 r. nastąpiła poprawa bazy lokalowej Wyższej Szkoły Nauk Społecznych z siedzibą w Lublinie. Szkoła zmieniła siedzibę, przeniosła się z dwóch budynków do nowego budynku przy ul. Zamojskiej 47 w Lublinie. Na trzech kondygnacjach wydzielono: siedem sal wykładowych, salę seminarijną, dwie sale komputerowe, trzy pracownie kosmetyczne z zapleczem, dwie pracownie dietetyczne z zapleczem, pracownie technik dentystrycznych z zapleczem, dwie aule, salę anatomiczną. Na każdej kondygnacji wydzielono pomieszczenia sanitarno-higieniczne dla studentów (damskie i męskie) i dla pracowników oraz pomieszczenia porządkowe.

Wydział Elektroniki i Informatyki Politechniki Lubelskiej ul. Nadbystrzycka 38A – oddano do użytku nowy budynek czterokondygnacyjny z dziewięcioma laboratoriami i trzema salami wykładowymi, pomieszczeniem dla rady wydziału, toalety damskie i męskie oraz dla osób niepełnosprawnych oraz pomieszczenia pomocnicze poprawiając tym samym bazę lokalową PL.

Centrum Innowacji i Zaawansowanych Technologii Politechniki Lubelskiej ul. Nadbystrzycka 36/44 – oddano w 2014 r. do użytku nowy pięciokondygnacyjny budynek. Pomieszczenia budynku przeznaczone zostały na cele dydaktyczne (sale wykładowe, laboratoria, pracownie), pomieszczenia administracyjne, biurowe i bibliotekę. Wydzielono również toalety ogólnodostępne, pomieszczenia porządkowe,

techniczne, magazynowe i komunikacje. Kondygnacje skomunikowane zostały dźwigami osobowymi.

Budynek Osrodka Medycyny Doswiadczalnej U.M. przy ul. Chodzki/Jaczeńskiego dz. 32/18; 5/17; 7/1; 7/2, Lublin – w 2014 r. oddano do użytku nowy budynek parterowy niepodpiwniczony, który we fragmencie nad wejściem głównym posiada piętro przeznaczone na pomieszczenia techniczne. W obiekcie wydzielono strefe otwarta: część administracyjno- socjalna, część gospodarczo-techniczna, strefe brudna ze zmywalnia brudna, strefe zamknięta: część hodowlana, część eksperymentalna, kwarantanne, strefe czysta ze sterylizatornia, zespół operacyjny, strefe laboratoryjna.

Budynek Centrum Transferu Wiedzy Collegium Jana Pawła II KUL, Al. Raławickie 14, – w 2014 r. oddano do użytku budynek pięciokondygnacyjny z podpiwniczeniem, przeznaczony na cele dydaktyczne (audytoria, sale wykładowe) i administracyjne (pokoje biurowe). Wydzielono również toalety ogólnodostępne (damskie, męskie i dla osób niepełnosprawnych), toalety dla pracowników (damskie, męskie), szatnie, pomieszczenia techniczne, magazynowe, porządkowe, komunikacje oraz pomieszczenia barku gastronomicznego z zapleczem.

Innowacyjne Centrum Patologii i Terapii Zwierząt – 2 budynki naukowo-dydaktyczne UP ul. Głęboka 4/9 – połączone ze sobą dwukondygnacyjnym łącznikiem napowietrznym łączącym pierwsze i drugie piętro obu budynków. Wydzielono również toalety ogólnodostępne i dla pracowników, szatnie, pomieszczenia socjalne dla pracowników, pomieszczenia techniczne, magazynowe i porządkowe.

Budynek Nr 1 przeznaczony na lecznice dla zwierząt dużych (konie, bydło, zwierzęta gospodarskie) posiada cztery kondygnacje naziemne i jest częściowo podpiwniczony. Komunikacje wewnętrzna w budynku stanowią trzy dźwigi osobowe i cztery klatki schodowe. Budynek Nr 2 przeznaczony na lecznice dla zwierząt towarzyszących (psy, koty itp.), posiada trzy kondygnacje naziemne. Komunikacje wewnętrzna w budynku stanowią dwa dźwigi osobowe i dwie klatki schodowe.

W dalszym ciągu występuje potrzeba prowadzenia prac remontowych w obiektach wyższych uczelni, w zakresie poprawy warunków sanitarno-technicznych.

Gabinety profilaktycznej opieki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej

Program profilaktycznej opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą w środowisku nauczania i wychowania ma na celu zapewnienie uczniom dostępności do opieki i poprawy jej jakości. Zgodnie z ustawą o systemie oświaty szkoła powinna zapewnić uczniom możliwość korzystania z gabinetu profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej.

Na terenie Miasta Lublin spośród 42 skontrolowanych szkół: 32 placówki posiadają gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej, w 3 obiektach gabinet jest wspólny dla kilku placówek oświatowych, uczniowie 2 placówek korzystają z opieki poza szkołą.

Gabinety są podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą i podlegają odrębnej kontroli. W 2014 r. w ewidencji znajdowało się 89 gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej prowadzonych przez NZOZ-y. Przeprowadzono 15 kontroli sanitarnych, 1 kontrolę sprawdzającą. Wydano 2 decyzje administracyjne dotyczące:

- zapewnienia w gabinecie medycyny szkolnej mebli o powierzchniach gładkich, łatwo zmywalnych umożliwiających ich mycie i dezynfekcję (NZOZ Promed s.c. ul. Staszica 22 dot. gabinetu medycyny szkolnej w Gimnazjum Nr 5 ul. Smyczkowa 3 oraz gabinetu medycyny szkolnej w Szkole Podstawowej Nr 24 ul. Niecała 1),
- wdrożenia procedury „Sprzątanie i dezynfekcja powierzchni i pomieszczeń” w zakresie zapewnienia sprzętu do utrzymania higieny w pomieszczeniu gabinetu medycyny

szkolnej oraz wydzielonego miejsca do przechowywania sprzętu do utrzymania higieny (NZOZ Promed s.c. ul. Staszica 22 dot. gabinetu medycyny szkolnej w Szkole Podstawowej Nr 24 ul. Niecała 1). Decyzje te termin realizacji obowiązku określiły na 28 lutego 2015 r.

Warunki do utrzymania higieny

W 2014 r. w 7 placówkach oświatowych na terenie miasta występuje ponadnormatywna liczba dzieci na urządzenie ustępowe (z jednego pomieszczenia higieniczno-sanitarnego korzysta kilka oddziałów) 4 placówki przedszkolne: Przedszkole Nr 3, ul. Kochanowskiego 5, Lublin, Przedszkole Nr 6, ul. Sieroca 13, Lublin, Przedszkole 12, ul. Pl. Bychawski 4, Lublin, Przedszkole Nr 64, ul. Dr. Mecz. Majdanka 55, Lublin,

- placówki posiadają małe ciasne pomieszczenia sanitarno-higieniczne z małą ilością urządzeń: 3 placówki przedszkolne: Przedszkole Nr 4 ul. Narutowicza 8, Lublin, Przedszkole Nr 56 ul. Kurantowa 3, Lublin, Przedszkole 76 ul. Paderewskiego 12, Lublin.

Niewłaściwe warunki do utrzymania higieny - zły stan techniczny pomieszczeń i urządzeń stwierdzono w 7 placówkach, w których prowadzone było postępowanie administracyjne - 3 decyzje zostały wykonane, a w 4 przypadkach nadal prowadzone jest postępowanie:

Złobek Nr 7 ul. Braci Wieniawskich 10,

Przedszkole Nr 2 ul. Lawinowa 7,

Przedszkole Nr 58 ul. Radzyska 16,

Przedszkole 75 ul. Żelazowej Woli 24.

W 3 decyzjach podlegających wykonaniu wydanych w poprzednich latach tj. Przedszkole Nr 44 ul. Maszynowa 6, Szkoła Podstawowa Nr 3 ul. Balladyny 22, i Szkoła Podstawowa Nr 4 ul. Hiacyntowa 69, termin wykonania nakazów zawartych w decyzjach został przesunięty na 2015 r.

Stwierdzono, iż 1 placówka nie posiada dostępu do ciepłej i zimnej bieżącej wody w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych przy wszystkich punktach wodnych (ciepła woda przy jednym punkcie wodnym w pomieszczeniu sanitarno-higienicznym Szk. P. Nr 23 ul. Podzamcze 9, dec. z 2011 r.), w związku ze stwierdzoną nieprawidłowością przedłużono termin wykonania decyzji administracyjnej do 30 września 2015 r.

Ergonomia mebli w szkołach i przedszkolach

W 2014 r. oceniano w placówkach oświatowych wyposażenie i przystosowanie dla potrzeb dzieci i młodzieży mebli szkolnych i przedszkolnych. Skontrolowano 87 przedszkoli na terenie Miasta Lublin, w 87 placówkach zmierzono 1 147 dzieci dokonując oceny dostosowania mebli do wymagań ergonomii. Nieprawidłowości stwierdzono w 1 placówce w Przedszkolu Nr 75 ul. Żelazowej Woli 25 na 17 skontrolowanych stanowiskach.

W skontrolowanych 28 lubelskich szkołach ocenie poddano 566 stanowisk pracy uczniów. Szkoły zapewniły meble dostosowane do wzrostu i wieku dzieci, stwierdzono prawidłowe zestawienie stolików i krzeseł dla uczniów.

W 2014 r. przeprowadzono ocenę wyposażenia placówek oświatowych w meble i sprzęt sportowy posiadający certyfikaty. Ocenę przeprowadzono wg wytycznych GIS w odniesieniu do mebli i sprzętu sportowego zakupionego po 1997 r., (od 1997 r. wydawane były certyfikaty bezpieczeństwa dla mebli i sprzętu szkolnego), w przypadku posiadania przez placówkę mebli i sprzętu zakupionego po 1997 r. odsetek mebli z certyfikatami wyniósł 100%.

Spośród 148 skontrolowanych placówek (przedszkola, szkoły) w zakresie wyposażenia w meble posiadające certyfikaty, 118 (79,8%) placówek posiada meble w 100% z certyfikatami. W ocenie spełnienia wymogów w stosunku do urządzeń i sprzętu sportowego 88 (59,5%) skontrolowanych placówek posiada w 100% sprzęt sportowy z certyfikatami. Pozostałe meble i sprzęt nie posiadają certyfikatów, zakupione zostały przed 1997 r.

Ocena higienicznego rozkładu zajęć lekcyjnych w szkołach

W ramach nadzoru bieżącego ocenie podlega tygodniowy rozkład zajęć lekcyjnych pod kątem zachowania zasad higieny, związanych z rozpoczynaniem zajęć o stałej porze dnia oraz zachowaniem różnicy liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia.

Oceniono plan lekcji w 743 oddziałach w 21 szkołach podstawowych, 9 gimnazjach, 7 zespołach szkół. W przypadku stwierdzenia różnicy liczby godzin lekcyjnych pomiędzy kolejnymi dniami tygodnia, która nie powinna być większa od 1 godziny zalecano uwzględnić zmianę przy układaniu nowego planu lekcji.

W części placówek zajęcia prowadzone są w systemie dwuzmianowym (dotyczy to przeważnie części oddziałów). Wynika to z ograniczonej ilości sal dydaktycznych lub korzystania z obiektów sportowych innej szkoły, a co za tym idzie koniecznością dostosowania planu lekcji do pracy tej placówki, która jest właścicielem obiektów (w 15 szkołach podstawowych, 1 gimnazjum, 1 zespole szkół).

W większości przypadków dyrektorzy placówek, uwzględniając zalecenia higienistów, deklarowali chęć zmiany organizacji zajęć w szkole tak by sprzyjały dobremu samopoczuciu uczniów i dobrej jakości pracy.

Możliwość pozostawienia podręczników w szkołach.

W 2014 r. wszystkie kontrolowane szkoły zapewniły możliwość pozostawienia przez uczniów części podręczników lub przyborów szkolnych. Najczęstszym sposobem realizacji tego wymogu przez szkoły, jest zapewnienie wydzielonych półek lub szafek w salach dydaktycznych, którymi opiekuje się dany oddział klasowy. Część szkół, zwłaszcza niepublicznych zapewnia uczniom indywidualne, zamknięte szafki z półkami na podręczniki i pomoce oraz wieszakami na odzież wierzchnią. Uczniowie korzystają z tych szafek indywidualnie lub po dwie osoby. Zapisy o spełnieniu wymogu dotyczącego zapewnienia możliwości pozostawienia części podręczników i przyborów szkolnych w danej placówce zawarte są w dokumentacji prowadzonej przez szkołę (zarządzenie dyrektora lub zapisy z narad pedagogicznych). Rodzice uczniów informowani są o tych rozwiązaniach podczas zebran.

Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego na terenie naszego miasta w dalszym ciągu jest niewystarczająca. Niekorzystnym czynnikiem jest brak dostatecznej ilości sal gimnastycznych i boisk. Zajęcia wychowania fizycznego niejednokrotnie odbywają się na korytarzach szkolnych (4 placówki szkolne prowadzi zajęcia na korytarzach pomimo funkcjonującej sali gimnastycznej: Szkoła Podstawowa Nr 20 ul. Piłsudskiego 26 Szkoła Podstawowa Nr 27 ul. Kresowa 1, Szkoła Podstawowa Nr 32 ul. Tetmajera 2, Szkoła Podstawowa Nr 43 ul. Słowińskiego 5) oraz w salach rekreacyjno-zastępczych. Zajęcia te prowadzone są w powyższych miejscach z uwagi na dużą liczbę oddziałów w szkole, dużą liczbę godzin wychowania fizycznego i posiadanie przez placówki tylko jednej sali gimnastycznej.

Brak sal gimnastycznych jak i boisk stwierdzono w 3 placówkach:

- Prywatnym LO im. St. Wyspiańskiego ul. Paganiniego 14 – korzysta z sali gimnastycznej Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 1 ul. Radzyska 5,
- Prywatnym Katolickim LO i Gimnazjum ul. Droga Meczenników Majdanka 27 – korzysta z pomieszczeń wynajetych przy Parafii pw. Sw. Maksymiliana Kolbe ul. Droga Meczenników Majdanka 27 oraz Orlika przy Gimnazjum Nr 1 ul. Kunickiego 116,
- Zespole Szkół Sw. Teresy ul. 1 Maja 14c – korzysta z obiektów Zespołu Szkół Energetycznych ul. Długa 6.

Rokrocznie infrastruktura do prowadzenia do zajęć wychowania fizycznego ulega systematycznej poprawie do czego przyczyniają się głównie inwestycje związane z rozbudową obiektów sportowych. W 2014 r. oddano do użytku zaplecze socjalno-sanitarne z infrastrukturą techniczną do sali gimnastycznej w Gimnazjum Nr 16 przy ul. Poturzynskiej 2.

Ochrona terenów rekreacyjnych i sportowych przed zanieczyszczeniami przez zwierzęta.

Na terenie Miasta Lublin w 2014 r. nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie czystości terenów rekreacyjnych i sportowych. Placówki oświatowe zazwyczaj teren posesji mają ogrodzony, a co za tym idzie zabezpieczony przed zanieczyszczeniami. Podczas kontroli sanitarnych ocenie podlega stan techniczny ogrodzenia, stan sanitarno – higieniczny piaskownicy, częstotliwość wymiany piachu oraz sposób jej zabezpieczenia przed zanieczyszczeniami zwierzęcymi. Nie wszystkie placówki przedszkolne (w większości niepubliczne) posiadają place zabaw. Część z tych placówek korzysta z placów zabaw ogólnodostępnych, zarządzanych przez właścicieli nieruchomości (na podstawie umowy ze spółdzielniami mieszkaniowymi lub wspólnotami). Podczas kontroli zauważa się coraz większą dbałość osób zarządzających placówkami o właściwą ochronę tych miejsc.

W 2014 r. wydano 3 decyzje administracyjne dotyczące poprawy stanu technicznego wyposażenia i miejsc na terenach rekreacyjnych, z których korzystają dzieci:

- Złobek Nr 7 ul. Braci Wieniawskich 10– na zły stan techniczny podłogi tarasu,
- Przedszkole Nr 48 ul. Leonarda 15– na zły stan techniczny nawierzchni alejek na placu zabaw i tarasów,
- Przedszkole Nr 70 ul. Smyczkowa 2– na zły stan techniczny nawierzchni alejek na placu zabaw i tarasów.

W 2014 r. wykonano zalecenia z bieżącego roku i lat ubiegłych dotyczące:

- zapewnienia równej nawierzchni dróg i przejść na placu zabaw w Złobku Nr 8, ul. Nalkowskich 102 (dec. z 2014 r.),
- zapewnienia równej, bez ubytków cementu i pęknięć powierzchni schodów wejściowych do Złobka Nr 4, ul. Puławska 7 (dec. z 2014 r.),
- zapewnienia ogrodzenia gwarantującego bezpieczeństwo przebywania dzieci i młodzieży na terenie należącym do Szkoły Podstawowej Nr 30, ul. Nalkowskich 110 (z 2012 r.).

Dożywianie dzieci i młodzieży w szkołach

W skontrolowanych 42 placówkach szkolnych najczęstsza forma dożywiania uczniów proponowana przez szkołę jest możliwość korzystania ze śniadań i obiadów. W skontrolowanych szkołach w 5 placówkach stwierdzono możliwość skorzystania ze śniadań. Z tej formy żywienia skorzystało 990 uczniów. Na terenie miasta Lublin ze śniadań w 5 szkołach podstawowych skorzystało 990 dzieci. Ciepłe posiłki (obiady dwudaniowe) zapewniono uczniom w 23 skontrolowanych szkołach podstawowych, w których z wyżywienia skorzystało 8 011 uczniów (w tym 792 dofinansowanych przez

osrodki pomocy rodzinie oraz inne podmioty np. rade rodziców w szkole, prywatne osoby lub organizacje).

W 9 skontrolowanych gimnazjach w 2014 r. z obiadów dwudaniowych korzystało 603 uczniów (w tym 202 dofinansowanych). Spośród skontrolowanych zespołów szkół w 5 z wyżywienia w formie obiadów dwudaniowych korzystało 467 uczniów (w tym 63 dofinansowanych).

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości dotyczyły:

- złego stanu sanitarno – technicznego sanitariatów (zniszczone sciany, podłogi, urządzenia oraz przewody instalacji wodno-kanalizacyjnej w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych),
- brudnych ścian sal lekcyjnych, klatek schodowych, sal gimnastycznych, ciągów komunikacyjnych,
- braku zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochraniającymi od bezpośredniego kontaktu z elementem grzejnym na korytarzach,
- niezapewnienia prawidłowej wentylacji zgodnej z PN,
- zniszczonych ścian, sufitów na korytarzach, klatkach schodowych, zapleczu sal gimnastycznych, zniszczonych sufitów na malej sali gimnastycznej, zniszczonych urządzeń sanitarnych przy salach gimnastycznych.

Placówki w których występują pomieszczenia – sale zajęć usytuowane poniżej poziomu terenu:

- Prywatne Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. Królowej Jadwigi ul. Długosza 8a – korzysta z pomieszczeń dydaktycznych usytuowanych na niskim parterze 1,1m poniżej poziomu terenu przyległego do budynku: klasopracowni fizyko-chemicznej o pow. 50 m², klasopracowni biologicznej o pow. 26 m², auli o pow. 100 m². Pomieszczenia posiadają wysokość 2,80 m, wentylację grawitacyjną i mechaniczną w pracowni chemicznej. Pomieszczenia w dobrym stanie technicznym i sanitarnym, oświetlone światłem dziennym i elektrycznym,
- Szkoła Podstawowa Nr 7 im. Ks. J. Twardowskiego ul. Plazowa 9 – dwie sale nr 49 i nr 50 usytuowane w podpiwniczeniu budynku w zagłębieniu 1,4m poniżej poziomu gruntu, wysokość pomieszczeń 3 m. Sale posiadają po 3 okna o wymiarach 2x1,4m, wyniki pomiarów natężenia oświetlenia elektrycznego zgodne z normą, wentylację grawitacyjną. Pomieszczenia utrzymane w należytym stanie technicznym i sanitarnym.

Złobki

Spośród 24 złobków oraz klubów dziecięcych zlokalizowanych na terenie miasta w 2014 r. skontrolowano 9 złobków. Podczas kontroli stwierdzono nieprawidłowości w 3 złobkach:

- Złobek Nr 4 ul. Puławska 7 – zły stan techniczny: schodów, ścian i sufitu na tarasie, parkietu w salach zabaw, ścian, sufitów, podłogi i glazury w pomieszczeniu pralni, brak atestu na szkło bezpieczne w drzwiach, brak zabezpieczenia grzejników centralnego ogrzewania osłonami ochraniającymi przed bezpośrednim kontaktem z elementem grzejnym, brak wentylacji w pomieszczeniu magazynu czystej pościeli,
- Złobek Nr 7 ul. Braci Wieniawskich 10 – zły stan techniczny podłogi tarasu i ścian przy listwach przypodłogowych, brak centralnej regulacji mieszania ciepłej wody w łazienkach,
- Złobek Nr 8 ul. Nalkowskich 102 – zły stan techniczny nawierzchni dróg i przejść na placu zabaw, zły stan techniczny ścian, sufitu w bawialni i pralni oraz drzwi w pomieszczeniach złobka, brak atestu na szkło bezpieczne w drzwiach.

Do końca 2014 r. wykonane zostały 3 decyzje:

- w Złobku Nr 4 ul. Puławska 7 (dec. z 2014 r.) – zapewniono wentylację w pomieszczeniu magazynu czystej pościeli zgodnie z Polska Norma PN-83B-03430, przedstawiono wyniki badań potwierdzających zapewnienie właściwej wentylacji,
- w Złobku Nr 8 ul. Nalkowskich 102 (dec. z 2014 r.)- zapewniono równa nawierzchnie dróg i przejść na placu zabaw, czyste i gładkie ściany i sufit w bawialni grupy I, bezpieczne, pozbawione ubytków drewna i farby drzwi w pomieszczeniach zlobka, przedłożono do wglądu atest bezpieczeństwa dla szkła zamontowanego w drzwiach wewnętrznych w pomieszczeniach zlobka. zapewniono gładkie, pozbawione ubytków farby i glazury ściany i sufity w pomieszczeniach zlobkowej pralni.
- w Złobku Nr 6 ul. Kruczkowskiego 12 (dec. z 2012 r.) - zapewniono wentylację we wszystkich pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych przeznaczonych dla dzieci.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2014 r. nadzorem objęto 44 placówki, w których wypoczywało 1 119 dzieci i młodzieży.

Wypoczynek zimowy

Z wypoczynku zimowego w miejscu zamieszkania skorzystało 105 dzieci i młodzieży. Przeprowadzono 6 kontroli, w wyniku których stwierdzono zapewnienie właściwych warunków sanitarno-higienicznych.

Nie wydano decyzji o zamknięciu całości lub części obiektu, w którym odbywał się wypoczynek dzieci i młodzieży. Nie skierowano wniosków do Kuratora Oświaty.

Wypoczynek letni

Z wypoczynku letniego w „formie wyjazdowej” skorzystało 12 uczestników. Którzy wypoczywali na obozie Szkoły Treningu Pamięci, Twórczego Myślenia i Rozwoju, ul. Rosy 3 i 3c ECCEHOMO XXI Elżbieta Szurawska, ul. Kazimierza Wielkiego 9/25, 20-611 Lublin.

Przeprowadzono 1 kontrolę, w wyniku której w obiekcie tym stwierdzono niewłaściwe warunki sanitarno-higieniczne. Nalożono 1 mandat na sumę 100 zł.

Wypoczynek letni w miejscu zamieszkania zorganizowany był na bazie obiektów objętych całorocznym nadzorem. Liczba uczestników tej formy wypoczynku wyniosła 1 002. Przeprowadzono 37 kontroli, w trakcie których stwierdzono zapewnienie właściwych warunków sanitarno-higienicznych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. z 1997 r. Nr 12, poz. 67 z późn. zm.) informacje o organizatorach wypoczynku i placówkach, w których będzie organizowany uzyskiwane są z bazy danych prowadzonej przez Kuratorium Oświaty w Lublinie.

Działania pokontrolne dot. Oddziału HDM

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w 2014 r. wydano:

- 32 decyzje nakazujące eliminację uchybień stwierdzonych podczas kontroli,
- 3 decyzje o umorzeniu postępowania (Katolicki Uniwersytet Lubelski, gabinet NZOZ TERMED w Szkole Podstawowej Nr 28, ul. Radości 13, Przedszkole z Oddziałami Specjalnymi, ul. Kleberga 8),
- 1 decyzję o wygaszeniu wykonania obowiązku (Osrodek Wsparcia Fundacja Benjamin, ul. Zbozowa 22),
- 35 decyzje o obowiązku uiszczenia opłaty,
- 31 decyzji przedłużających termin wykonania nałożonych obowiązków.

Wyegzekwowano obowiązki wynikające z 27 decyzji administracyjnych, z czego 11 nałożone decyzjami administracyjnymi wydanymi w 2014 r. i 16 decyzjami administracyjnymi wydanymi w latach 2010-2013.

Skierowano pisma do władz oświatowych oraz organów prowadzących celem zwrócenia uwagi na potrzeby poprawy stanu sanitarno-technicznego w podległych placówkach oraz na zagrożenia mające wpływ na zdrowie dzieci:

- wezwania do udzielenia informacji przez placówki kontrolowane, organy prowadzące placówki niepubliczne, w sprawie udzielenia informacji niezbędnych do prowadzenia dalszego postępowania,
- wystąpienia do Urzędu Miasta Lublin, Wydziału Oświaty i Wychowania dotyczące uzyskania informacji o dalszych działaniach jakie podejmie organ, w kierunku poprawy funkcjonowania placówek, w których prowadzone jest postępowanie administracyjne oraz zapewnienie środków w budżecie miasta lub gminy na wykonanie nakazów określonych w decyzjach,
- wystąpienia do placówek oświatowych, w sprawie doprecyzowania wniosków przez placówki w sprawie kolejnego terminu wykonania nakazów wynikających z decyzji,
- wystąpienia w formie wezwań do udzielenia informacji dotyczących udzielenia pełnomocnictwa do reprezentowania firmy oraz przedłożenia dokumentów rejestracyjnych w celu prawidłowego określenia stanu organizacyjno-prawnego kontrolowanych gabinetów prowadzących profilaktyczną opiekę zdrowotną nad dziećmi i młodzieżą uczęszczającymi do placówek podległych nadzorowi PSSE Lublin,
- wystąpienia pokontrolne do placówek kontrolowanych i organów prowadzących placówki, informujące o wynikach kontroli zawierających nieprawidłowości, celem uzyskania informacji o dalszych działaniach jakie podejmie organ, w kierunku poprawy ich funkcjonowania,
- wystąpienia do Miejskiego Zespołu Złobków, Urzędu Miasta, w sprawie bezpieczeństwa piaskownic i sprzętu na placach zabaw, boiskach,
- wystąpienia do właścicieli placówek starających się o uzyskanie pozytywnej opinii sanitarnej dotyczące sprecyzowania wniosków,
- wystąpienie do Zespołu Osrodków Wsparcia w Lublinie dotyczące udzielenia informacji na temat Fundacji Dom Dzieci Benjamin Osrodek Wsparcia.

Oddział HDM współpracuje z Urzędem Miasta Lublin Wydziałem Oświaty i Wychowania, Urzędem Miasta Lublin Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych, Nadzorem Budowlanym, Urzędami Gmin, władzami uczelni wyższych, fundacjami, parafiami kościelnymi, w zakresie wymiany informacji dotyczących nadzorowanych placówek na podległym terenie. Do w/w instytucji oraz do placówek oświatowych, opiekunczych, kierowane są pisma z prośbą o podjęcie działań w celu poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektów, poruszające zagadnienia podlegające ocenie podczas prowadzenia bieżącego nadzoru w placówkach oświatowo-wychowawczych jak również dotyczące nowych zadań związanych ze środowiskiem dzieci i młodzieży (działania prewencyjne dotyczące grypy, zapewnienia bezpieczeństwa stanu wyposażenia i urządzeń na placach zabaw, czystości piaskownic, przygotowania szkół do nowego roku szkolnego, prowadzonych remontów w placówkach oświatowych, ewidencji placówek prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego itp.). Współpraca z władzami samorządowymi, innymi jednostkami organizacyjnymi instytucjami na rzecz poprawy warunków środowiska nauczania i wychowania, np. pisma wskazujące na potrzeby realizacji zaleceń ujętych w wydanych decyzjach administracyjnych kontrolowanych placówkach oświatowych.

Podsumowanie

- 1) Warunki sanitarno-higieniczne w placówkach oświatowo-wychowawczych na terenie Miasta Lublin ulegają systematycznej poprawie. W 2014 r. w związku z wykonanymi decyzjami administracyjnymi poprawie uległ stan techniczny i warunki pobytu i nauki dzieci i młodzieży.
- 2) W dalszym ciągu istnieją obiekty nie spełniające warunków do prawidłowego funkcjonowania zakładów nauczania i wychowania, są to szkoły, które nie posiadają:
 - wystarczającej bazy do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego,
 - właściwego, zgodnego z PN natężenia oświetlenia elektrycznego; stopień niedoświetlenia występujący w placówkach na stanowiskach pracy ucznia jest bardzo wysoki i istnieje znaczne ryzyko, że uciążliwości z tym związane prowadzić mogą do osłabienia ostrości widzenia, a co za tym idzie do późniejszych konsekwencji zdrowotnych; zaplanowane remonty z uwagi na duży zakres prac i koszty przedłużają się w czasie.
- 3) Poprawie uległy warunki do utrzymania higieny osobistej uczniów – poprzez remonty sanitariatów dla uczniów i zapewnienie przy wszystkich punktach wodnych ciepłej i zimnej bieżącej wody.
- 5) Wiele budynków, placówek oświatowych w ostatnich latach zostało poddanych termomodernizacji, po zamontowaniu nowego typu grzejników c.o. nie przewidziano zabezpieczeń przed kontaktem z elementem grzejnym. W wyniku zaleceń wydanych decyzji administracyjnych zabezpieczenia sukcesywnie są uzupełniane.
- 6) Najbardziej popularną formą zorganizowanego wypoczynku letniego jest wypoczynek w miejscu zamieszkania.

XI. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia

Zadania Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia są realizowane poprzez różnorodne formy. Jednym z głównych przedsięwzięć oddziału jest koordynowanie wdrażania i realizacji programów edukacyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży, środowisk szkolnych i lokalnych.

W 2014 r. realizowano 9 programów profilaktycznych. W ramach wdrażania programów zorganizowano 4 szkolenia dla 139 nauczycieli z placówek biorących udział w programach „Pierwszy dzwonek”, „Trzymaj Formę!”, „Moje dziecko idzie do szkoły” oraz „Czyste powietrze wokół nas”. Na szkoleniach zaprezentowano założenia programowe, cele i sposób realizacji programów.

Programy realizowane przez Oddział Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia:

- 1) **„Moje dziecko idzie do szkoły”** – program był realizowany w 21 placówkach, objął 2 302 uczniów klas I szkół podstawowych, dzieci z oddziałów przedszkolnych oraz ich rodziców. Zasadniczym celem programu jest podniesienie poziomu wiedzy rodziców dzieci w wieku wczesnoszkolnym na temat wybranych elementów zdrowego stylu życia, ich roli w kształtowaniu prawidłowych nawyków prozdrowotnych u dzieci oraz przekonanie o skuteczności podejmowania działań profilaktycznych zarówno w domu, jak i w środowisku szkolnym.
- 1) **„Trzymaj Formę”**- program zapobiegania otyłości i nadwadze, kształtujący nawyki prozdrowotne wśród młodzieży szkolnej i jej rodzin poprzez promocje aktywnego stylu życia i odpowiednio zbilansowanej diety. Bieżąca edycja programu objęła 1 808 uczniów z 11 szkół podstawowych, 1 464 uczniów z 9 gimnazjów oraz 110 uczniów ze specjalnego ośrodka szkolno - wychowawczego w Lublinie.

- 2) „**ARS, czyli jak dbać o miłość**” realizowany w ramach projektu „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”. Jego celem jest dotarcie z przekazem edukacyjnym do młodzieży ze szkół ponadgimnazjalnych i ograniczenie skutków zdrowotnych używania substancji psychoaktywnych (alkoholu, tytoniu oraz narkotyków). Program został rozpoczęty w marcu 2014 r. szkoleniem przeprowadzonym przez GIS dla nauczycieli z 15 placówek z terenu Lublina. Program jest realizowany w 20 szkołach, w warsztatach w ramach I edycji uczestniczyło 250 uczniów.
- 3) „**Pierwszy Dzwonek**”- program profilaktyki meningokokowej wdrażany jest na wszystkich etapach kształcenia. Realizowany był w 9 szkołach podstawowych, 4 szkołach gimnazjalnych i 6 szkołach ponadgimnazjalnych oraz w 1 specjalnym ośrodku szkolno - wychowawczym. Edukacja objęto 9 890 uczniów.
- 4) „**Czyste powietrze wokół nas**” - program przedszkolnej edukacji antytytoniowej dla dzieci w wieku 5-6 lat. Objęto nim ok. 2 500 dzieci z 54 placówek publicznych i niepublicznych.
- 5) „**Nie pal przy mnie, proszę**” - programem edukacji antytytoniowej dla dzieci z klas I- II objęto ok. 3 000 dzieci z 24 szkół podstawowych.
- 6) „**Znajdź właściwe rozwiązanie**” - program edukacji antytytoniowej dla uczniów starszych klas szkół podstawowych i gimnazjów objął edukacja 4 048 uczniów.
- 7) „**Wybierz Życie Pierwszy Krok**” - program profilaktyki raka szyjki macicy był realizowany w 7 szkołach ponadgimnazjalnych i objęto jego zasięgiem 1 031 uczniów.
- 8) „**Krajowy Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu w Polsce**” obejmuje szerokie działania antytytoniowe skierowane do ogółu społeczeństwa. W ramach programu organizowane są obchody Światowego Dnia bez Tytoniu oraz Światowego Dnia Rzucania Palenia.

Działalność edukacyjna Oddziału OZ (we współpracy z Oddziałem HZ oraz P/Ep) obejmowała również zorganizowanie cyklu 19 szkoleń na temat: „**Profilaktyka zakażeń oraz wymagania sanitarne dla zakładów żywnościowo - żywieniowych ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dezynfekcji i sterylizacji**”. Łącznie przeszkolono 487 osób zawodowo związanych z gastronomią, sprzedażą produktów spożywczych, produkcją garmazeryjną oraz pracowników kuchni ze szkół, przedszkoli, żłobków oraz domów pomocy społecznej.

Jednym z głównych obszarów podejmowanych działań jest edukacja w zakresie szkodliwości palenia tytoniu oraz upowszechnienie wiedzy o obowiązujących regulacjach w zakresie miejsc wolnych od dymu tytoniowego wynikających z ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z 9 listopada 1995 r. (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 z późn. zm.). W związku z obchodami Światowego Dnia bez Tytoniu zorganizowano 2 Punkty Konsultacyjno - Diagnostyczne podczas festynów na terenie miasta Lublin, pracownicy OZIPZ udzielili 2 wywiadów na antenie Radia Lublin. Szacunkowa liczba odbiorców tych działań to ok. 100 000 osób.

W ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia we współpracy z Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej zorganizowano konferencję naukową w Urzędzie Miasta Lublin, Pl. Lokietka 1. W czasie konferencji pracownik PSSE w Lublinie wygłosił wykład pt. „*Profilaktyka antytytoniowa na terenie Lublina i powiatu lubelskiego*”. Poza tym, dla uczestników konferencji zorganizowano Punkt Konsultacyjno – Diagnostyczny, w którym prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych nt. szkodliwości palenia tytoniu oraz wykonywano badania profilaktyczne (pomiar pojemności wyrzutowej płuc oraz pomiar stężenia CO w organizmie).

Zorganizowano również we współpracy z Międzynarodowym Stowarzyszeniem Studentów Medycyny IFMSA – Poland Oddział Lublin akcję prozdrowotną w Galerii

OLIMP w Lublinie, Al. Spółdzielczosci Pracy 32. W czasie akcji pracownicy OZ PSSE w Lublinie wykonywali badania profilaktyczne (pomiar pojemności wyrzutowej płuc oraz pomiar stężenia CO w organizmie) oraz prowadzili dystrybucje materiałów edukacyjnych nt. szkodliwości palenia tytoniu.

W uroczystym podsumowaniu obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia w Dziecięcym Szpitalu Klinicznym w Lublinie pracownik PSSE w Lublinie przeprowadził wykład nt. palenia tytoniu dla uczniów i nauczycieli Zespołu Szkół Specjalnych przy DSK w Lublinie oraz dla personelu medycznego Kliniki Endokrynologii w DSK w Lublinie. Nauczycielom zaangażowanym w organizację podsumowania wręczono podziękowania od Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie.

Zorganizowano 4 Punkty Konsultacyjno – Diagnostyczne w lubelskich szkołach. ponadgimnazjalnych. W punktach wykonywano badania profilaktyczne (pomiar pojemności wyrzutowej płuc oraz pomiar stężenia CO w organizmie) oraz prowadzono dystrybucje materiałów edukacyjnych nt. szkodliwości palenia tytoniu. Przeprowadzono również 6 prelekcji z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej pt. „Papieros – podstępny zabójca”.

Ponadto prowadzony jest comiesięczny monitoring oceny przestrzegania zakazu palenia tytoniu w placówkach nauczania i wychowania, zakładach opieki zdrowotnej, zakładach pracy, zakładach gastronomicznych, w oparciu o art. 5 ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z 9 listopada 1995 r. (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 z późn. zm.). Jego zasadniczym celem jest zobrazowanie problemu łamania zakazu palenia tytoniu w miejscach, w których jest ono ustawowo zakazane, a tym samym ocena znajomości przepisów w/w ustawy.

Podjęmowane były działania interwencyjne w zakresie profilaktyki grypy, zakazów meningokokowych oraz zakazów pokarmowych ze szczególnym uwzględnieniem norowirusów i rotawirusów. Pracownicy uczestniczyli w spotkaniach informacyjnych dla rodziców organizowanych przez lubelskie placówki oświatowo-wychowawcze.

29 września 2014 r. odbyła się wystawa grzybów przy ul. 3 Maja 4 pod hasłem: „Poznaj grzyby – unikniesz zatrucia”. W trakcie wystawy przeprowadzono dwa wywiady telewizyjne, jeden prasowy i cztery wywiady radiowe, edukacja objęto ok. 250 zaproszonych dzieci w wieku 4-6 lat z lubelskich przedszkoli.

Jednym z wiodących tematów w 2014 r. była promocja zdrowego odżywiania. Realizowano ją poprzez współpracę z Urzędem Miasta Lublin w ramach wdrażania programu „Jedz z głową”. Wspólnie z Wydziałem Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Lublin zorganizowano konkurs dla 300 uczniów szkół podstawowych w kategoriach prac plastycznych oraz prezentacji audiowizualnych i audio. Wydrukowano 5 000 sztuk opracowanych przez PSSE w Lublinie ulotek, które zostały przekazane lubelskim szkołom realizującym program.

W minionym roku byliśmy inicjatorami, współorganizatorami i uczestnikami spotkań, imprez i festynów organizowanych na rzecz zdrowia. W ramach projektu „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” prowadzono podczas pikników i festynów rodzinnych edukację w zakresie profilaktyki uzależnień (Festyn Rodzinny z okazji Dnia Dziecka zorganizowany przez Dom Kultury „Blonie”, Festyn Pasje Ludzi Pozytywnie Zakreconych na Placu Litewskim w Lublinie oraz Międzyszkolna Olimpiada Sportowo – Profilaktyczna w Szkole Podstawowej nr 30 w Lublinie) oraz podczas obchodów Dni Rodziny na Międzynarodowych Targach Lubelskich. W punktach organizowanych podczas eventów oferowano bezpłatne materiały informacyjne dotyczące chorób zakaźnych i cywilizacyjnych oraz badania profilaktyczne. Dodatkowo dla najmłodszych

uczestników Festynu Rodzinnego zorganizowano konkurs na wiersz pod hasłem „Jak żyć zdrowo”, najlepsze prace nagrodzono gramami edukacyjnymi.

Oddział OZ został zaangażowany w rozbudowę Lubelskiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie, prowadzonej przez Kuratorium Oświaty w Lublinie. Reprezentant PSSE w Lublinie brał udział w spotkaniach roboczych, służących opracowaniu bazy programów profilaktyczno – edukacyjnych w Lublinie.

Panstwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie był patronem konkursu profilaktycznego „Moje życie – moja decyzja” organizowanego przez Zespół Szkół Elektronicznych w Lublinie oraz Bursę Szkolną nr 6 w Lublinie. Celem konkursu było uwrażliwienie młodzieży na negatywne skutki sięgania po środki odurzające. Najlepsza praca konkursowa została wyeksponowana przy głównym wejściu do budynku PSSE przy ul. 3 Maja 4.

W ramach zaistniałej sytuacji epidemiologicznej w Lublinie odbyły się 4 spotkania edukacyjne na temat profilaktyki wszawicy w lubelskich przedszkolach i szkołach podstawowych. Grupa docelowa było ok. 550 osób.

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia pod hasłem „Choroby wektorowe” zorganizowano 2 Punkty Konsultacyjno - Diagnostyczne w Centrum Handlowym OLIMP i VI Liceum Ogólnokształcącym w Lublinie. Impreza była poświęcona tematyce chorób przenoszonych przez stawonogi, m. in. kleszcze.

Akcja „Bezpieczny i zdrowy wypoczynek letni i zimowy” obejmujemy organizatorów i uczestników wypoczynku poprzez działania informacyjne uwzględniające problematykę chorób zakaźnych, zatruc pokarmowych, profilaktykę uzależnień, zagadnienia związane z bezpieczeństwem, higiena osobista i szereg innych w zależności od bieżących potrzeb. Odbiorcami naszych działań było ok. 75 000 osób.

Radio Lublin zostało patronem medialnym programu edukacyjnego „Trzymaj Formel!” w roku szkolnym 2013/2014.

W 2014 r. w ramach monitoringu interwencji programowych przeprowadzono 44 wizytacje działalności oświatowo - zdrowotnej i promocji zdrowia w placówkach na terenie Lublina.

Wnioski:

1. Znaczne obniżenie współczynnika zapadalności na gruźlicę w 2014 r. w stosunku do 2013 r. wymaga przeprowadzenia analizy zaistniałej sytuacji w celu ustalenia czy obserwowany spektakularny spadek zapadalności na tą chorobę wśród mieszkańców Lublina jest związany z faktycznym zmniejszeniem ilości nowych zachorowań czy też wystąpiły inne przyczyny związane z rozpoznawaniem i zgłaszaniem przypadków przez placówki ochrony zdrowia.
2. W związku z epidemią gorączki Ebola w Afryce Zachodniej, nadal na terenie miasta Lublin i powiatu lubelskiego podejmowane są działania w zakresie kompetencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Lublinie, mające na celu utrzymanie gotowości do ewentualnego zawleczenia przypadków zachorowań na choroby wysoce zakaźne i szczególnie niebezpieczne.
3. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego młodzieży wzmoże monitoring wprowadzania na rynek środków zastępczych w tym sprzedaży internetowej.
4. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Lublinie podejmie zdecydowane działania w celu zlikwidowania problemu wszawicy w placówkach oświatowych.
5. W 2014 r. nastąpiła poprawa stanu higieniczno-sanitarnego obiektów będących pod nadzorem PPIS w Lublinie. W 2015 r. prowadzona będzie ścisła współpraca ze Strażą Miejską w zakresie właściwego utrzymania czystości i porządku na terenie miasta.

6. W 2014 r. odnotowano 5 przypadków zatruc pokarmowych, które spowodowane były noro lub rotawirusami, dlatego też w 2015 r. szczególnym nadzorem sanitarnym planuje się objąć zakłady żywienia zbiorowego, w szczególności te, które produkują żywność dla wrażliwej grupy konsumenckiej czyli szpitale, stołówki przedszkolne i szkolne. Planowane kontrole będą miały na celu m.in. zwiększenie świadomości personelu kuchennego na temat zagrożeń wynikających z niewłaściwego postępowania ze środkami spożywczymi, niedostatecznej higieny osobistej lub bagatelizowaniu pierwszych objawów chorobowych ze strony układu pokarmowego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Lublinie
Justyna Nikiel